नेपाल बीमा प्राधिकरण
NEPAL INSURANCE AUTHORITY

वार्षिक प्रतिवेदन
आ.व. २०८०/०८१

नेपाल बीमा प्राधिकरण

कुपण्डोल, ललितपुर

वार्षिक प्रतिवेदन

२०८०/८१

प्रकाशक

नेपाल बीमा प्राधिकरण

अनुसन्धान तथा तथ्याङ्क शाखा,

कार्तिक, २०८१

सञ्चालक समितिका सदस्यहरू (आ.व. २०८०/८१)

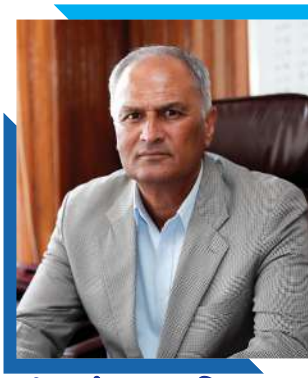

श्री सूर्य प्रसाद सिलवाल
अध्यक्ष
नेपाल बीमा प्राधिकरण

श्री मान बहादुर अर्याल
सदस्य
सहसचिव
नेपाल सरकार
कानून, न्याय तथा संसदिय मामिला मन्त्रालय

श्री भुपाल बराल
सदस्य
सहसचिव
नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
(२०८०/०२/३२२०८०/११/१०)

श्री नारायण प्रसाद रिषाल
सदस्य
सहसचिव
नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
(२०८०/११/१८-२०८१/५/१९)

श्री सन्तोष रिजाल
सदस्य
प्रतिनिधि बीमित

श्री कपिल देव वली
सदस्य
बीमा विज्ञ

हालको सञ्चालन समिति

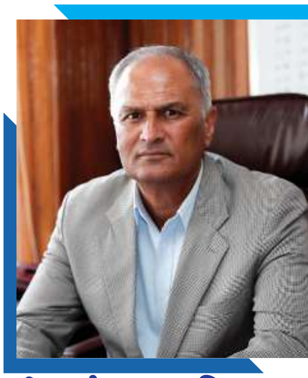

श्री सूर्य प्रसाद सिलवाल
अध्यक्ष
नेपाल बीमा प्राधिकरण

श्री मान बहादुर अर्याल
सदस्य
सहसचिव
नेपाल सरकार
कानून, न्याय तथा संसदिय मामिला मन्त्रालय

श्री मदन दहाल
सदस्य
सहसचिव
नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय

श्री सन्तोष रिजाल
सदस्य
प्रतिनिधि बीमित

रिक्त
सदस्य
बीमा विज्ञ

अध्यक्षको मन्तव्य

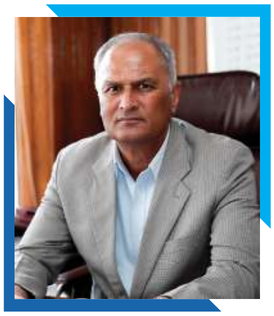

आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को नेपाल बीमा प्राधिकरणको वार्षिक प्रतिवेदन यहाँहरू समक्ष प्रस्तुत गर्ने अवसर पाएकोमा खुशी व्यक्त गर्दछु । यस प्रतिवेदनमा बीमाक्षेत्रसँग सम्बन्धित तथ्याङ्क सहित विगतको आर्थिक वर्षमा प्राधिकरणद्वारा सम्पादन गरिएका मुख्य कार्यहरूको समिक्षा प्रस्तुत गरीएको छ ।

प्राधिकरणले बीमा ऐनको अधीनमा रही बीमाका आधारभूत सिद्धान्तहरू अनुरूप आफ्नो नियमनकारी भूमिका अवलम्बन गर्दै आईरहेको छ । प्राधिकरणले बीमाको पहुँच सर्वसाधारण सम्म पुर्याउन बीमा प्रति सम्पूर्ण नागरिकहरुलाई जागरूक तथा सजग गराउन स्थानीय निकाय, विद्यालय, प्रहरी, अन्य वित्तीय क्षेत्र, उद्योग व्यवसाय, बीमाका मध्यस्थकर्ता लगायत बीमक तथा अन्य सरोकारवालाहरूसँग बीमा सम्बन्धी अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रमलाई निरन्तरता प्रदान गर्दै आइरहेको छ । बीमा क्षेत्रलाई थप बलियो र विश्वस्नीय बनाउन बागमती प्रदेशको कार्यभार केन्द्रिय कार्यालयबाट सम्हाल्ने गरी बाँकी सम्पूर्ण प्रदेशहरूमा प्राधिकरणको छ वटा प्रदेश कार्यालय सञ्चालनमा छ । आ.व. २०८०/८१ को अन्त्यमा नेपाल बीमा बजारमा १४ वटा जीवन बीमकहरू, १४ वटा निर्जीवन बीमकहरू, ७ वटा लघुबीमक र २ पुनर्बीमक गरी जम्मा ३७ वटा बीमा कम्पनीहरू सक्रिय रहेका थिए ।

वित्तीय प्रणालीको एउटा प्रमुख अङ्गको रूपमा रहेको बीमा क्षेत्रले बिगतका दिनहरूमा उल्लेखनीय प्रगति हासिल गर्न सफल भएको छ । आ.व.२०८०/८१ मा ४३.२७ प्रतिशत जनसंख्या बीमा क्षेत्रले समेट्न सकेको छ । बीमा प्राधिकरण बीमितको हक हित संरक्षण तथा बीमा बजारमा हुन सक्ने नकारात्मक प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्न स्थलगत तथा गैह्स्थलगत निरीक्षण कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा अंगालेर अगाडि बढेको छ । बीमा क्षेत्रको सुदृढीकरणका लागि प्राधिकरणबाट विभिन्न निर्देशिकाहरू जारी तथा परिमार्जन गर्दै आएको छ । बीमा क्षेत्रमा भएका चुनौतिलाई अवसरमा रूपान्तरण गरी आगामी दिनहरूमा बीमा सेवालाई ग्रामीण क्षेत्र तथा न्यून आय भएका विपन्न वर्ग समेतमा विस्तार गर्दै बीमालाई दैनिक जीवनको एउटा अंगको रूपमा बिकास गर्न प्राधिकरण सदैव प्रतिवद्ध रहेको छ ।

अन्त्यमा, वार्षिक प्रतिवेदन लेखन तथा सम्पादन कार्यमा महत्वपूर्ण योगदान पुर्याउने प्राधिकरणका निर्देशक सुशील देव सुबेदी लगायत अनुसन्धान तथा तथ्याङ्क शाखाका उप निर्देशक विरोध वाग्ले, तथ्याङ्कशास्त्री बसन्त प्रसाद बोहरा, सहायक निर्देशक सचिन राई र सहायक प्रथम सन्ध्या गौतमप्रति आभार व्यक्त गर्दछु । साथै, बीमा क्षेत्रको समग्र विकासमा सदैव सहयोग पुर्याउनुहुने समस्त सरोकारवालाहरू लगायत प्राधिकरणका सम्पूर्ण कर्मचारीहरू प्रति आभार व्यक्त गर्दै आगामी दिनहरूमा सरोकारवाला सबैको सहयोगको अपेक्षा गर्दछु ।

श्री सूर्य प्रसाद सिलवाल
अध्यक्ष
नेपाल बीमा प्राधिकरण

विषयसूची

तालिका सूचीहरु .... घ
लेखाचित्र सूचीहरु........ ङ

भाग १
विश्व अर्थतन्त्र तथा बीमा बजार........ १
१.१ विश्व आर्थिक वृद्धिदर........ १
१.२ दक्षिण एशियाली तथा छिमेकी मुलुकहरुको आर्थिक वृद्धिदर........ १
१.३ विश्व बीमा बजार........ २
१.४ विश्व जीवन बीमा बजार ३
१.५ विश्व निर्जीवन बीमा बजार ४

भाग-२
नेपालको बीमा बजार ५
२.१ नेपाली बीमा बजार........ ५
२.१.१ बीमकहरुको संख्या........ ५
२.१.२ बीमकहरुको शाखा ५
२.१.३ आ.व. २०८०/८१ मा बीमा व्यवसायको केही मूलभुत सुचकाङ्क........ ६
२.१.४ कूल बीमाशुल्क र कूल गर्हास्थ उत्पादनको अनुपात ८
२.१.५ बीमा क्षेत्रले प्रदान गरेको रोजगारी........ ८
२.२ जीवन बीमा बजार........ ९
२.२.१ जीवन बीमा कम्पनीहरुको चुक्ता पूँजी तथा कोष........ ९
२.२.२ जीवन बीमा कम्पनीहरुको जीवन बीमा कोष १०
२.२.३ जीवन बीमा कम्पनीहरुको खुद नाफा........ १०
२.२.४ जीवन बीमा कम्पनीहरुले संकलन गरेको कूल बीमाशुल्क ११
२.२.५ जीवन बीमा कम्पनीहरुले जारी गरेको बीमालेख संख्या........ १२
२.२.६ सक्रिय जीवन बीमालेख संख्या........ १३
२.२.७ जीवन बीमा दावी भुक्तानी १३
२.२.८ जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुबाट भएको लगानी १४
२.३ निर्जीवन बीमा बजार........ १५
२.३.१ निर्जीवन बीमा कम्पनीहरुको चुक्ता पूँजी तथा कोष........ १५

२.३.२ निर्जीवन बीमा कम्पनीहरुको खुद नाफा १६
२.३.३ निर्जीवन बीमा कम्पनीहरुले संकलन गरेको कूल बीममाशुल्क १७
२.३.४ निर्जीवन बीमा कम्पनीहरुले जारी गरेको बीमालेख संख्या १७
२.३.५ निर्जीवन बीमा दावी भुक्तानी १८
२.३.६ निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुबाट भएको लगानी १८
२.४ लघुबीमा बजार १९
२.४.१ लघु बीमकहरुको स्थापना १९
२.४.२ लघु बीमकहरुको कारोबार २०
२.४.३ लघु बीमकहरुको लगानी २१
२.५ पुनर्बीमा बजार २२
२.५.१ पुनर्बीमा कम्पनीहरुले निर्जीवन बीमा व्यवसायवाट संकलन गरेको कूल पुनर्बीमाशुल्क २२
२.५.२ पुनर्बीमा कम्पनीहरुले जीवन बीमा व्यवसायवाट संकलन गरेको कूल पुनर्बीमाशुल्क २२
२.५.३ पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने पुनर्बीमकहरुले गरेको लगानी २३
२.६ अन्य बीमा बजार २३
२.६.१ कृषि तथा पशुपन्छी बीमा २३
२.६.२ स्वास्थ्य बीमा २४
२.६.३ वैदेशिक रोजगार जीवन बीमा २५
२.६.४ तेस्रो पक्ष मोटर बीमा २५

भाग- ३

नेपाल बीमा प्राधिकरण २६
३.१ बीमा व्यवसायको विकास २६
३.२ नेपाल बीमा प्राधिकरणको स्थापना र विकास २६
३.३ नेपाल बीमा प्राधिकरणको सञ्चालक समिति गठन २७
३.४ नेपाल बीमा प्राधिकरणको काम, कर्तब्य र अधिकार २८
३.५ नेपाल बीमा प्राधिकरणको अध्यक्षको काम, कर्तब्य र अधिकार २८
३.६ नेपाल बीमा प्राधिकरणद्वारा जारी भएका निर्देशिका, निर्देशन तथा मार्गदर्शनहरु २९
३.६.१ आ.व. २०७८०/८१ मा जारी निर्देशिका, निर्देशन तथा मार्गदर्शनहरू २९
३.६.२ प्राधिकरणबाट आ.व. २०८०/८१ अघि जारी भई लागु अवस्थामा रहका निर्देशिका, निर्देशन तथा मार्गदर्शनहरू ३०
३.७ राष्ट्रिय बीमा नीति, २०८० .... ३१
३.९ बीमा ऐन, २०७९ का मूख्य व्यवस्थाहरू ३२
३.१० आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सम्पादन भएका मुख्य मुख्य कार्यहरू ३३
३.१०.१ निर्देशन, मार्गदर्शन, निर्देशिका तयार ३३

३.१०.२ बीमालेख तयार तथा संशोधन ३६
३.१०.३ बीमा प्रवर्द्धन ३९
३.१०.४ बीमा सम्बन्धी विषयहरुमा अध्ययन र अनुसन्धान ४०
३.१०.५ लघुबीमा कम्पनी स्थापना ४०
३.१०.६ बीमकहरुको स्थलगत निरीक्षण ४१
३.१०.७ गुनासो तथा मुद्दा ४१
३.१०.८ प्राधिकरणले स्वीकृति प्रदान गरेको बीमकहरुको वित्तीय विवरण तथा बीमाङ्कीय मूलयाङ्कन प्रतिवेदनको अवस्था ४२
३.१०.९ बीमा मध्यस्थकर्ता ४२
३.१०.१०जोखिममा आधारित पूँजी (Risk Based Capital-RBC) ४२
३.१०.११ जोखिममा आधारित सुपरीवेक्षण (Risk based Supervision-RBS) ४३
३.१०.१२ बीमकको संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व (Corporate Social Responsibility)........ ४३
३.१०.१३ नयाँ वेभसाइटको सुरूवात ४४
३.१०.१४ अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध र गतिविधि ४४
३.१०.१५ प्रदेश र स्थानीय तहमा बीमा सम्बन्धी अन्तरक्रिया ४५
३.११ नेपाल बीमा प्राधिकरणको प्रादेशिक कार्यालयबाट सम्पन्न भएका कार्यहरू: ४५
३.१२ जनशक्ति व्यवस्थापन ४७
३.१३ वार्षिक कार्ययोजना कार्यान्वयन ४८
३.१४ नेपाल बीमा प्राधिकरणको वित्तीय अवस्था ४८

भाग ४

बीमा क्षेत्रमा गर्नुपर्ने सुधारका उपायहरू ४९
अनुसूचीहरु ५०-९१

तालिका सूचीहरु

१. विश्वको आर्थिक वृद्धिदर...........१
२. नेपाल लगायत छिमेकी मुलुकहरुको आर्थिक वृद्धि...........२
३. विश्वको बीमाशुल्क आम्दानी...........२
४. विश्वको जीवन बीमाशुल्क आम्दानी...........३
५. विश्वको निर्जीवन बीमाशुल्क आम्दानी...........४
६. बीमकहरुको संख्या...........५
७. बीमकहरुको प्रदेशगत शाखाहरुको संख्या...........६
८. नेपाली बीमा व्यवसायका केही प्रमूक सुचाङ्क...........७
९. बीमा व्यवसायले प्रदान गरेको रोजगारी...........९
१०. जीवन बीमा दावी भुक्तानी...........१४
११. निर्जीवन बीमा दावी भुक्तानी...........१८
१२. आ.व. २०८०/८१ मा दर्ता भएका लघु जीवन तथा निर्जीवन बीमक...........२०
१३. लघु जीवन बीमकले आ.व. २०८०/८१ मा गरेको कारोबार...........२०
१४. लघु निर्जीवन बीमकले आ.व. २०८०/८१ मा गरेको कारोबार...........२१
१५. लघु बीमकले आ.व. २०८०/८१ मा गरेको लगानी...........२१
१६. पुनर्बीमामा निर्जीवन बीमा व्यवसायको विवरण...........२२
१७. पुनर्बीमामा जीवन बीमा व्यवसायको विवरण...........२३
१८. आ.व.२०८०/८१ मा कृषि तथा पशुपन्छी बीमा व्यवसायको अवस्था...........२४
१९. आ.व.२०८०/८१ मा स्वास्थ्य बीमा व्यवसायको अवस्था...........२५
२०. आ.व.२०८०/८१ मा वैदेशिक रोजगार म्यादी जीवन बीमाको विवरण...........२५
२१. आ.व.२०८०/८१ मा तेस्रो पक्ष मोटर बीमाको अवस्था...........२५
२२. आ.व. २०८०/८१ मा नेपाल बीमा प्राधिकरणमा प्रतिनिधित्व गर्ने संचालकहरू...........२७
२३. आ.व. २०८०/८१ मा स्थापना भएका लघुबीमकहरुको विवरण...........४१

लेखाचित्र सूचीहरू

१. बीमकहरुको प्रदेशगत शाखाहरुको संख्या......६
२. कूल बीमाशुल्क र कूल गर्हास्थ उत्पादनको अनुपात......८
३. जीवन बीमकहरुको पूँजी तथा कोष......९
४. जीवन बीमकहरुको जीवन बीमा कोष......१०
५. जीवन बीमकहरुको खुद नाफा......११
६. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुले संकलन गरेको कूल बिमाशुल्क......११
७. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुले आ.व. २०८०/८१ मा संकलन गरेको मासिक बीमाशुल्क......१२
८. जीवन बीमा कम्पनीहरुले जारी गरेको बीमालेख संख्या......१२
९. जीवन बीमा कम्पनीहरुको कूल सक्रिय बीमालेख संख्या......१३
१०. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुबाट भएको लगानी......१४
११. आ.व. २०८०/८१ मा जीवन बीमकहरुले गरेको क्षेत्रगत लगानी विवरण......१५
१२. निर्जीवन बीमकहरुको पूँजी तथा कोष......१६
१३. निर्जीवन बीमकहरुले आर्जन गरेको खुद नाफा......१६
१४. निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुले संकलन गरेको बीमाशुल्क......१७
१५. निर्जीवन बीमा कम्पनीहरुले जारी गरेको बीमालेख संख्या......१७
१६. निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुबाट भएको लगानी......१९
१७. आ.व. २०८०/८१मा निर्जीवन बीमकहरुले गरेको क्षेत्रगत लगानी विवरण......१९
१८. पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने पुनर्बीमकहरुको लगानी......२३

भाग १

विश्व अर्थतन्त्र तथा बीमा बजार

१.१ विश्व आर्थिक बृद्धिदर

रुस-युक्रेन युद्ध, भु-राजनीतिक तनाव, न्युन उत्पादकत्व र उच्च ऋण लागतका कारण अन्तराष्ट्रिय मुद्रा कोषले सन् २०२४ मा विश्व अर्थतन्त्र ३.२ प्रतिशतले विस्तार हुने प्रक्षेपण गरेको छ जुन सन् २०२३ को तुलनामा केही मात्रमा कम रहेको देखिन्छ। सन् २०२१ मा कोभिड-१९ महामारिको प्रभावबाट विश्व अर्थतन्त्र क्रमिक रुपमा सुधार हुदै गएतापनि सन् २०२२ मा रुस- युक्रनको युद्धबाट विश्वको अर्थतन्त्र गम्भिर रुपमा प्रभावित भएको छ। यसको प्रभाव सन् २०२३ को विश्व अर्थतन्त्रमा समेत परेको छ। सन् २०२४ मा विकसित मुलुकको आर्थिक बृद्धि सन् २०२३ मा जस्तै १.७ प्रतिशत हुने अनुमान गरिएको छ। सन् २०२१ मा उदीयमान तथा विकासशील मुलुकको अर्थतन्त्र उच्च दरमा विस्तार भएतापनि त्यसपछिका वर्षमा भने औसत आर्थिक बृद्धि ५ प्रतिशत भन्दा कम रहेको छ। सन् २०२३ मा अन्य मुलुकको दाँजोमा उदीयमान तथा विकासशील एशियाको अर्थतन्त्र उच्च दरमा विस्तार भएकोमा सन् २०२४ मा समेत उच्च दरमा विस्तार हुने प्रक्षेपण गरिएको छ। सन् २०२४ मा उदीयमान तथा विकासशील युरोप, मध्यपूर्व तथा मध्य एशिया र न्युन आय विकासशील मुलुकहरुको आर्थिक बृद्धिमा सुधार हुने प्रक्षेपण गरिएको छ। समग्र विश्व लगायतका आर्थिक बृद्धिदरलाई तालिका नं. १ मा देखाइएको छ।

तालिका नं. १

विश्वको आर्थिक बृद्धिदर (प्रतिशतमा)

क्र.सं.	निकाय	२०२०	२०२१	२०२२	२०२३	२०२४*
१	विश्वअर्थ तन्त्र	-२.७	६.३	३.५	३.३	३.२
२	विकसित अर्थतन्त्र	-३.९	५.४	२.७	१.७	१.७
३	उदीयमान तथा विकासशील अर्थतन्त्र	-१.८	६.८	४.०	४.४	४.३
४	उदीयमान तथा विकासशील एशिया	-०.५	७.५	४.५	५.७	५.४
६	उदीयमान तथा विकासशील युरोप	-१.६	७.३	०.८	३.२	३.२
७	मध्यपूर्व तथा मध्य एशिया	-२.७	४.४	५.४	२.०	२.४
८	न्युन आय विकासशील अर्थतन्त्र	०.५	४.१	५.०	३.९	४.४

*(श्रोतः अन्तराष्ट्रिय मुद्रा कोष, जुलाई २०२४) *प्रक्षेपण*

१.२ दक्षिण एशियाली तथा छिमेकी मुलुकहरुको आर्थिक बृद्धिदर

सन् २०२० मा कोभिड-१९ महामारिको प्रभावबाट दक्षिण एशियाली मुलुकहरुको आर्थिक बृद्धिमा प्रभाव परेको थियो। सन् २०२१ मा भने क्रमीक सुधार भएको पाइएतापनि रुस-युक्रेन युद्धका कारणले सन् २०२२ को मध्य देखी सन् २०२३ सम्ममा एशियाली तथा छिमेकी मुलुकहरुको आर्थिक बृद्धिदरमा प्रभाव परेको देखिन्छ। सन् २०२३ मा नेपालको आर्थिक बृद्धिदर १.९ प्रतिशत रहेकोमा सन् २०२४ मा ३.६ प्रतिशतले बृद्धि हुने अनुमान गरिएको छ। एशिया क्षेत्रका दुई ठूला अर्थतन्त्र भारत र चीनको लागि भने २०२३ सुखद रहेको देखिन्छ। दुवै अर्थतन्त्रको अर्थिक बृद्धिदर अघिल्लो

वर्षको तुलनामा केही बढेको पाइएको छ। भारत र चीन दुवैको आर्थिक वृद्दिर सन् २०२४ मा क्रमश ७ र ४.८ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान गरिएको छ। साथै सन् २०२३ मा घटेको बंगलादेश, भुटान र माल्दिभ्सको अर्थतन्त्र सन् २०२४ मा क्रमश ६.१ प्रतिशत, ४.४ प्रतिशत र ५.४ प्रतिशतले बढ्ने प्रक्षेपण गरिएको छ। सन् २०२३ मा ऋणात्मक रहेको श्रीलंका र पाकिस्तानको अर्थतन्त्र सन् २०२४ मा भने सुधार भइ क्रमश १.९ प्रतिशत र १.९ प्रतिशतले बृद्धि हुने प्रक्षेपण गरिएको छ।

तालिका नं. २

नेपाल लगायत छिमेकी मुलुकहरुको आर्थिक बृद्धि (प्रतिशतमा)

निकाय	२०२०	२०२१	२०२२	२०२३	२०२४*
बंगलादेश	३.४	६.९	७.१	५.८	६.१
भुटान	-१०.२	४.४	५.२	४.०	४.४
भारत	-५.८	९.७	७.०	७.६	७.०
माल्दिभ्स	-३२.९	३७.७	१३.९	४.४	५.४
नेपाल	-२.४	४.८	५.६	१.९	३.६
श्रीलंका	-४.६	४.२	-७.३	-२.३	१.९
पाकिस्तान	-०.९	५.८	६.२	-०.२	१.९
अफगानिस्तान	-२.४	-२.१			
चीन	२.२	८.४	३.०	५.२	४.८

*(श्रोतः एशियन डेभेलपमेन्ट आउटलुक, अप्रिल २०२४) *प्रक्षेपण*

नोटः आफ्गानिस्तानको सन् २०२१ देखि ADB ले प्रक्षेपण नगरेको।

१.३ विश्व बीमा बजार

तालिका नं. ३

विश्वको बीमाशुल्क आम्दानी

(अमेरिकी डलर अर्बमा)

क्षेत्र	बीमाशुल्क संकलन	बीमाशुल्क संकलन	बृद्धि *	विश्व बीमा बजारको अंश	कूल गार्हस्थ उत्पादनमा कूल बीमाशुल्कको अनुपात (%)
	२०२३	२०२२	२०२३	२०२३	२०२३
अमेरिकी महादेश	३,५९१.९२	३,३२३.१४	३.७०	५०.००	१०.१०
युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिका	१,८३२.६४	१,७०८.८२	०.७०	२५.५०	५.७०
एशिया प्रशान्त	१,७६१.६२	१,७४०.७९	३.३०	२४.५०	५.१०
विश्व	**७,१८६.१७**	**६,७७२.७५**	**२.८०**	**१००.००**	**७.००**

*(श्रोतः Sigma No 3-2024, SwissRe, * मुद्रास्फिति समायोजित)*

सन् २०२२ को तुलनामा सन् २०२३ मा विश्व बीमा बजार केही बढेको देखिएको छ जसको मुद्रस्फिति समायोजित कूल बीमाशुल्कको तथ्याङ्क हेर्दा २.८० प्रतिशतले बढेको देखिन्छ। सन् २०२२ मा विश्व बीमा बजारमा अमेरिकी डलर

६७ खर्ब ७२ अर्ब ७५ करोड बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ, जसमा अमेरिकी महादेशमा अमेरिकी डलर ३३ खर्ब २३ अर्ब १४ करोड, युरोप, मध्यपुर्व र अफ्रिका क्षेत्रमा अमेरिकी डलर १७ खर्ब ८ अर्ब ८२ करोड र एशिया प्रशान्त क्षेत्रमा अमेरिकी डलर १७ खर्ब ४० अर्ब ७९ करोड बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको थियो। सन् २०२३ मा विश्व बीमा बजारमा बृद्धि भएर अमेरिकी डलर ७१ खर्ब ८६ अर्ब १७ करोड बराबरको कूल बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। अमेरिकी महादेशमा मात्र बीमाशुल्क संकलनमा ३.७० प्रतिशत बृद्धि भई अमेरिकी डलर ३५ खर्ब ९१ अर्ब ९२ करोड बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। युरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिका क्षेत्रमा ०.७० प्रतिशतले वद्धि भई अमेरिकी डलर १८ खर्ब ३२ अर्ब ६४ करोड बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। त्यसै गरी एशिया प्रशान्त क्षेत्रमा पनि ३.३० प्रतिशतले बीमाशुल्क संकलन बृद्धि भई अमेरिकी डलर १७ खर्ब ६१ अर्ब ६२ करोड पुगेको देखिन्छ।

यसरी हेर्दा सन् २०२३ को विश्व बीमा बजारको आधा हिस्सा अमेरिकी बीमा बजारले ओगटेको देखिन्छ भने बाँकी आधा हिस्सा बराबर युरोप,मध्य पूर्व, अफ्रिका र एशिया प्रशन्त क्षेत्रले ओगटेको देखिन्छ। त्यसै गरी सन् २०२३ मा अमेरिकी महादेशको कूल गार्हस्थ उत्पादनमा कूल बीमाशुल्कको योगदान १०.१० प्रतिशत, युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिका क्षेत्रको कूल गार्हस्थ उत्पादनमा कूल बीमाशुल्कको योगदान ५.७० प्रतिशत र एशिया प्रशान्त क्षेत्रको कूल गार्हस्थ उत्पादनमा कूल बीमाशुल्कको योगदान ५.१० प्रतिशत रहेको देखिन्छ।

१.४ विश्व जीवन बीमा बजार

तालिका नं. ४

विश्वको जीवन बीमाशुल्क आम्दानी

क्षेत्र	बीमाशुल्क संकलन (अमेरिकी डलर अर्बमा)		बृद्धि (प्रतिशतमा) *		विश्व बीमा बजारको अंश (प्रतिशतमा)	कूल गार्हस्थ उत्पादनमा कूल जीवन बीमाशुल्कको अनुपात (प्रतिशतमा)
	२०२३	२०२२	२०२३	२०२२	२०२३	२०२३
अमेरिकी महादेश	८७३.५६	८२०.७४	१.९	१.४	३०.२	२.५
युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिका	९५३.३०	९०७.९२	-१.३	-१२.२	३३.०	३.१
एशिया प्रशान्त	१०६२.१४	१०५१.७६	३.१	०.७	३६.८	३.१
विश्व	**२८८८.९९**	**२७८०.४१**	**१.३**	**-३.८**	**१००**	**२.९**

*(श्रोतः Sigma No 3-2024, Swiss Re) * मुद्रास्फिति समायोजित*

विश्व जीवन बीमा बजारको बीमाशुल्क संकलन सन् २०२२ को तुलनामा सन् २०२३ मा बृद्धि भएको देखिन्छ। सन् २०२२ मा विश्वमा जीवन बीमाशुल्क वापत अमेरिकी डलर २७ खर्ब ८० अर्ब ४१ करोड बराबर संकलन भएको थियो भने सन् २०२३ मा १.३ प्रतिशतले वृद्दी भई २८ खर्ब ८८ अर्ब ९९ करोड अमेरिकी डलर संकलन भएको थियो। सन् २०२३ मा जीवन बीमाशुल्क तर्फ अमेरिकी महादेश तर्फ ८ खर्ब ७३ अर्ब ५६ करोड अमेरिकी डलर बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको थियो, जुन सन् २०२२ को तुलनामा १.९ प्रतिशत बढी रहेको देखिन्छ। सन् २०२३ मा यूरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकाबाट ९ खर्ब ५३ अर्ब ३ करोड अमेरीकी डलर बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ, जुन गत वर्षको तुलनामा १.३ प्रतिशतले घटेको देखिन्छ। त्यसै गरी एशिया प्रशान्त क्षेत्रबाट १० खर्ब ६२ अर्ब १४ करोड अमेरीकी डलर बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ, जुन सन् २०२२ को तुलनामा ३.१ प्रतिशतले बढेको देखिन्छ।

यसरी विश्व जीवन बीमा बजारमा सन् २०२३ मा अमेरिकी महादेशले ३०.२० प्रतिशत, यूरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकाले ३३ प्रतिशत र एशिया प्रान्त क्षेत्रले ३६.८० प्रतिशत अंश ओगटेको देखिन्छ। त्यस्तै सन् २०२३ मा जीवन बीमाशुल्क र कूल गार्हस्थ उत्पादन को अनुपात अमेरिकी महादेशमा २.५० प्रतिशत, यूरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकामा ३.१० प्रतिशत र एशिया प्रान्त क्षेत्रमा ३.१० प्रतिशत गरेको देखिन्छ। यसै गरी विश्वको जीवन बीमाशुल्क र कूल गार्हस्थ उत्पादन को अनुपात २.९० प्रतिशत रहेको देखिन्छ।

१.५ विश्व निर्जीवन बीमा बजार

तालिका नं. ५

विश्वको निर्जीवन बीमाशुल्क आम्दानी

क्षेत्र	बीमाशुल्क संकलन (अमेरिकी डलर अर्बमा)		बृद्धि (प्रतिशतमा) *		विश्व बीमा बजारको अंश (प्रतिशतमा)	कूल गार्हस्थ उत्पादनमा कूल निर्जीवन बीमाशुल्कको अनुपात (प्रतिशतमा)
	२०२३	२०२२	२०२३	२०२२	२०२३	२०२३
अमेरिकी महादेश	२,७१८.३६	२,५०२.४१	४.२	१.१	६३.३	७.६
युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिका	८७९.४०	८००.९१	३.०	-१.२	२०.५	२.६
एशिया प्रशान्त	६९९.४७	६८९.०३	३.६	२.२	१६.३	२.०
विश्व	**४,२९७.१८**	**३,९९२.३४**	**३.९**	**०.८**	**१००**	**४.२**

*(श्रोत: Sigma No 3-2024, Swiss Re,) * मुद्रास्फिति समायोजित*

विश्वको निर्जीवन बीमा बजार सन् २०२२ को तुलनामा सन् २०२३ मा बृद्धि भएको देखिन्छ। सन् २०२२ मा विश्व निर्जीवन बीमामा अमेरिकी डलर रू. ३९ खर्ब ९२ अर्ब ३४ करोड बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। जसमा अमेरिकी महादेशबाट २५ खर्ब २ अर्ब ४१ करोड अमेरिकी डलर बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको थियो, त्यसै गरी यूरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकाबाट ८ खर्ब ९१ करोड अमेरिकी डलर बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। त्यसैगरी एशिया प्रशान्त क्षेत्रबाट ६ खर्ब ८९ अर्ब ३ करोड अमेरिकी डलर बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। सन् २०२३ मा विश्व निर्जीवन बीमा बजारमा ३.९ प्रतिशतले बृद्धि भई ४२ खर्ब ९७ अर्ब १८ करोड अमेरिकी डलर बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। जसमा अमेरिकी महादेशतर्फ २७ खर्ब १८ अर्ब ३६ करोड अमेरिकी डलर बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको थियो भने यूरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकाबाट ८ खर्ब ७९ अर्ब ४ करोड अमेरिकी डलर बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। त्यसै गरी एशिया प्रशान्त क्षेत्रबाट ६ खर्ब ९९ अर्ब ४७ करोड अमेरिकी डलर बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ।

सन् २०२३ मा विश्वको निर्जीवन बीमा बजारमा सबभन्दा बढी हिस्सा अमेरिकी महादेशले ओगटेको देखिन्छ, जुन ६३.३० प्रतिशत रहेको छ भने २०.५० प्रतिशत हिस्सा यूरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकाले र बाँकी रहेको १६.३० प्रतिशत हिस्सा एशिया प्रशान्त क्षेत्रले ओगटेको देखिन्छ। त्यस्तै सन् २०२३ मा जीवन बीमाशुल्क र कूल गार्हस्थ उत्पादन को अनुपात अमेरिकी महादेशमा ७.६० प्रतिशत, यूरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकामा २.६० प्रतिशत र एशिया प्रान्त क्षेत्रमा २.०० प्रतिशत गरेको देखिन्छ। यसरी विश्वको जीवन बीमाशुल्क र कूल गार्हस्थ उत्पादनको अनुपात ४.२० प्रतिशत रहेको देखिन्छ।

भाग २

नेपालको बीमा बजार

२.१ नेपाली बीमा बजार

२.१.१ बीमकहरुको संख्या

नेपालमा वि.सं. २००४ सालको आश्विन ८ गते नेपाल माल चलानी तथा बीमा कम्पनी लिमिटेडको स्थापना गरी बीमाको कार्य सञ्चालन गरिएको थियो। यसरी वि.सं. २००४ सालबाट सुरूवात भएको नेपाली बीमा उद्योग चालू आ.व. सम्म आइपुग्दा यसले धेरै फड्कोहरु लिइसकेको छ। जसमा संख्यात्मक बृद्धि एक हो। नेपाल बीमा प्राधिकरणले बीमा व्यवसायलाई व्यवस्थित, नियमित, प्रतिस्पर्धी तथा विश्वसनीय बनाउन बीमकहरुले पूँजि बृद्धि गर्नुपर्ने प्रावधान बमोजिम आ.व.२०७९/८०को सुरुवातसँगै बीमकहरु गाभ्ने गाभिने प्रक्रिया सुरु भई हाल आ.व.२०८०/८१ को मसान्त सम्ममा नेपालमा १४ वटा जीवन, १४ वटा निर्जीवन, २ वटा पुनर्बीमा, र ७ वटा लघु बीमा (३ लघु जीवन बीमा, ४ लघु निर्जीवन बीमा) कम्पनीहरु सञ्चालनमा रहेका छन्। यसरी नेपालमा कूल ३७ वटा बीमा कम्पनीहरुले आफ्ना सेवा प्रदान गरीरहेका छन्। लगानीको आधारमा सरकारी लगानीको ३, निजी क्षेत्रको लगानीको २९, विदेशी कम्पनीको शाखा कार्यालय ३ र संयुक्त लगानीको २ बीमा कम्पनीहरु सञ्चालनमा छन्।

तालिका नं. ६
बीमकहरुको संख्या

क्र.सं	स्वामित्व	बीमाको प्रकार				कुल
		जीवन	निर्जीवन	पुनर्बीमा	लघु	
१	सरकारी स्वामित्व	१	१	१	०	३
२	निजी क्षेत्र	११	१०	१	७	२९
३	विदेशी शाखा	१	२	-	०	३
४	सँयुक्त लगानी	१	१	-	०	२
	कूल	**१४**	**१४**	**२**	**७**	**३७**

२.१.२ बीमकहरुको शाखा

बीमकहरूले आफ्नो व्यवसाय बृद्धि गरे सँगै शाखा विस्तारमा समेत जोड दिएका छन्। चालु आ.व. को अन्त्यसम्ममा बीमकहरुको प्रदेशगत शाखाहरुको संख्यालाई तालिका नं. ७ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ७

बीमकहरुको प्रदेशगत शाखाहरुको संख्या

प्रदेश	जीवन	निर्जीवन	जम्मा
कोशी	३०४	१८१	४८५
मधेश	२३१	१४९	३८०
बागमती	४८६	३५७	८४३
गण्डकी	२०५	१४२	३४७
लुम्बिनी	३१०	१९१	५०१
कर्णाली	११०	४६	१५६
सुदुरपश्चिम	१८७	८५	२७२
जम्मा	**१,८३३**	**१,१५१**	**२,९८४**

आ.व.२०७९/८० मा कूल जीवन र निर्जीवन बीमकहरुको शाखा संख्या २,८०१ रहेकोमा आ.व. २०८०/८१ मा सो संख्या बढेर २,९८४ पुगेको छ। जसमा जीवन बीमकहरुको शाखा संख्या १,८३३ र निर्जीवन बीमकहरुको संख्या १,१५१ रहेको देखिन्छ। प्रदेशगत संख्या हेर्दा सबभन्दा धैरै जीवन बीमकको शाखा ४८६ र निर्जीवन बीमकको शाखा ३५७ गरी कूल ८४३ शाखा बागमती प्रदेशमा रहेको देखिन्छ। त्यस्तै सबैभन्दा कम शाखा रहेको कर्णाली प्रदेशमा जीवन बीमकको ११० र निर्जीवन बीमकको ४६ गरी कुल शाखा संख्या १५६ रहेको देखिन्छ।

लेखाचित्र नं. १

बीमकहरुको प्रदेशगत शाखाहरुको संख्या

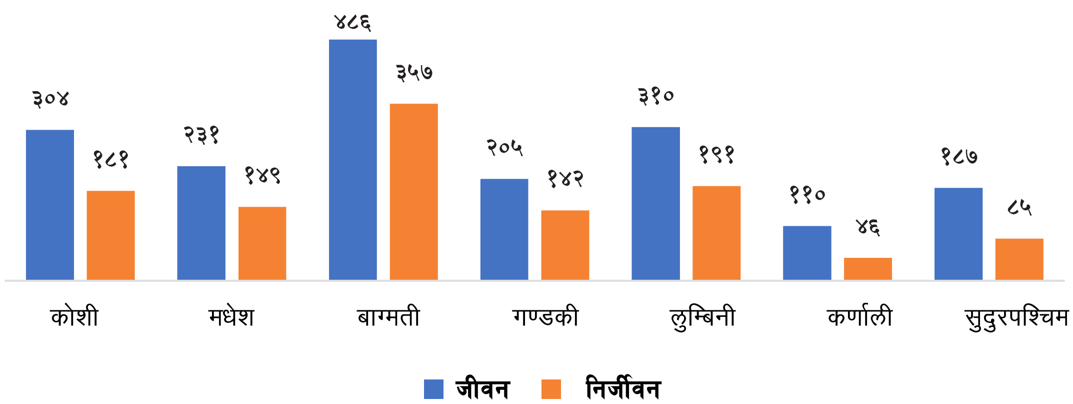

२.१.३ आ.व. २०८०/८१ मा बीमा व्यवसायको केही मूलभुत सूचकाङ्क

आ.व. २०७९/८०मा बीमाशुल्क रू. १ खर्ब ८२ अर्ब ९१ करोड संकलन भएकोमा आ.व. २०८०/८१ मा ८.२३ प्रतिशतले बृद्धि भई रु. १ खर्ब ९७ अर्ब ९७ करोड संकलन भएको देखिन्छ। वैदेशिक रोजगार बीमा बाहेक आ.व.२०७९/८० मा ३९.०३ प्रतिशत जनसंख्या जीवन बीमाको दायरामा आएको देखिन्छ भने आ.व.२०८०/८१ मा सो जनसंख्या मा केही कमी आई ३६.५३ प्रतिशत पुगेको देखिन्छ। वैदेशिक रोजगार बीमा सहित हेर्ने हो भने यो सूचकाङ्क ४४.३८ प्रतिशतबाट घटेर ४३.२७ प्रतिशत पुगेको देखिन्छ। आ.व. २०७९/८० मा बीमाको घनत्व प्रतिव्यक्ति रु. ६,००८.२७ बाट ७.२७ प्रतिशत बृद्धि भई आ.व. २०८०/८१ मा प्रतिव्यक्ति रु. ६,४४४.९४ पुगेको देखिन्छ।

बीमकहरूको लगानी आ.व. २०७९/८० को तुलनामा आ.व. २०८०/८१ मा जीवन तर्फ २०.१५ प्रतिशत र निर्जीवन तर्फ १४.६१ प्रतिशत बृद्धि हुँदा कूल लगानीमा १९.६२ प्रतिशतले बृद्धि भएको छ। यसरी आ.व. २०७९/८० मा रु. ६ खर्ब २८ अर्ब ९६ करोड लगानी भएको देखिन्छ भने आ.व. २०८०/८१ मा सो रकम बढेर रु. ७ खर्ब ५२ अर्ब ३७ करोड पुगेको देखिन्छ।

आ.व. २०८०/८१ मा जीवन बीमातर्फ कूल दावी संख्या ७.४६ प्रतिशतले बढ्दा निर्जीवन तर्फ भने ८.८८ प्रतिशतले बृद्धि भएको देखिन्छ। त्यस्तै कूल दावि भुक्तानी रकममा पनि जीवन तर्फ १४.८० प्रतिशतले बृद्धि भएको देखिन्छ भने निर्जीवन तर्फ १३.५६ प्रतिशतले घटेको देखिन्छ।

तालिका नं. ८

नेपाली बीमा व्यवसायका केही प्रमूक सुचाङ्क

सुचाङ्क	विवरण	२०७९/८०	२०८०/८१	परिवर्तन(%)
कुल बीमाशुल्क संकलन (रु करोडमा)	जीवन बीमाशुल्क	१४,२५७	१५,६५०	९.७७
	निर्जीवन बीमाशुल्क	४,०३४	४,१४७	२.८
	जम्मा	**१८,२९१**	**१९,७९७**	**८.२३**
जीवन बीमाको दायरामा आएको जनसंख्या (प्रतिशत)	वैदेशिक रोजगार बीमा बाहेक	३९.०३	३६.५३	
	वैदेशिक रोजगार बीमा सहित	४४.३८	४३.२७	
बीमा घनत्व (प्रति व्यक्ति बीमाशुल्क रु.)	जीवन	४,६८३.२६	५,०९४.९९	८.७९
	निर्जीवन	१,३२५.०१	१,३४९.९५	१.८८
	जम्मा	**६,००८.२७**	**६,४४४.९४**	**७.२७**
कुल लगानी	जीवन (रु करोड)	५६,९१६	६८,३८४	२०.१५
	निर्जीवन(रु करोडमा)	५,९७९	६,८५३	१४.६१
	जम्मा रु करोडमा	**६२,८९६**	**७५,२३७**	**१९.६२**
जीवन बीमा दावी	कुल दावी भुक्तानी (संख्या)	२६०,७०१	२८०,१५१	७.४६
	कुल दावी भुक्तानी(रकम रु करोडमा)	५,८०१	६,६५९	१४.८
निर्जीवन बीमा दावी	कुल दावी भुक्तानी संख्या	१३९,४९५	१५१,८८४	८.८८
	कुल दावी भुक्तानी (रकम रु करोडमा)	२,०७१	१,७९०	-१३.५६
चुक्ता पूँजी (रु करोडमा)	जीवन बीमा	५,३५०	६,००८	१२.३१
	नीर्जीवन बीमा	२,६८४	२,७८०	३.५९

** लघु जीवन बीमा कम्पनीको विवरण जीवन बीमामा र लघु निर्जीवन बीमा कम्पनीको विवरण निर्जीवन बीमामा समावेश गरी गणना गरिएको।*

२.१.४ कूल बीमाशुल्क र कूल गार्हस्थ उत्पादनको अनुपात

बीमा क्षेत्रको कूल गार्हस्थ उत्पादन (प्रचलित मूल्य) को आधारमा बीमाशुल्कको अनुपातमा क्रमिक रुपमा बृद्धि हुँदै गएको देखिन्छ। आ.व.२०७०/७१ मा कूल गार्हस्थ उत्पादनमा कूल बीमाशुल्कको अनुपात १.३८ प्रतिशत मात्र रहेको देखिन्छ। यो क्रमिक रुपमा बृद्धि हुँदै आ.व. २०७९/८० मा ३.४२ प्रतिशत पुगेको देखिन्छ। त्यसै गरी आ.व. २०८०/८१ मा कूल गार्हस्थ उत्पादनमा कूल बीमाशुल्कको अनुपात बढेर ३.४७ प्रतिशत पुगेको देखिन्छ। यसको विस्तृत विवरण तलको लेखाचित्रमा प्रस्तुत गरीएको छ।

लेखाचित्र नं. २

कूल बीमाशुल्क र कूल गर्हास्थ उत्पादनको अनुपात

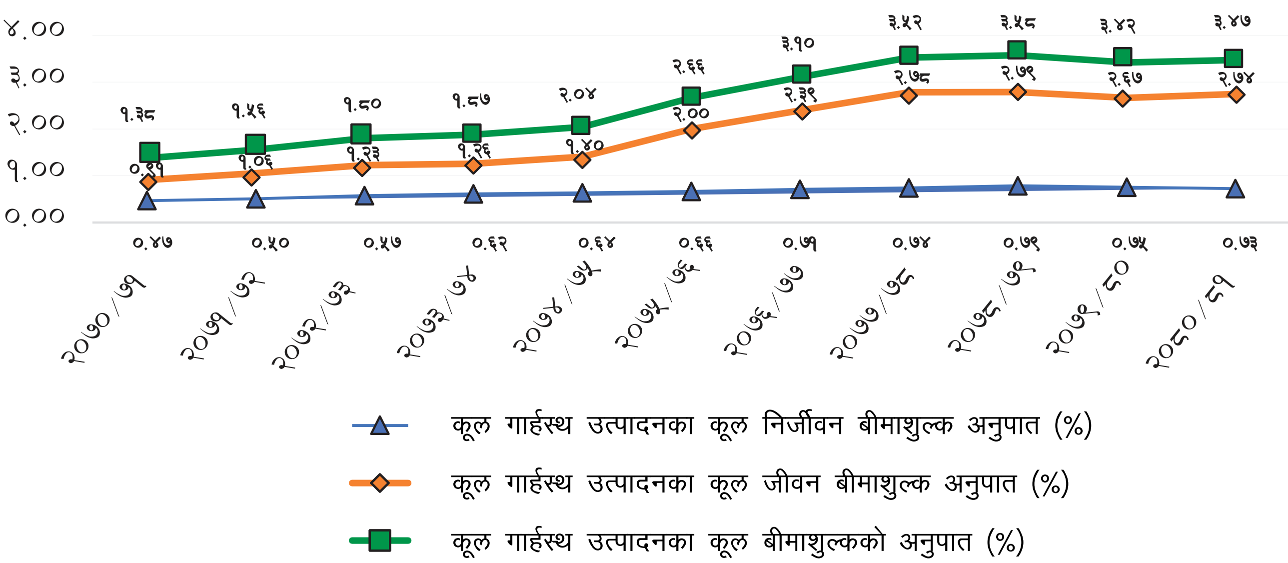

२.१.५ बीमा क्षेत्रले प्रदान गरेको रोजगारी

आ.व. २०७९/८० मा ११ हजार ४९६ जनाले बीमा क्षेत्रबाट प्रत्यक्ष रुपमा रोजगारी पाएका थिए भने आ.व. २०८०/८१ मा ११ हजार ७६९ ले प्रत्यक्ष रुपमा बीमा क्षेत्रमा संलग्न भएको देखिन्छ जुन गत आ.व. को तुलनामा २.३७ प्रतिशतले बृद्धि भएको पाइएको छ।

बीमा व्यवसायमा बीमा मध्यस्थकर्ताको पनि महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ। बीमा अभिकर्ता र बीमा सर्भेयर बीमा व्यवसायका प्रमुख मध्यस्थकर्ता हुन्। आ.व. २०७९/८० मा २ लाख ७७ हजार ६२६ जना बीमा अभिकर्ताहरु बीमा व्यवसायमा संलग्न थिए भने सो संख्या १८.७१ प्रतिशतले बृद्धि भएर आ.व. २०८०/८१ मा ३ लाख २९ हजार ५७२ जना पुगेको देखिन्छ। त्यस्तै आ.व. २०७९/८० मा १ हजार २१७ जना बीमा सर्भेयर बीमा व्यवसायमा संलग्न थिए भने सो संख्या २.५५ प्रतिशतले बृद्धि भएर आ.व. २०८०/८१ मा १ हजार २४८ जना पुगेको देखिन्छ।

तालिका नं. ९

बीमा व्यवसायले प्रदान गरेको रोजगारी

विवरण	२०७९/८०	२०८०/८१	परिवर्तन %
बीमा क्षेत्रले प्रदान गरेको प्रत्यक्ष रोजगारी	११,४९६	११,७६९	२.३७
बीमा व्यवसायमा संलग्न बीमा अभिकर्ताहरुको संख्या	२,७७,६२६	३,२९,५७२	१८.७१
बीमा व्यवसायमा संलग्न बीमा सर्भेयरहरुको संख्या	१,२१७	१,२४८	२.५५

**सम्पूर्ण बीमक र नेपाल बीमा प्राधिकरणका कर्मचारीहरु संलग्न*

२.२ जीवन बीमा बजार

२.२.१ जीवन बीमा कम्पनीहरुको चुक्ता पूँजी तथा कोष

जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुको जोखिम बहन क्षमता बढाउन प्राधिकरणले जीवन बीमकहरुको चुक्ता पूँजी रु.२ अर्बबाट बढाएर रु.५ अर्ब कायम गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ। यसरी कायम चुक्ता पूँजी पुर्याउन केही बीमकहरु मर्जरमा गए भने केहीले प्राथमिक शेयर जारी गरेका छन्। जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुको चुक्ता पूँजी, महाविपत्ती जगेडा, सञ्चित मुनाफा, अन्य जगेडा तथा कोष समेत क्रमशः बृद्धि हुँदै गईरहेको देखिन्छ। आ.व. २०७६/७७ को अन्त्यमा जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुको चुक्ता पूँजी, महाविपत्ती जगेडा, सञ्चित मुनाफा, अन्य जगेडा तथा कोष रकम क्रमशः रु. ३४ अर्ब ६६ करोड, रु.२ अर्ब ३२ करोड, रु.९ अर्ब ३७ करोड र रु.३ अर्ब ६८ करोड रहेकोमा आ.व.२०७७/७८ मा उक्त कोषहरूमा क्रमशः रु. ३९ अर्ब ३० करोड, रु. २ अर्ब ८८ करोड, रु.१ खर्ब २१ अर्ब र रु.४ अर्ब ४६ करोड रहेको देखिन्छ। यसै गरी आ.व.२०७८/७९ मा जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुको चुक्ता पूँजी, महाविपत्ती जगेडा, सञ्चित मुनाफा, अन्य जगेडा तथा कोषमा क्रमशः रु. ४२ अर्ब ३९ करोड, रु. ३ अर्ब ४१ करोड, रु.९० अर्ब २९ करोड र रु.५ अर्ब ५९ करोड रहेकोमा आ.व.२०७९/८० मा उक्त कोषको रकम बृद्धि भई क्रमशः रु. ४२ अर्ब ९३ करोड, रु. ३ अर्ब ८० करोड, रु. ९३ अर्ब ६३ करोड र रु.७ अर्ब ३७ करोड पुगेको देखिन्छ। साथै, आ.व. २०८०/८१ मा जीवन बीमकहरुको चुक्ता पूँजी, महाविपत्ती जगेडा, सञ्चित मुनाफा, अन्य जगेडा तथा कोषमा क्रमशः रु. ५८ अर्ब ५१ करोड, रु. ४ अर्ब ६६ करोड, रु. १४ अर्ब ४८ करोड र रु. १६ अर्ब ३२ करोड रकम रहेको देखिन्छ। (थप विवरण अनुसूची ५ मा रहेको छ)

लेखाचित्र नं. ३

जीवन बीमकहरुको पूँजी तथा कोष (रु. करोडमा)

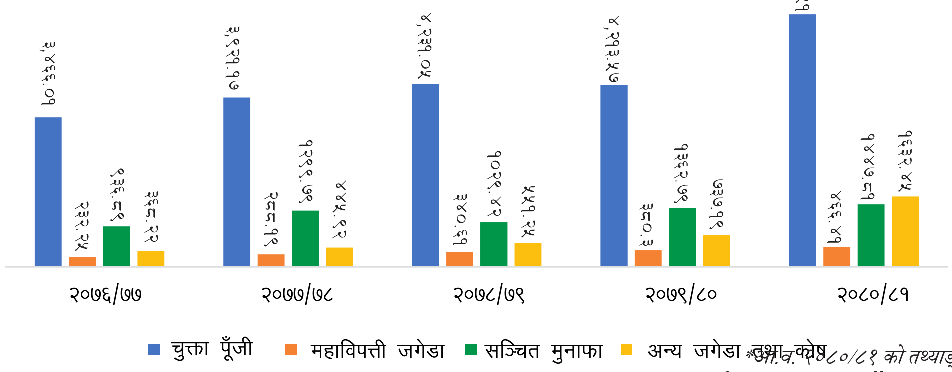

**आ.व. २०८०/८१ को तथ्याङ्क लेखापरीक्षण नभएको*

***आ.व. २०७९/८० मा हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनीको लेखापरिक्षण नभएको*

**** राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०७०/७१ बाट लेखापरिक्षण नभएको*

२.२.२ जीवन बीमा कम्पनीहरुको जीवन बीमा कोष

आ.व.२०७६/७७ मा जीवन बीमकहरुको जीवन बीमा कोष रु. २ खर्ब ९३ अर्ब ८ करोड रहेकोमा आ.व. २०७७/७८ मा २८.११ प्रतिशतले बृद्धि भई रु. ३ खर्ब ७५ अर्ब ४६ करोड भएको देखिन्छ। यसै गरी, आ.व.२०७८/७९ मा २३.१७ प्रतिशत बृद्धि हुँदा रु. ४ खर्ब ६२ अर्ब ४५ करोड पुगेको देखिन्छ। साथै, आ.व.२०७९/८० मा २१.४८ प्रतिशत बृद्धि हुँदा जम्मा रु. ५ खर्ब ६१ अर्ब ७९ करोड भएको देखिन्छ भने आ.व. २०८०/८१ मा जीवन बीमा कोषमा उक्त रकममा २१.६० प्रतिशतले बृद्धि हुँदा रु. ६ खर्ब ८३ अर्ब १५ करोड पुगेको देखिन्छ। (थप विवरण अनुसूची ६ मा रहेको छ)

लेखाचित्र नं. ४
जीवन बीमकहरुको जीवन बीमा कोष (रु. करोडमा)

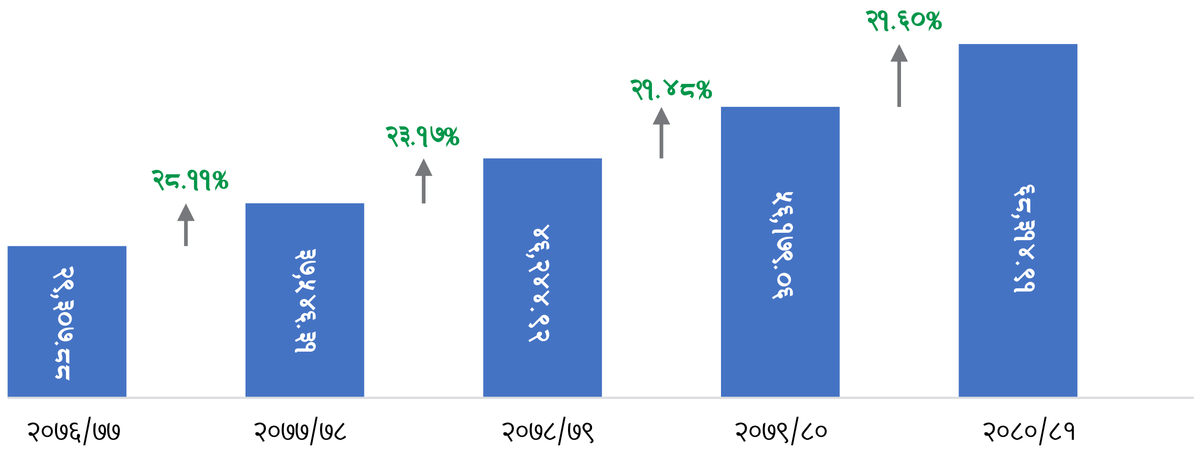

**आ.व. २०८०/८१ को तथ्याङ्क लेखापरिक्षण नभएको*
***आ.व.२०७९/८० मा हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनीको लेखपरिक्षण नभएको*
**** राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०७०/७१ बाट लेखापरिक्षण नभएको*

२.२.३ जीवन बीमा कम्पनीहरुको खुद नाफा

आ.व.२०७६/७७ मा जीवन बीमकहरुले रु. ६ अर्ब २८ करोड नाफा गरेकोमा आ.व. २०७७/७८ मा ४.६८ प्रतिशतले कम भई रु. ५ अर्ब ९८ करोड मुनाफा भएको देखिन्छ। यसरी घटेको नाफा आ.व.२०७८/७९ मा भने २.०४ प्रतिशत बृद्धि हुँदा रु. ६ अर्ब ११ करोड पुगेको देखिन्छ। यसै गरी आ.व.२०७९/८० मा भने २८.३८ प्रतिशत बृद्धि हुँदा जम्मा रु. ७ अर्ब ८४ करोड मुनाफा भएको देखिन्छ भने आ.व. २०८०/८१ मा मुनाफा आर्जन २८.१८ प्रतिशतले घट्दा खुद नाफा करिब रु. ५ अर्ब ६३ करोड पुगेको देखिन्छ। तर, बीमाङ्कीय मूल्याङ्कन तथा लेखापरीक्षण भए पश्चात मात्र जीवन बीमकको मुनाफा रकम यकिन हुने हुँदा आ.व. २०८०/८१ को उल्लेखित मुनाफामा फरक पर्न सक्छ। (थप विवरण अनुसूची ७ मा रहेको छ)

लेखचित्र नं. ५

जीवन बीमकहरुको खुद नाफा (रु. करोडमा)

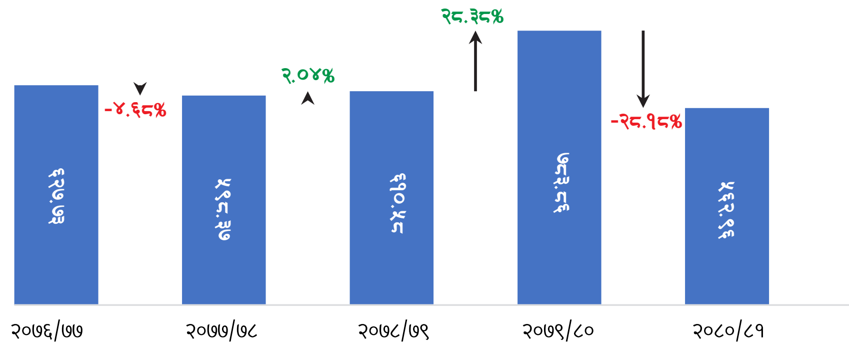

**आ.व. २०७९/८०मा हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्सको तथ्याङ्क लेखपरिक्षण नभएको, र आ.व. २०८०/८१ को तथ्याङ्क चौथो त्रैमासिक वित्तिय विवरणबाट लिएको*

*** राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०७०/७१ बाट लेखापरिक्षण नभएको*

२.२.४ जीवन बीमा कम्पनीहरुले संकलन गरेको कूल बीमाशुल्क

आ.व. २०७६/७७ मा जीवन बीमकहरुले कूल बीमाशुल्क रु. ९१ अर्ब ३५ करोड संकलन गरेको देखिन्छ। यो रकम आ.व. २०७७/७८ मा २९.२१ प्रतिशत बृद्धि भई रु. १ खर्ब १८ अर्ब ०३ करोड पुगेको देखिन्छ भने आ.व २०७८/७९९ मा ५.६५ प्रतिशतले बढ्दा कूल बीमाशुल्क आर्जन रु. १ खर्ब २४ अर्ब ७० करोड भएको देखिन्छ। त्यसै गरी आ.व २०७९/८० मा बीमाशुल्क संकलन १६.६४ प्रतिशतले बृद्धि भई रु. १ खर्ब ४५ लाख ४६ करोड पुगेकोमा आ.व २०८०/८१ मा बीमाशुल्क संकलन १६.६४ प्रतिशत बृद्धि भई रु. १ खर्ब ५६ अर्ब ३३ करोड भएको देखिन्छ। जीवन बीमा व्यवसायमा वार्षिक कूल बीमाशुल्क संकलन क्रमिक रुपमा बढ्दै गएको देखिन्छ। (थप विवरण अनुसूची ८, ९ मा रहेको छ)

लेखाचित्र नं. ६

जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुले संकलन गरेको कूल बिमाशुल्क (रु.करोडमा)

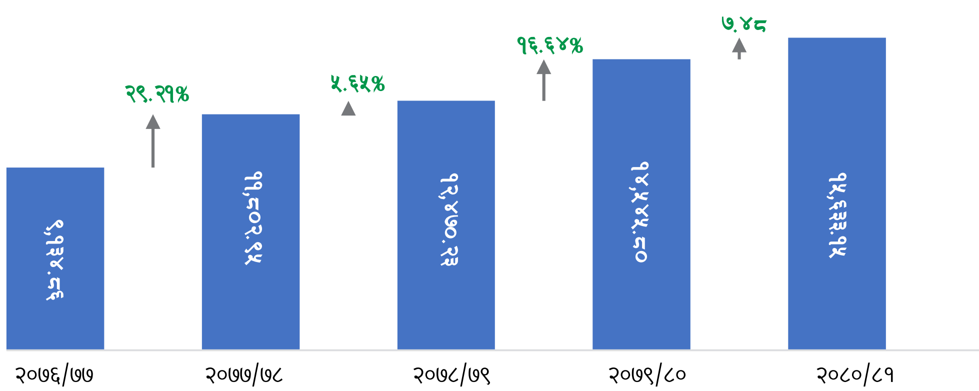

**आ.व. २०८०/८१ को तथ्याङ्क लेखापरिक्षण नभएको*

***आ.व.२०७९/८० मा हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनीको लेखापरिक्षण नभएको*

**** राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०७०/७१ बाट लेखापरिक्षण नभएको*

आ.व. २०८०/८१ को बीमाशुल्क संकलनलाई मासिक रूपमा हेर्दा आ.व.२०८०/८१ को सुरुवात र अन्त्यमा धैरै कारोबार भएको देखिन्छ। २०८० साल साउन महिनामा रु. १९ अर्ब ६१ करोड कूल बीमाशूल्क संकलन भएकोमा २०८१ साल असार महिनामा रु. २२ अर्ब ७१ करोड कूल बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। यसैगरी २०८० साल भदौ र कात्तिक महिनामा क्रमश रु.९ अर्ब ५२ करोड र रू. ८ अर्ब ६३ करोड बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ जुन अन्य महिनाको तुलनामा कम देखिन्छ।

लेखाचित्र नं. ७

जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुले आ.व. २०८०/८१ मा संकलन गरेको मासिक बीमाशुल्क (रु.अर्बमा)

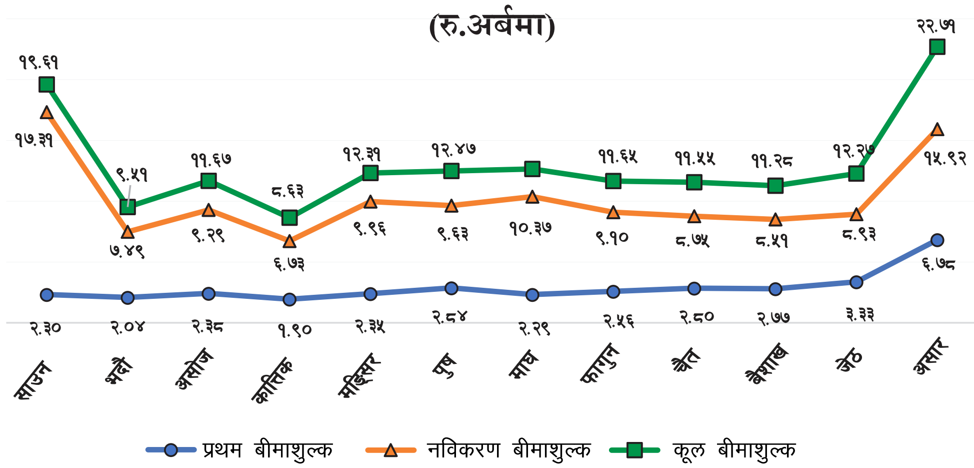

२.२.५ जीवन बीमा कम्पनीहरुले जारी गरेको बीमालेख संख्या

आ.व. २०७६/७७ मा ५१ लाख ६२ हजार बीमालेख जारी भएको देखिन्छ। यो सङ्ख्या आ.व. २०७७/७८ मा बृद्धि भई ७१ लाख ७७ हजार पुगेको देखिन्छ। आ.व. २०७८/७९ मा भने अघिल्लो आ.व.को तुलनामा जारी बीमालेख संख्यामा उच्चतम बृद्धि भएर १ करोड २७ लाख ६९ हजार पुगेको देखिन्छ। आ.व. २०७९/८० मा जारी बीमालेखको सङ्ख्यामा थोरै कमी आई १ करोड २३ लाख ७१ हजार पुगेको देखिन्छ। आ.व २०८०/८१ मा बैंक तथा वित्तीय संस्था र सहकारी संस्थाहरुमा परेको प्रभावका कारण जीवन बीमकहरुबाट जारी हुने जीवन बीमालेख म्यादि जीवन बीमालेख ठुलो संख्यामा कमि आएकाले कुल जारी बीमालेख संख्या ६४ लाख ७९ हजार मात्र भएको देखिन्छ। (थप विवरण अनुसूची १०, ११ र १३ मा रहेको छ)

लेखाचित्र नं. ८

जीवन बीमा कम्पनीहरुले जारी गरेको बीमालेख संख्या (हजारमा)

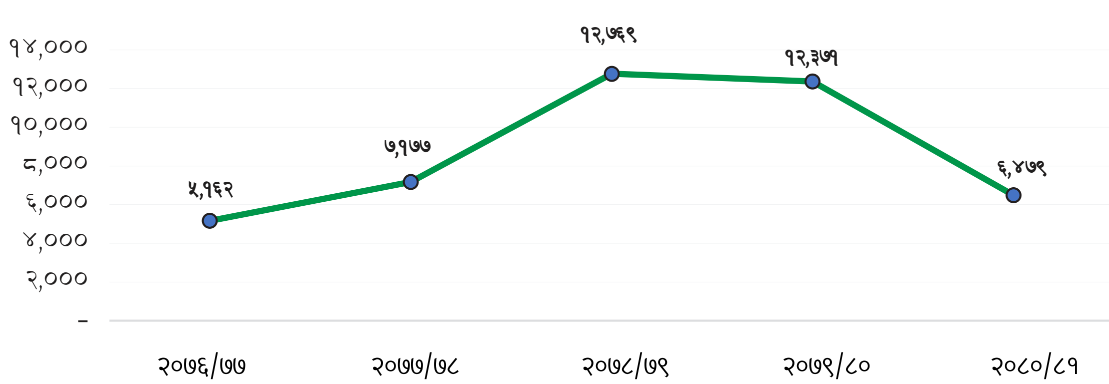

२.२.६ सक्रिय जीवन बीमालेख संख्या

आ.व. २०७६/७७ मा सक्रिय जीवन बीमालेखको संख्या ८५ लाख ७८ रहेको देखिन्छ । यो सङ्ख्या आ.व. २०७७/७८ मा कमी हुन आई जम्मा ७७ लाख ८० हजार पुगेको देखिन्छ भने आ.व. २०७८/७९ मा अघिल्लो आ.व.को तुलनामा सक्रिय जीवन बीमालेखको संख्यामा उच्चतम बृद्धि भएर १ करोड ३१ लाख पुगेको देखिन्छ । त्यसै गरी, आ.व. २०७९/८० मा सक्रिय जीवन बीमालेखको संख्यामा बृद्धि भई १ करोड ४१ लाख ३७ हजार पुगेको देखिन्छ । आ.व २०८०/८१ मा बैंक तथा वित्तीय संस्था र सहकारी संस्थाहरुमा परेको प्रभावका कारण जीवन बीमकहरुबाट जारी हुने म्यादि जीवन बीमालेखको संख्यामा कमि आएका कारण सक्रिय जीवन बीमालेखको संख्यामा केहि कमि हुन आई जम्मा १ करोड ३७ लाख ७५ हजार मात्र भएको देखिन्छ । (थप विवरण अनुसूची १०,११,१३ मा रहेको छ)

लेखाचित्र नं. ९

जीवन बीमा कम्पनीहरुको कूल सक्रिय बीमालेख संख्या (हजारमा)

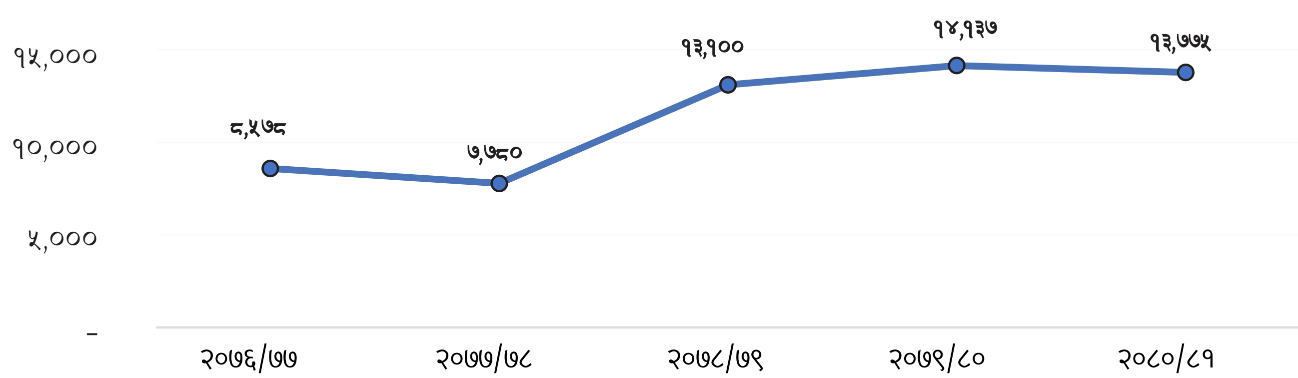

२.२.७ जीवन बीमा दावी भुक्तानी

जीवन बीमा कम्पनीहरुमा परेका दावी भुक्तानीको संख्या वार्षिकरुपमा बढ्दै गएको देखिन्छ । आ.व. २०७६/७७ मा दावी भुक्तानीको संख्या १ लाख ६ हजार २ सय ३९ बापत रु. २२ अर्ब ३३ करोड कूल दावी भुक्तानी भएको देखिन्छ । भने यो संख्या बृद्धि भएर आ.व. २०८०/८१ सम्म आइपुग्दा दावी भुक्तानी संख्या २ लाख ८० हजार १ सय ५१ बापत रु. ६६ अर्ब ५८ करोड कूल भुक्तानी देखिन्छ । त्यसै गरी, आ.व. २०७६/७७ मा भुक्तानी हुन बाँकी दावी संख्या १२ हजार ६ सय ३२ बापत रु. २ अर्ब ९५ करोड भुक्तानी हुन बाँकी दावी रकम भएको देखिन्छ भने यो संख्या पनि वार्षिकरुपमा बृद्धि भएर आ.व. २०८०/८१ सम्म आइपुग्दा भुक्तानी हुन बाँकी दावी संख्या ५८ हजार १ सय २५ बापत रु. ५ अर्ब ८१ करोड रुपैयाँ रकम भुक्तानी हुन बाँकी भएको देखिन्छ । (थप विवरण अनुसूची १४, १५ मा रहेको छ)

तालिका नं. १०

जीवन बीमा दावी भुक्तानी

विवरण	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१
दावी भुक्तानी संख्या	१,०६,२३९	१,३६,४६४	२,४०,९६८	२,५४,७९८	२,८०,१५१
दावी भुक्तानी रकम (रु करोडमा)	२,२३२.५२	३,६३६.२७	५,३८५.१८	६,४५६.७८	६,६५८.१७
भुक्तानी हुन वाकी दावी संख्या	१२,६३२	२२,४२५	२१,२०७	५१,९२९	५८,१२५
भुक्तानी हुन वाकी दावी रकम (रु करोडमा)	२९५.२९	४४९.२७	४४०.७८	५२६.००	५८१.२८

**आ.व. २०८०/८१ को तथ्याङ्क लेखापरिक्षण नभएको*

***आ.व.२०७९/८० मा हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनीको लेखपरिक्षण नभएको*

**** राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०७०/७१ बाट लेखापरिक्षण नभएको*

२.२.८ जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुबाट भएको लगानी

बीमा व्यवसायको बिस्तारसँगै जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुबाट भएको लगानी वार्षिक रुपमा बृद्धि हुदै आएको छ। आ.व. २०७६/७७ मा जीवन बीमकहरुबाट रु. २ खर्ब ७९ अर्ब २९ करोड लगानी भएको देखिन्छ। यो रकम आ.व. २०७७/७८, आ.व. २०७८/७९ र आ.व. २०७९/८० मा क्रमश रु. ३ खर्ब ५८ अर्ब ७ करोड, ४ खर्ब ५० अर्ब ७ करोड र रु.५ खर्ब ३५ अर्ब ६२ करोड देखिन्छ। आ.व. २०८०/८१ मा २०.१० प्रतिशतले बढेर जीवन बीमकको लगानी रकम रु.६ खर्ब ४३ अर्ब २७ करोड पुगेको देखिन्छ। (थप विवरण अनुसूची १६ र १७ मा रहेको छ)

लेखाचित्र नं. १०

जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुबाट भएको लगानी (रु. करोडमा)

**आ.व. २०८०/८१ को तथ्याङ्क लेखापरिक्षण नभएको*

***आ.व.२०७९/८० मा हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनीको लेखपरिक्षण नभएको*

**** राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०७०/७१ बाट लेखापरिक्षण नभएको*

आ.व. २०८०/८१ मा जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट भएको लगानी जम्मा रू. ६ खर्ब ४३ अर्ब २७ करोड देखिन्छ। जस मध्ये सबैभन्दा धेरै(करिब ८१.०५ प्रतिशत) रु. ५ खर्ब २१ अर्ब ३६ करोड बराबरको लगानी बैंक तथा वित्तीय संस्थाको

मुद्दती खातामा भएको देखिन्छ भने रू. ७१ अर्ब ५८ करोड बराबरको (करिब ११.१३ प्रतिशत) लगानी अग्राधिकार शेयर र ऋणपत्रमा भएको देखिन्छ। त्यसैगरी रू. ३२ अर्ब ३६ करोडको (करिब ५.०३ प्रतिशत) लगानी साधारण शेयरमा भएको देखिन्छ। जम्मा लगानीमा न्यून (करिब ०.४८ प्रतिशत) रू. ३ अर्ब १० करोड बराबरको लगानी नेपाल सरकारको बचतपत्र तथा ऋणपत्रमा भएको देखिन्छ भने बाँकी रहेको रू. १४ अर्ब ८७ करोडको (करिब २.३१ प्रतिशत) लगानी अन्य क्षेत्रमा भएको देखिन्छ। यस आ.व.मा जीवन बीमकहरुले गरेको लगानीको क्षेत्रगत विवरण चित्र नं. ११ मा प्रस्तुत गरीएको छ।

लेखाचित्र नं. ११

आ.व. २०८०/८१ मा जीवन बीमकहरुले गरेको क्षेत्रगत लगानी विवरण

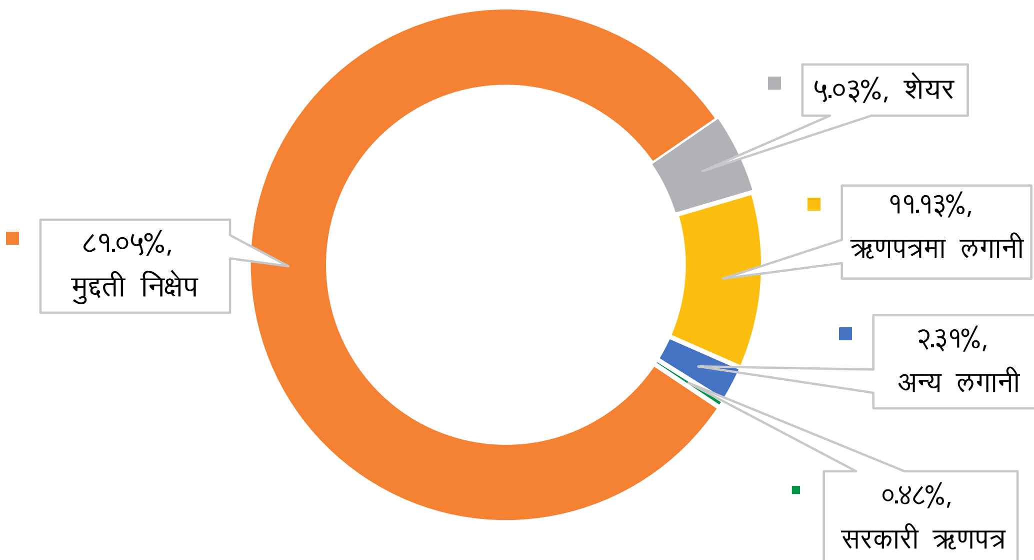

२.३ निर्जीवन बीमा बजार

२.३.१ निर्जीवन बीमा कम्पनीहरुको चुक्ता पूँजी तथा कोष

निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुको जोखिम बहन क्षमता बढाउन प्राधिकरणले निर्जीवन बीमकहरुको चुक्ता पूँजी रु. १ अर्ब बाट बढाएर रु.२ अर्ब ५० करोड कायम गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ। निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको चुक्ता पूँजी, विशेष जगेडा कोष, महाविपत्ती जगेडा, संचित मुनाफा तथा अन्य जगेडा कोष समेत क्रमशः बृद्धि हुँदै गईरहेको देखिन्छ। आ.व.२०७६/७७ मा निर्जीवन बीमकहरुको चुक्ता पूँजी, विशेष जगेडा कोष, महाविपत्ती जगेडा, संचित मुनाफा तथा अन्य जगेडा कोष क्रमशः रु. १७ अर्ब ५८ करोड, रु. १३ अर्ब ३६ करोड, रु.९५ करोड, रु. ५४ करोड र रू. ६ अर्ब ५२ करोड ७ लाख रहेकोमा आ.व. २०७७/७८ मा उक्त कोषहरूमा क्रमशः रु. २० अर्ब ४९ करोड, रु. १५ अर्ब ६१ करोड, रु. ६७ करोड, रु. ९८ करोड र ६ अर्ब ९८ करोड रहेको देखिन्छ। यसै गरी आ.व.२०७८/७९ मा उक्त कोषहरूमा क्रमशः रु. २४ अर्ब १४ करोड, रु. १७ अर्ब ९० करोड, रु. ८४ करोड, रु. ६८ करोड र ८ अर्ब ७३ करोड रूपैयाँ जम्मा भएको देखिन्छ। आ.व.२०७९/८० मा सो रकम बृद्धि भएर क्रमशः रु. २५ अर्ब २६ करोड, रु. १९ अर्ब ८५ करोड, रु. १ अर्ब ३४ करोड, रु. ४ अर्ब १३ करोड र १८ अर्ब ३८ करोड रहेको देखिन्छ। त्यसै गरी आ.व.२०८०/८१ मा उक्त कोषहरूमा क्रमशः रु. २५ अर्ब ७० करोड, रु. २४ अर्ब ४३ करोड, रु.१ अर्ब ७६ करोड, रु.७ अर्ब ७ करोड र रू. १४ अर्ब ९८ करोड रूपैयाँ जम्मा भएको देखिन्छ। (थप विवरण अनुसूची १८ मा रहेको छ)

लेखाचित्र नं. १२

निर्जीवन बीमकहरुको पूँजी तथा कोष (रु. करोडमा)

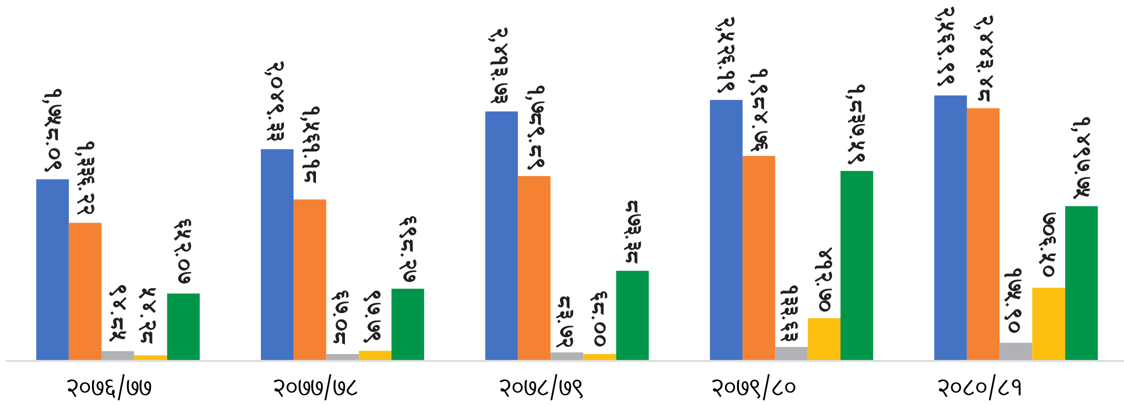

**आ.व. २०८०/८१ को तथ्याङ्क लेखपरिक्षण नभएको*

*** राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको*

२.३.२ निर्जीवन बीमा कम्पनीहरुको खुद नाफा

निर्जीवन बीमकहरुले आर्जन गरेको नाफा आ.व.२०७६/७७ मा रु.७ अर्ब २० करोड देखिएकोमा आ.व.२०७७/७८ मा १८.९३ प्रतिशत कम भई रु.५ अर्ब ८३ करोड पुगेको देखिन्छ। आ.व.२०७८/७९ मा ०.०६ प्रतिशतले मुनाफा घट्दा नाफा रु.५ अर्ब ८३ करोड भयो। आ.व.२०७९/८० मा निर्जीवन बीमकहरुको नाफा आर्जनमा सुधार भई २९.८६ प्रतिशतले बृद्धि हुँदा खुद नाफा रु.७ अर्ब ५७ करोड पुगेको देखिन्छ। यसै गरी आ.व.२०८०/८१ मा पनि नाफा आर्जनमा ४१.८८ प्रतिशतले बृद्धि भई रु.१० अर्ब ७४ करोड पुगेको देखिन्छ। (थप विवरण अनुसूची १९ मा रहेको छ)

लेखाचित्र नं. १३

निर्जीवन बीमकहरुले आर्जन गरेको खुद नाफा (रु. करोडमा)

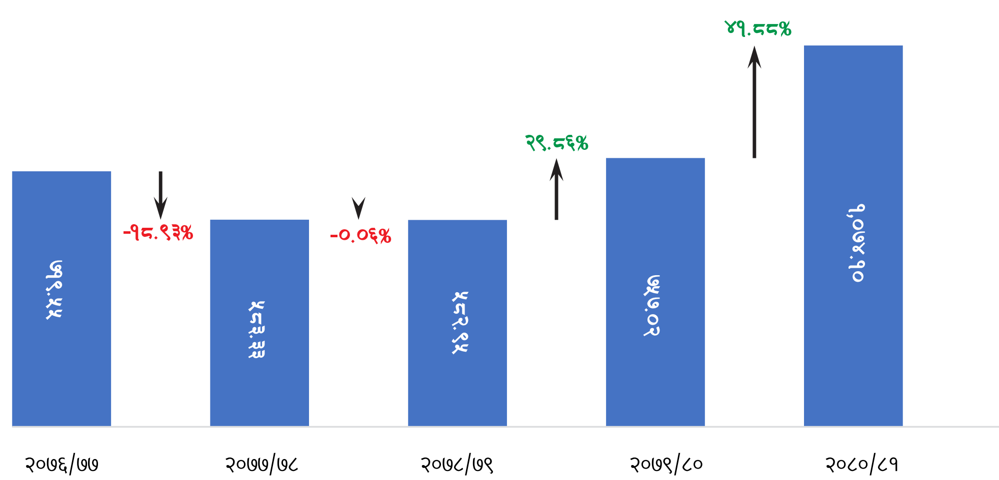

**आ.व. २०८०/८१ को तथ्याङ्क लेखपरिक्षण नभएको*

*** राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको*

२.३.३ निर्जीवन बीमा कम्पनीहरुले संकलन गरेको कूल बीमाशुल्क

आ.व. २०७६/७७ मा रु. २७ अर्ब ५६ करोड कूल बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। यो रकम क्रमश बढ्दै आ.व. २०७७/७८, आ.व. २०७८/७९ र आ.व. २०७९/८० सम्ममा क्रमशः रु. २८ अर्ब ९२ करोड, रु. ३६ अर्ब १२ करोड र रु.४० अर्ब ५१ करोड हुँदै आ.व. २०८०/८१ सम्म आईपुग्दा रु. ४१ अर्ब १८ करोड कूल बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ । यसरी हेर्दा निर्जीवन बीमा व्यवसाय बाट संकलन हुने कूल बीमाशुल्क क्रमशः बृद्धि हुदै गईरहेको देखिन्छ। (थप विवरण अनुसूची २०,२२ र २३ मा रहेको छ)

लेखाचित्र नं. १४

निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुले संकलन गरेको बीमाशुल्क (रु. करोडमा)

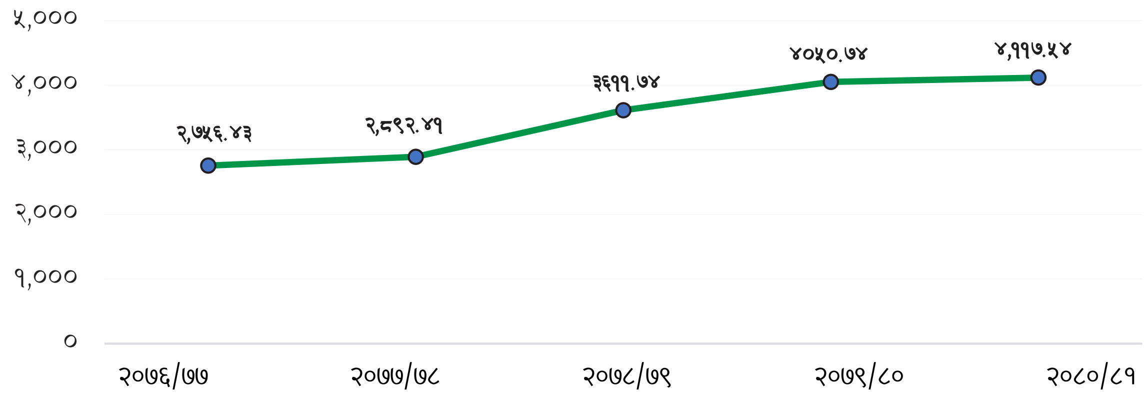

**आ.व. २०८०/८१ को तथ्याङ्क लेखपरिक्षण नभएको*

*** राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको*

२.३.४ निर्जीवन बीमा कम्पनीहरुले जारी गरेको बीमालेख संख्या

आ.व.२०७६/७७ मा २२ लाख ८६ हजार बीमालेख जारी भएकोमा आ.व. २०७७/७८, आ.व. २०७८/७९, आ.व. २०७९/८० र आ.व. २०८०/८१ मा क्रमशः २८ लाख ५२ हजार, २८ लाख ०७ हजार, २७ लाख ९२ हजार र २८ लाख ५० हजार बिमालेख जारी भएको देखिन्छ। (थप विवरण अनुसूची २१, २२ र २४ मा रहेको छ)

लेखाचित्र नं. १५

निर्जीवन बीमा कम्पनीहरुले जारी गरेको बीमालेख संख्या (हजारमा)

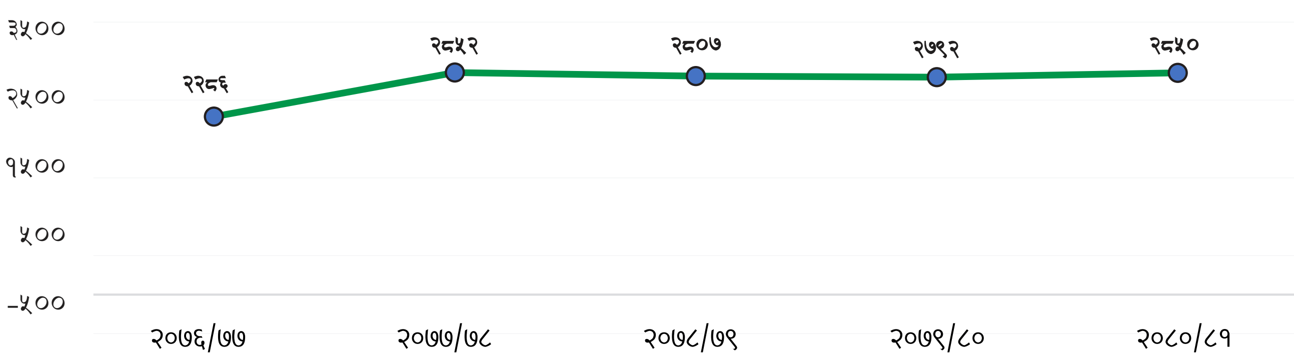

२.३.५ निर्जीवन बीमा दावी भुक्तानी

तालिका नं. ११

निर्जीवन बीमा दावी भुक्तानी

विवरण	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१
दावी भुक्तानी संख्या	८६,६२१	१,४६,९३१	१,४७,५१९	१,६२,५२४	१,५१,७२३
दावी भुक्तानी रकम (रु. करोडमा)	१,१९९.७९	१,७५३.६६	२,०८२.०५	२,४१७.७२	१,७८९.००
भुक्तानी हुन वाकी दावी संख्या	३६,४७१	९५,३५०	१,०६,३४९	९२,८६९	९४,२६९
भुक्तानी हुन वाकी दावी रकम (रु. करोडमा)	१,३२०.७१	२,१७५.०५	२,३४०.३६	२,१५८.४६	२,०८४.००

**आ.व. २०८०/८१ को तथ्याङ्क लेखपरिक्षण नभएको*

*** राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको*

निर्जीवन बीमा व्यवसायमा पनि बीमा दावी भुक्तानी संख्या क्रमिक रुपमा बृद्धि हुदै गइरहेको देखिन्छ । आ.व.२०७६/७७ मा ८६ हजार ६ सय २१ दावी भुक्तानी संख्या भएकोमा आ.व. २०७७/७८ मा १लाख ४६ हजार ९ सय ३१, आ.व. २०७८/७९ मा १ लाख ४७ हजार ५ सय १९ , आ.व. २०७९/८० मा १ लाख ६२ हजार ५ सय २४ र आ.व. २०८०/८१ मा १ लाख ५१ हजार ७ सय २३ दावी भुक्तानी संख्या रहेको देखिन्छ । आ.व. २०७६/७७ मा रु. ११ अर्ब २० करोड कूल दावी भुक्तानी भएकोमा आ.व. २०७७/७८ मा रु. १७ अर्ब ५३ करोड, आ.व. २०७८/७९ मा रु. २० अर्ब ८२ करोड, आ.व. २०७९/८० मा २४ अर्ब १८ करोड र आ.व. २०८०/८१ मा १७ अर्ब ८९ करोड दावी भुक्तानी भएको देखिन्छ। यसै गरी आ.व. २०७६/७७ मा कूल दावी भुक्तानी हुन बाँकी रकम रु. १३ अर्ब २१ करोड भएकोमा सो शिर्षकमा आ.व. २०७७/७८ मा रु. २१ अर्ब ७५ करोड, आ.व. २०७८/७९ मा रु. २३ अर्ब ४० करोड, आ.व. २०७९/८० मा रु. २१ अर्ब ५८ करोड र आ.व. २०८०/८१ मा रु. २० अर्ब ८४ करोड भुक्तानी हुन बाँकी देखिन्छ। (थप विवरण अनुसूची २५ र २६ मा रहेको छ)

२.३.६ निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुबाट भएको लगानी

बीमा व्यवसायको बिस्तारसँगै निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुबाट भएको लगानी पनि वार्षिक रुपमा बृद्धि हुदै आएको छ । आ.व. २०७६/७७ मा निर्जीवन बीमकहरुबाट रु. ४१ अर्ब ६६ करोड लगानी भएकोमा यो रकम आ.व. २०७७/७८ मा १७.३२ प्रतिशत , आ.व. २०७८/७९ मा १३.५७ प्रतिशत र आ.व. २०७९/८० मा ११.२७ प्रतिशतले बृद्धि भई क्रमशः रु. ४८ अर्ब ८७ करोड, रु. ५५ अर्ब ५० करोड र रु. ६१ अर्ब ७५ करोड पुगेको देखिन्छ। यसैगरी आ.व. २०८०/८१ मा निर्जीवन बीमकहरूको लगानी ७.७२ प्रतिशतले बढेर रु. ६६ अर्ब ५२ करोड पुगेको देखिन्छ। (थप विवरण अनुसूची २७ र २८ मा रहेको छ)

लेखाचित्र नं. १६

निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुबाट भएको लगानी (रु. करोडमा)

**आ.व. २०८०/८१ को तथ्याङ्क लेखपरिक्षण नभएको*

*** राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको*

आ.व. २०८०/८१ मा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट भएको जम्मा लगानी रू. ६६ अर्ब ५२ करोड मध्ये रु. ५२ अर्ब ७२ करोड (करिब ७९.२५ प्रतिशत) लगानी बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती खातामा भएको देखिन्छ भने रू.४ अर्ब २३ करोड (करिब ६.३७ प्रतिशत) बराबरको लगानी ऋणपत्रमा भएको देखिन्छ । त्यसैगरी रू. ५ अर्ब ४४ करोड बराबरको लगानी शेयरमा, रू.३ अर्ब ९१ करोड (करिब ५.८८ प्रतिशत) बराबरको लगानी अन्य क्षेत्रमा भएको देखिन्छ भने रु. २२ करोड (करिब ०.३२ प्रतिशत) बाराबरको रकम नेपाल सरकारको बचतपत्र तथा ऋणपत्रमा लगानी गरेको देखिन्छ । यसको प्रस्तुति लेखाचित्र नं १७ मा गरिएको छ ।

लेखाचित्र नं. १७

आ.व. २०८०/८१मा निर्जीवन बीमकहरुले गरेको क्षेत्रगत लगानी विवरण

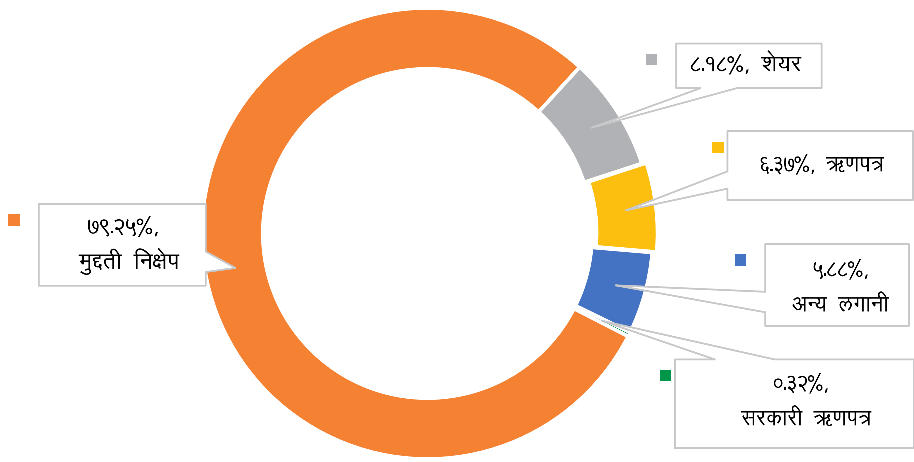

२.४ लघुबीमा बजार

२.४.१ लघु बीमकहरुको स्थापना

न्युन आय भएका वर्ग र पिछडिएका क्षेत्रलाई लक्षित गरी लघुबीमा व्यवसाय गर्न हरेक प्रदेशमा एक एकवटा गरी सातवटा लघुबीमा कम्पनी स्थापनाका लागि प्राधिकरणले सैद्धान्तिक स्वीकृति प्रदान गरेको थियो । स्वीकृति प्राप्त गर्ने कम्पनीहरुमा तिन लघु जीवन बीमा कम्पनी र चारवटा लघु निर्जीवन बीमा कम्पनी रहेका छन् ।

सैद्धान्तिक स्वीकृति प्राप्त गरेका सात कम्पनी मध्ये चारवटा (दुई लघु जीवन र दुई लघु निर्जीवन) कम्पनीले आ.व. २०७९/८० मा कारोबार सुरु गरिसकेका छन् । यस आ.व. मा बाँकि तिनवटा (एक लघु जीवन बीमा र दुई लघु निर्जीवन) कम्पनीले पनि आफ्नो कारोबार सुरू गरेका छन् । आ. व. २०८०/८१ मा ईजाजत प्राप्त गरी व्यवसाय संचालन गरेका लघु जीवन तथा लघु निर्जीवन बीमा कम्पनीको विवरण देहायको तालिकामा उल्लेख गरिएको छः-

तालिका नं. १२

आ.व. २०८०/८१ मा दर्ता भएका लघु जीवन तथा निर्जीवन बीमक

क्र. सं.	लघु बीमकको प्रकार	कम्पनीको नाम	ठेगाना	दर्ता मिति
१	जीवन	लिवर्टी माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	पोखरा, कास्की	०५/०१/२०८०
२	निर्जीवन	स्टार माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	जनकपुर, धनुषा	०५/०१/२०८०
३		ट्रष्ट माइक्रो इन्स्योरेन्स लिमिटेड	बुटवल, रुपन्देही	०७/१५/२०८०

२.४.२ लघु बीमकहरुको कारोबार

लघु जीवन बीमा तर्फ आ.व. २०८०/८१ मा गार्डियन माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्सले ३० हजार ७ सय ७३ वटा बीमालेख जारी गर्दा रु. ४ करोड २२ लाख बराबरको बीमाशुल्क संकलन गरी रु.२६ लाख ८२ हजार बराबरको दावी भुक्तानी गरेको देखिन्छ । त्यस्तै क्रेष्ट माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्सले ५८ हजार ७ सय ७४ वटा बीमालेख जारी गर्दा रु.९ करोड ७६ लाख ४५ हजार बराबरको बीमाशुल्क संकलन गरी रु. ८८ लाख ३४ हजार बराबरको दावी भुक्तानी गरेको देखिन्छ भने लिवर्टि माईक्रो लाइफ इन्स्योरेन्सले १७ हजार ७ सय १० वटा बीमालेख जारी गर्दा रु. २ करोड ९९ लाख ११ हजार बराबरको बीमाशुल्क संकलन गरी रु. ४ लाख २५ हजार बराबरको दावी भुक्तानी गरेको पाइएको छ । यसरी हेर्दा लघु जीवन बिमकहरुले आ.व. २०८०/८१ मा कूल १ लाख ७ हजार २ सय ५७ बीमालेख जारी गरेको देखिन्छ भने रु.१६ करोड ९७ लाख ७९ हजार बराबरको बीमाशुल्क संकलन गरी रु. १ करोड १९ लाख ४१ हजार मात्र दावी भुक्तानी गरेको देखिन्छ ।

तालिका नं. १३

लघु जीवन बीमकले आ.व. २०८०/८१ मा गरेको कारोबार

क्र.सं.	बीमक	जारी बीमालेख संख्या	बीमाशुल्क (रु. करोडमा)	दावी भुक्तानी (रु. करोडमा)
१	गार्डियन माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	३०,७७३	४.२२	०.२७
२	क्रेष्ट माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	५८,७७४	९.७६	०.८८
३	लिवर्टि माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१७,७१०	२.९९	०.०४
जम्मा		**१,०७,२५७**	**१६.९८**	**१.१९**

आ.व. २०८०/८१ मा लघु निर्जीवन बीमकहरु मध्ये नेपाल माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनीले ४९ हजार ४ सय ७३ वटा बीमालेख जारी गर्दा रु. ५ करोड १५ लाख ८५ हजार रूपैयाँ बीमाशुल्क संकलन गरी रु.६६ लाख ६८ हजार रूपैयाँ दावी

भुक्तानी गरेको छ भने ट्रष्ट माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनीले १३ हजार ८७५ वटा बीमालेख जारी गर्दा रु. १ करोड ६३ लाख ७७ हजार रूपैयाँ बीमाशुल्क संकलन गरी रु. २ लाख २२ हजार बराबरको दावी भुक्तानी गरेको देखिन्छ ।

तालिका नं. १४

लघु निर्जीवन बीमकले आ.व. २०८०/८१ मा गरेको कारोबार

क्र.सं.	बीमक	बीमालेख संख्या	बीमाशुल्क (रु. करोडमा)	दावी भुक्तानी (रु. करोडमा)
१	नेपाल माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४९,४७३	५.१६	०.६७
२	प्रोटेक्टिभ माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३०,४१०	४.५०	०.६९
३	स्टार माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३०,७७१	१.६६	०.०८
४	ट्रष्ट माइक्रो इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१३,८७५	१.६४	०.०२
जम्मा		**१,२४,५२९**	**१२.९६**	**१.४६**

२.४.३ लघु बीमकहरुको लगानी

लघु जीवन बीमा कम्पनीको आ.व. २०८०/८१ सम्ममा रु.१ अर्ब ५८ करोड लगानी रहेको देखिन्छ भने लघु निर्जीवन बीमा कम्पनीहरुले सो अवधिसम्ममा रु. २ अर्ब लगानी गरेको देखिन्छ । यसरी लघुबीमा क्षेत्रबाट कूल रु. ३ अर्ब ५९ करोड ०५ लाख लगानी भएको देखिन्छ। (थप विवरण अनुसूची २९ र ३० मा रहेको छ)

तालिका नं. १५

लघु बीमकले आ.व. २०८०/८१ मा गरेको लगानी(रु.करोडमा)

क्र.सं.	बीमक	लगानी (रु.करोडमा)
१	क्रेष्ट माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	५२.०७
२	गार्डियन माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	५४.३
३	लिवर्टी माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	५१.७३
लघु जीवन बीमकहरुको जम्मा		**१५८.१**
४	नेपाल माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४८.३६
५	प्रोटेक्टिभ माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५०.२
६	स्टार माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५३.५५
७	ट्रष्ट माइक्रो इन्स्योरेन्स लिमिटेड	४८.८५
लघु निर्जीवन बीमकहरुको जम्मा		**२००.९६**
लघु बीमकहरुको जम्मा		**३५९.०५**

२.५ पुनर्बीमा बजार

२.५.१ पुनर्बीमा कम्पनीहरुले निर्जीवन बीमा व्यवसायवाट संकलन गरेको कूल पुनर्बीमाशुल्क

नेपालका पुनर्बीमा कम्पनीहरुले स्वदेशी बीमा कम्पनीहरुका साथै विदेशी बीमा कम्पनीहरुलाई पनि पुनर्बीमा सेवा दिदैं आएका छन् । हाल नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी र हिमालयन रिइन्स्योरेन्स गरी दुई पुनर्बीमा कम्पनीहरु सञ्चालनमा छन् । नेपालमा निर्जीवन बीमाबाट पुनर्बीमा कम्पनीहरुले स्वदेशी बीमा व्यवसायबाट आर्जन गरेको कूल पुनर्बीमाशुल्क आ.व. २०७९/८० मा रू.९ अर्ब ९६ करोड देखिन्छ जुन आ.व. २०८०/८१ मा बढेर रू. ११ अर्ब ७७ करोड पुगेको देखिन्छ । त्यसै गरी कूल दावी भुक्तानी आ.व.२०७९/८० मा ६ अर्ब २० करोड भएकोमा आ.व.२०८०/८१ मा ६ अर्ब ६७ करोड भुक्तानी भएको पाईन्छ । यसरी निर्जीवन बीमा कम्पनीहरुबाट संकलन गरेको कूल बीमाशुल्कको औसतमा नेपाली पुनर्बीमा कम्पनीहरुले विदेशी पुनर्बीमा कम्पनीहरुलाई आ.व २०७९/८० मा रु. १ अर्ब २५ करोड र आ.व २०८०/८१ मा रु. १ अर्ब ३४ करोड रेट्रोसेशन (retrocession) गरेको र कूल दावी प्राप्त भने आ.व.२०७९/८० मा ४० करोड र भने आ.व.२०८०/८१ मा ७४ करोड बराबरको पुनर्बीमा दावी (Reinsurance Recovery) मार्फत भुक्तानी प्राप्त भएको देखिन्छ । त्यसै गरी विदेशी बीमा व्यवसाय तर्फ हेर्दा कूल बीमा शुल्क आ.व.२०७९/८० मा रु. ५२ करोड संकलन भएको भने आ.व.२०८०/८१ मा ८८ करोड बराबरको बीमा शुल्क संकलन भएको देखिन्छ । कूल दावी भुक्तानी तर्फ भने आ.व.२०७९/८० मा रु.४० करोड र आ.व.२०८०/८१ मा ३९ करोड भुक्तानी गरिएको देखिन्छ ।

तालिका नं. १६

पुनर्बीमामा निर्जीवन बीमा व्यवसायको विवरण (रकम रु. करोडमा)

विवरण		२०७९/८०	२०८०/८१
स्वदेशी बीमा व्यवसाय	कूल बीमाशुल्क	९९६.२३	११७७
	कूल दावी भुक्तानी	६१९.७५	६६७.०४
रेट्रोसेसन	कूल बीमाशुल्क	१२४.६८	१३४.२५
	कूल दावी प्राप्त (recovered)	४०.४५	७४.३५
विदेशी बीमा व्यवसाय Foreign (Inward)	कूल बीमाशुल्क	५२.४१	८७.८७
	कूल दावी भुक्तानी	३९.७६	३८.६०

**आ.व. २०८०/८१को विवरण लेखापरिक्षण पश्चात परिवर्तन हुन सक्ने*

२.५.२ पुनर्बीमा कम्पनीहरुले जीवन बीमा व्यवसायवाट संकलन गरेको कूल पुनर्बीमाशुल्क

नेपालमा जीवन बीमाबाट पुनर्बीमकहरुले स्वदेशी बीमा व्यवसायबाट आर्जन गरेको कूल पुनर्बीमाशुल्क आ.व. २०७९/८० मा रू.३ अर्ब १२ करोड देखिन्छ जुन आ.व. २०८०/८१ मा बढेर रू. ३ अर्ब २९ करोड पुगेको देखिन्छ । त्यसै गरी कूल दावी भुक्तानी आ.व.२०७९/८० मा १ अर्ब ६० करोड भएको देखिन्छ भने आ.व.२०८०/८१ मा १ अर्ब ६६ करोड भुक्तानी भएको पाईन्छ । नेपाली पुनर्बीमकहरुले विदेशी पुनर्बीमा कम्पनीहरु लाई आ. व २०७९/८० मा रु. १ करोड र आ.व २०८०/८१ मा रु. १६ करोड रेट्रोसेशन (retrocession) गरेको र दावी वापत प्राप्त गरेको रकम आ.व.२०७९/८० मा शून्य र आ.व.२०८०/८१ मा ५ करोड रहेको देखिन्छ ।

तालिका नं. १७

पुनर्बीमामा जीवन बीमा व्यवसायको विवरण (रु.करोडमा)

विवरण		२०७९/८०	२०८०/८१
स्वदेशी	कूल बीमाशुल्क	३१२.१८	३२९.२४
	कूल दावी भुक्तानी	१६०.४३	१६५.७२
रेट्रोसेसन	कूल बीमाशुल्क	१.७९	१६.११
	दावी वापत प्राप्त रकम	०.००	५.०९

२.५.३ पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने पुनर्बीमकहरुले गरेको लगानी

पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने पुनर्बीमकहरुको लगानी पनि क्रमिक रुपमा बढ्दै गएको देखिन्छ । आ.व. २०७६/७७ मा रु. १५ अर्ब ४२ करोड ४० लाख लगानी गरेको पुनर्बीमा क्षेत्रले आ.व. २०७७/७८ मा ५५.८८ प्रतिशत बृद्धि गर्दै रु. २४ अर्ब ०४ करोड ३६ लाख लगानी गरेको देखिन्छ । उक्त आ.व. मा हिमालयन रिइन्स्योरेन्स कम्पनीले आफ्नो कारोबार सुरु गरेको हुँदा लगानीमा ठूलो बृद्धि भएको हो । साथै, आ.व. २०७८/७९ मा ११.७८ प्रतिशत बृद्धि भई रु.२६ अर्ब ८७ करोड ५० लाख लगानी भएकोमा आ.व. २०७९/८० मा पनि ११.७५ प्रतिशतले बृद्धि भएर रु. ३० अर्ब ३ करोड २७ लाख पुगेको देखिन्छ । यसै गरी आ.व. २०८०/८१ मा पुनर्बीमबाट लगानी २८.४१ प्रतिशतले बृद्धि भई रु. ३८ अर्ब ५६ करोड ४८ लाख भएको देखिन्छ । (थप विवरण अनुसूची ३१ मा रहेको छ)

लेखाचित्र नं. १८

पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने पुनर्बीमकहरुको लगानी (रु. करोडमा)

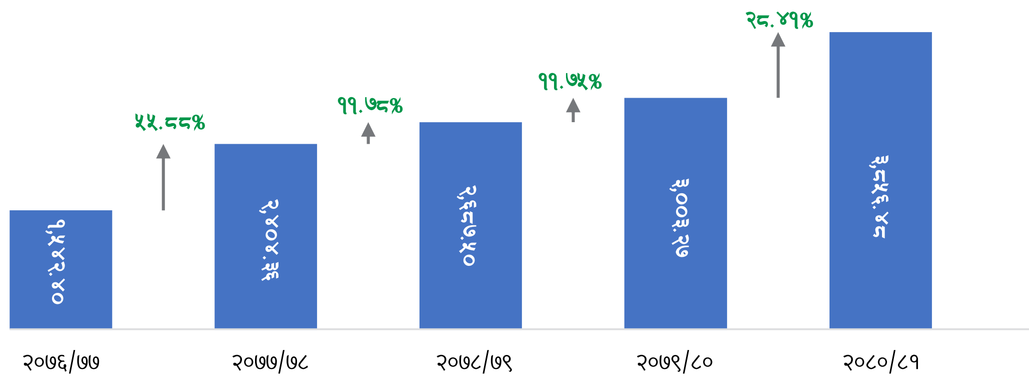

२.६ अन्य बीमा बजार

२.६.१ कृषि तथा पशुपन्छी बीमा

नेपाल बीमा प्राधिकरणबाट वि.सं. २०६९ साल माघ १ गते बाट बाली, पशुपन्छी तथा अन्य गरी चार किसिमका बीमालेखहरू जारी गरी औपचारिक रूपमा कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको शुरूवात गरीएको थियो । आ.व. २०८०/८१ सम्ममा कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अन्तर्गत २१ वटा बाली, ७ वटा पशुपन्छी र २ वटा जडिबुटी गरी जम्मा ३० किसिमका बीमालेखहरू जारी भएको देखिन्छ । (थप विवरण अनुसूची ३३ मा रहेको छ)

लेखाचित्र नं. १९

कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको बीमाङ्क रकम (रु. करोडमा)

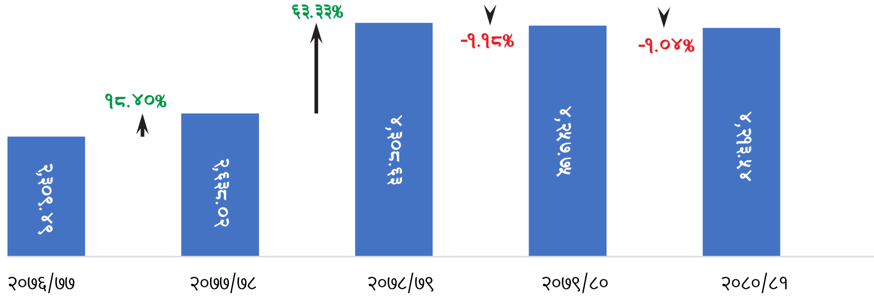

कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको बीमाङ्क आ.व.२०७६/७७ मा २२ अर्ब ९ करोड ४९ लाख रहेकोमा आ.व. २०७७/७८ मा १९.४० प्रतिशतले बृद्धि भई रू. २६ अर्ब ३८ करोड बीमाङ्क रहेको देखिन्छ । आ.व. २०७७/७८ को तुलनामा आ.व. २०७८/७९ मा बीमाङ्क रकममा ६३.३३ प्रतिशतले बृद्धि भई रू. ४३ अर्ब ९ करोड पुगेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७९/८० मा १.१८ प्रतिशतले कमी हुदाँ बीमाङ्क रकम रू. ४२ अर्ब ५७ करोड ७५ लाख पुगेको देखिन्छ । साथै, आ.व. २०८०/८१ मा भने बीमाङ्क रकम १.०४ प्रतिशतले कम भई रू. ४२ अर्ब १३ करोड ५४ लाख पुगेको देखिन्छ । नेपाल सरकारले कृषि बीमालाई प्राथमिकतामा राख्दै बीमितलाई कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको बीमाशुल्कमा ८० प्रतिशतको अनुदान प्रदान गर्दै आएको छ । आ.व. २०८०/८१ मा कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको तथ्याङ्कलाई तालिका नं. २८ मा प्रस्तुत गरीएको छ । (थप विवरण अनुसूची ३२ मा रहेको छ)

तालिका नं. १८

आ.व.२०८०/८१ मा कृषि तथा पशुपन्छी बीमा व्यवसायको अवस्था

विवरण	बाली	पशु तथा पंक्षी	जम्मा
बीमाङ्क (रु.करोडमा)	६५९.१६	३,५५४.३८	४,२१३.५४
बीमा शुल्क (रु.करोडमा)	४२.२४	१६०.६१	२०२.८५
अनुदान रकम (रु.करोडमा)	३३.७९	१२७.९३	१६१.७२
दावी रकम (रु.करोडमा)	२२.३६	१३४.५५	१५६.९१
बीमालेख संख्या	९,७३०	१४६,३९१	१५६.१२१

आ.व. २०८०/८१ मा कृषि तथा पशुपन्छी बीमा तर्फ जम्मा १ लाख ५६ हजार १२१ वटा बीमालेख जारी भई रू. ४२ अर्ब १३ करोड बराबर बीमाङ्क कायम गरी रू. २ अर्ब ०२ करोड बराबरको बीमाशुल्क आर्जन भएको देखिन्छ । जस मध्ये नेपाल सरकारद्वारा प्रदान गरीने ८० प्रतिशतका दरले हुन आउने अनुदान रकम भने रू. १ अर्ब ६१ करोड ७२ लाख बराबर रहेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०८०/८१ मा बीमकहरूबाट कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अन्तर्गत रू. १ अर्ब ५६ करोड ९१ लाख बराबरको रकम दावी बापत भुक्तानी भएको देखिन्छ ।

२.६.२ स्वास्थ्य बीमा

आ.व. २०८०/८१ मा स्वास्थ्य बीमा तर्फ २९ हजार ९ सय ५ बीमालेख जारी भई रु. १ अर्ब २४ करोड ९२ लाख बराबरको बीमाशुल्क आर्जन भएको देखिन्छ । त्यसै गरी कूल दावी भुक्तानी संख्या ४१ हजार ७३ रहेकोमा रु. १ अर्ब ८० करोड ८२ लाख बराबरको रकम दावी बापत भुक्तानी भएको देखिन्छ ।

तालिका नं. १९

आ.व.२०८०/८१ मा स्वास्थ्य बीमा व्यवसायको अवस्था

जारी बीमालेखको संख्या	२९,९०५
कुल बीमा शुल्क (रु.करोडमा)	१२४.९२
कुल दावी भुक्तानी संख्या	४१,०७३
कुल दावी भुक्तानी रकम (रु.करोडमा)	१८०.८२

२.६.३ वैदेशिक रोजगार जीवन बीमा

आ.व. २०८०/८१ मा वैदेशिक रोजगार जीवन बीमा तर्फ ७ लाख ४४ हजार १ सय ३० बीमालेख जारी भई रु. ३ अर्ब १२ करोड ६८ लाख बराबरको बीमाशुल्क आर्जन भएको देखिन्छ जसमा सक्रिय बीमालेखको संख्या २० लाख ६९ हजार ४२ रहेको छ। त्यसै गरी कूल दावी भुक्तानी संख्या १ हजार ६ सय १ भएकोमा रु. १ अर्ब ४२ करोड ११ लाख रकम दावी बापत भुक्तानी भएको देखिन्छ।

तालिका नं. २०

आ.व.२०८०/८१ मा वैदेशिक रोजगार म्यादी जीवन बीमाको विवरण

जारी बीमालेखको संख्या	७,४४,१३०
बीमा शुल्क (रु. करोडमा)	३१२.६८
कुल सक्रिय रहेको बीमालेखको संख्या	२०,६९,०४२
कुल दावी भुक्तानी संख्या	१,६०१
कुल दावी भुक्तानी रकम (रु. करोडमा)	१४२.११

२.६.४ तेस्रो पक्ष मोटर बीमा

आ.व. २०८०/८१ मा तेस्रो पक्ष मोटर बीमा तर्फ १६ लाख ४७ हजार ९ सय १३ बीमालेख जारी भई रु. १२ अर्ब ५६ करोड ४३ लाख बराबरको कूल बीमाशुल्क आर्जन भएको देखिन्छ। त्यसै गरी कूल दावी भुक्तानी संख्या ४८ हजार ९ सय ९९ रहेकोमा रु. ७ अर्ब २० करोड ६४ लाख रकम दावी बापत भुक्तानी भएको देखिन्छ।

तालिका नं. २१

आ.व.२०८०/८१ मा तेस्रो पक्ष मोटर बीमाको अवस्था

जारी बीमालेखको संख्या	१६,४७,९१३
कुल बीमा शुल्क (रु. करोडमा)	१,२५६.४३
कुल दावी भुक्तानी संख्या	४८,९९९
कुल दावी भुक्तानी रकम (रु. करोडमा)	७२०.६४

भाग ३

नेपाल बीमा प्राधिकरण

३.१ बीमा व्यवसायको विकास

प्राचीन कालमा विश्वका धेरै स्थानमा अविकसित स्वरूपका थुप्रै बीमाका अभ्यासहरू हुने गरेका थिए। भारत, ग्रीस, चीन, इटाली जस्ता प्राचीन सभ्यताहरुमा आजकल बीमा भनिने क्षतिपूर्तिको प्रणाली प्रचलनमा थियो भन्ने कुरा इतिहासमा उल्लेख गरीएको छ। नेपालमा पनि बीमा लिच्छबीकाल देखि नै प्रचलनमा रहेको पाइन्छ। प्राचीन बीमाको एउटा उत्तम अभ्यास नेवारी समाजमा रहेको गुठी परम्परामा देख्न सकिन्छ। नेपाल एकिकरण पश्चात सार्वजनिक सम्पत्तिको वा सर्वसाधारणको सम्पत्ति क्षति भएको खण्डमा त्यस्तो क्षतिको अवस्था हेरी राज्यको तर्फबाट कुमारी चोक अड्डाले क्षतिपूर्ति बहन गर्ने गर्दथ्यो। बि.सं. १९९४ सालमा नेपाल बैंक लिमिटेडको स्थापना भएपछि पनि सबै प्रकारका बीमा भारतीय बीमा कम्पनीहरु मार्फत नै गर्ने गरीन्थ्यो। बैंकिङ प्रणालीमा आयात निर्यात हुने सामान तथा धितो राखेको बस्तुको सुरक्षा गर्नका लागि बीमा गर्नु अपरिहार्य थियो र त्यस्तो बीमाका लागि भारतीय बीमा कम्पनीहरुको भर पर्नु पर्दथ्यो। त्यसैले नेपालमा नै आफ्नै बीमा कम्पनीको आवश्यकता महसुस गरी बि.स. २००४ सालमा नेपाल बैंक लिमिटेडको अग्रसरता र स्वामित्वमा पहिलो बीमा कम्पनीको रुपमा नेपाल माल चलानी तथा बीमा कम्पनीको स्थापना भयो। यस कम्पनी मार्फत नेपाली बस्तुहरूको बीमा नेपालमा नै गर्न चाहनेहरूका लागि बाटो खुल्ला भयो।

बीमाको महत्व र आवश्यकता बढ्दै जाँदा नेपाल सरकारले राज्यको आफ्नै बीमा कम्पनी आवश्यक भएको महसुस हुनाले वि.सं. २०२४ सालमा राष्ट्रिय बीमा संस्थान प्रा.लि. को स्थापना भयो। सो कम्पनीलाई बि.सं. २०२५ सालमा राष्ट्रिय बीमा संस्थान ऐन, २०२५ जारी गरी सरकारी कम्पनीका रुपमा राष्ट्रिय बीमा संस्थानका रुपमा परिबर्तन गरीयो। निर्जीवन बीमा व्यवसाय मात्र गर्दै आएको यस कम्पनीबाट बि.सं. २०२९ सालबाट जीवन बीमा व्यवसाय पनि प्रारम्भ भयो। बि.सं. २०४४ सालमा नेपालमा पहिलोपल्ट निजी क्षेत्रको सक्रियतामा बिदेशी लगानीमा संयुक्त लगानीको बीमा कम्पनीको स्थापना भयो। जीवन तथा निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने उद्देश्यका साथ उक्त नेशनल लाइफ एण्ड जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडको स्थापना भएको थियो। हाल यो कम्पनी जीवन तथा निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने अलग अलग (दुई) कम्पनीमा बिभाजन भै सकेको छ। बि.सं. २०४६ सालको राजनीतिक परिबर्तन पश्चात बनेको सरकारले उदार अर्थनीति अवलम्बन गर्यो। जस अनुरुप सार्वजनिक उद्यमहरु निजीकरण गर्ने क्रम सङ्गै निजी क्षेत्रलाई अन्य उद्योग जस्तै बीमा उद्योगमा आकर्षित गर्ने नीति सरकारले लियो। तत्पश्चात नेपालमा निजी क्षेत्रको स्वामित्वमा बीमा कम्पनीहरु स्थापना गर्ने हुने लहर नै चल्यो। त्यस अघि पाँच वटा रहेको बीमा कम्पनीको संख्या आ.व. २०७९/८०को अन्त्यमा करिव सात गुणाले बृद्धि भई चौतिस पुगिसकेको थियो।

३.२ नेपाल बीमा प्राधिकरणको स्थापना र विकास

अर्थतन्त्रका विभिन्न क्षेत्रहरू मध्ये बीमा एउटा जटिल प्राविधिक विषय मात्र नभई जोखिम व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित भएको अत्यन्तै संवेदनशील विषय पनि हो। यस उद्योग अन्तर्गत कार्य गर्ने बीमा कम्पनी, बीमा सर्भेयर, बीमा अभिकर्ता आदिको उचित सुपरिबेक्षण तथा नियमन गरी समग्र बीमा उद्योगलाई मर्यादित र स्वच्छ बनाउनका लागि एउटा सक्षम नियमनकारी निकायको आवश्यकता परिपूर्ति गर्न वि.सं. २०२५ सालमा तत्कालीन श्री ५ को सरकार, अर्थ मन्त्रालय

अन्तर्गत एउटा शाखाका रुपमा तत्कालीन बीमा समितिको स्थापना भएको थियो, जसको स्वरूपमा करिव साढे दुई दशकसम्म कुनै परिवर्तन भएन । सरकारको उदार आर्थिक नीतिको योजना अन्तरगत निजी क्षेत्र समेतका थुप्रै बीमा कम्पनीहरु स्थापना भएको हुनाले सशक्त बीमा नियमनकारी निकायको आवश्यकता महसुस गरी बीमा ऐन, २०४९ जारी गरी सोही ऐन अन्तर्गत वि.सं. २०४९ साल देखि तत्कालीन बीमा समितिलाई एउटा स्वायत्त नियमनकारी निकायका रुपमा स्थापना गरीयो । यसरी बीमा क्षेत्रलाई थप बलियो बनाउन र नियमन कार्यलाई सुद्रिढ गर्न बीमा ऐन, २०४९ लाई बीमा ऐन, २०७९ ले प्रतिस्थापित गरेको छ । नेपाल बीमा प्राधिकरण बीमा उद्योगलाई व्यवस्थित, नियमित, प्रतिस्पर्धी तथा विश्वसनीय बनाउनका लागि बीमा ऐन, २०७९ को परिधि भित्र आफ्नो अधिकार प्रयोग गर्दै आएको छ ।

३.३ नेपाल बीमा प्राधिकरणको सञ्चालक समिति गठन

बीमा प्रणाली तथा बीमा व्यवसायलाई व्यवस्थित, नियमित, प्रतिस्पर्धी तथा विश्वसनीय बनाई त्यसको विकास गर्न, बीमा व्यवसायको स्वस्थ प्रतिस्पर्धाबाट सर्वसाधारणलाई गुणस्तरीय तथा भरपर्दो बीमा सेवा उपलब्ध गराउन एवं बीमा व्यवसायको प्रभावकारी रुपमा नियमन गरी बीमितको हक हित संरक्षण गर्नको लागि नेपाल बीमा प्राधिकरणको स्थापना भएको हो ।

प्राधिकरणको सञ्चालक समितिमा पाँच सदस्य रहने व्यवस्था छ । बीमा ऐन २०७९ बमोजिम सञ्चालक समितिमा नेपाल सरकारले नियुक्त गरेको वा तोकेको व्यक्ति अध्यक्ष, कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयका प्रतिनिधि, अर्थ मन्त्रालयका प्रतिनिधि र जीवन बीमा व्यवसायमा विशेष ज्ञान भएका व्यक्तिहरु मध्येबाट एक जना व्यक्ति र निर्जीवन बीमा व्यवसायमा विशेष ज्ञान भएका व्यक्तिहरु मध्येबाट एक जना व्यक्ति सदस्य रहने व्यवस्था रहेको छ । जीवन वा निर्जीवन बीमा व्यवसायमा विशेष ज्ञान भएका सदस्य नियुक्त गर्दा कम्तीमा एकजना महिला रहनु पर्ने र प्राधिकरणले तोकिदिए बमोजिम अधिकृतस्तरको कर्मचारीले समितिको सचिवको रूपमा काम गर्ने व्यवस्था ऐनमा छ ।

तालिका नं. २२

आ.व. २०८०/८१ मा नेपाल बीमा प्राधिकरणमा प्रतिनिधित्व गर्ने संचालकहरू

क्र.सं.	निकाय	नाम	पद	प्रतिनिधित्व गरेको अवधि	
				देखि	सम्म
१	नेपाल बीमा प्राधिकरण	श्री सूर्य प्रसाद सिलवाल	अध्यक्ष	२०७७/१०/१९	हाल सम्म
२	कानुन, न्याय तथा संसदिय मामिला मन्त्रालय	श्री मान बहादुर अर्याल	सदस्य	२०७९/१०/२२	हाल सम्म
३	अर्थमन्त्रालय	श्री भुपाल बराल	सदस्य	२०८०/०२/३२	२०८०/११/१०
		श्री नारायण प्रसाद रिषाल	सदस्य	२०८०/११/१८	२०८१/०५/१९
४	प्रतिनिधि बीमित	श्री सन्तोष रिजाल	सदस्य	२०७८/०९/०७	हाल सम्म
५	बीमा विज्ञ	श्री कपिल देव ओली	सदस्य	२०७७/०५/०३	२०८१।०२।०२
		(२०८१/०२/०२ देखि रिक्त)			

३.४ नेपाल बीमा प्राधिकरणको काम, कर्तब्य र अधिकार

बीमा ऐन, २०७९ बमोजिम प्राधिकरणको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुने व्यवस्था रहेको छः-

(क) बीमा सम्बन्धमा नेपाल सरकारको सल्लाहकारको रूपमा कार्य गर्ने,

(ख) राष्ट्रिय बीमा नीति तर्जुमा गरी नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने,

(ग) बीमा कम्पनीको स्थापना गर्न पूर्वस्वीकृति प्रदान गर्ने, इजाजतपत्र प्रदान गर्ने तथा खारेजी गर्ने,

(घ) बीमा व्यवसायको लागि आवश्यक विनियम, निर्देशिका, मार्गदर्शन तथा आदेश जारी गर्ने,

(ङ) बीमा मध्यस्थकर्तालाई इजाजतपत्र प्रदान गर्ने, नवीकरण तथा खारेजी गर्ने,

(च) बीमा व्यवसायसँग सम्बन्धित पूँजी तथा पूँजीकोष निर्धारण गर्ने,

(छ) बीमा व्यवसायलाई व्यवस्थित, नियमित, प्रतिस्पर्धी तथा विश्वसनीय बनाउन आवश्यक कार्यक्रम बनाई कार्यान्वयन गर्ने,

(ज) बीमा व्यवसायको विकास तथा विस्तारको लागि अध्ययन, अनुसन्धान, तालिम, अभिमुखीकरण तथा सचेतना सम्बन्धी कार्य गर्ने वा गराउने,

(झ) बीमा दायित्व निर्धारण सम्बन्धमा बीमक विरूद्ध बीमितले दिएको उजुरी उपर निर्णय गर्ने,

(ञ) बीमाका विभिन्न पक्षहरूको बीचको विवाद निरूपण गर्ने,

(ट) बीमा व्यवसायको जोखिम न्यूनीकरण गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक कार्य गर्ने,

(ठ) बीमा व्यवसायको विकासको लागि दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्ने तथा बीमा शिक्षाको प्रबर्द्धनको सम्बन्धमा कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने,

(ड) बीमाको पहुँच सबै जनतासम्म पुर्‍याउन बीमा व्यवसाय प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने,

(ढ) बीमाको पहुँच न्यून आय भएका वर्गका जनतासम्म पुर्‍याउन लघुबीमा व्यवसायको प्रवर्द्धन गर्ने,

(ण) बीमा व्यवसायको नियमन, निरीक्षण, सुपरीवेक्षण तथा विकासका लागि अन्य सरकारी तथा गैरसरकारी निकायसँग समन्वय, सहकार्य गर्ने तथा सूचना आदान प्रदान गर्ने,

(त) विदेशी मुलुकका बीमा नियमनकारी निकायका साथै अन्तर्राष्ट्रिय सङ्घ संस्था, बीमा सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा तालीम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गराउने अन्य सङ्घ संस्थासँग सहकार्य गर्ने,

(थ) बीमा नियमन सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सङ्घ संस्थामा नेपाल सरकार वा प्राधिकरणको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गर्ने तथा त्यस्ता संस्थाको सदस्यता प्राप्त गर्ने,

(द) बीमित हित संरक्षण कोषको सञ्चालन तथा अन्य आवश्यक कार्य गर्ने तथा गराउने,

(ध) बीमा सम्बन्धमा प्रदेशसँग समन्वय गर्ने,

(न) बीमा सम्बन्धी नियामक निकायको हैसियतमा गर्नु पर्ने आवश्यक कार्य गर्ने।

३.५ नेपाल बीमा प्राधिकरणको अध्यक्षको काम, कर्तब्य र अधिकार

बीमा ऐन, २०७९ बमोजिम प्राधिकरणको अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुने व्यवस्था रहेको छः-

(क) प्राधिकरणको प्रमुख प्रशासकीय तथा प्रमुख कार्यकारी पदाधिकारीको रूपमा कार्य गर्ने,

(ख) प्राधिकरणको बीमा नीति तथा अन्य नीति, नियम, विनियम, निर्देशिका, कार्यविधि, आवधिक योजना तथा वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा गरी स्वीकृतिका लागि समिति समक्ष पेश गर्ने,

(ग) प्राधिकरणको बीमा नीति तथा अन्य नीति, विनियम, निर्देशिका, कार्यविधि, आवधिक योजना तथा वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने वा गराउने,

(घ) प्राधिकरणको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने,

(ङ) प्राधिकरणले गर्नुपर्ने कार्यहरू व्यवस्थित र नियमित गर्ने,

(च) बीमक र बीमितबीचको विवादमा मध्यस्थता गर्ने,

(छ) बीमा व्यवसायको नियमन, निरीक्षण वा अनुगमन सम्बन्धी कार्य गर्ने वा गराउने,

(ज) बीमकको शाखा, उपशाखा तथा अन्य कार्यालय खोल्न स्वीकृति दिने वा बन्द गर्न आदेश दिने,

(झ) दफा १३४ को उपदफा (१) को खण्ड (क), (ख), (ग), (घ) र (ङ) र उपदफा (२) को खण्ड (ख) र (ग) बमोजिमको अधिकार प्रयोग गरी नियमन सम्बन्धी कारबाही गर्ने,

(ञ) आफूलाई प्राप्त अधिकार मातहतका कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गरी आवश्यक कार्य गर्ने वा गराउने,

(ट) अन्तर्राष्ट्रिय सङ्घ संस्थामा प्राधिकरणको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गर्ने वा गराउने ।

३.६ नेपाल बीमा प्राधिकरणद्वारा जारी भएका निर्देशिका, निर्देशन तथा मार्गदर्शनहरु

३.६.१ आ.व. २०७८०।८१ मा जारी निर्देशिका, निर्देशन तथा मार्गदर्शनहरू

- बीमकको संस्थागत सुशासन सम्बन्धी निर्देशिका, २०८०
- दावी भुक्तानी मार्गदर्शन, २०८१
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) निर्देशन, २०८१
- जीवन बीमकको घातक रोग पूरक करार सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०८१
- निर्जीवन बीमकको घातक रोग बीमालेख सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०८१
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी निर्देशन, २०८१
- बीमकको वित्तीय विवरण सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) निर्देशन, २०८०
- Digital Insurance Policy Guideline, 2024 (2081 BS)
- Guideline Related to Actuary Appointment for Insurers, 2024 (2081 BS)
- बैदैशिक रोजगार म्यादी बीमालेख निर्देशन,२०८०
- बीमकको मुद्दती निक्षेपमा लगानीको एयरमार्क (Earmark) सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०८१
- बीमकको संस्थागत सुशासन सम्बन्धी निर्देशिका , २०८० (स्वीकृत मितिः २०८०।११।२४)
- वीमकको वित्तीय विवरण सम्बन्धी निर्देशन, २०८०
- सम्पत्ति बीमा निर्देशन २०८०

- पुनर्बीमकको लगानी (पहिलो संशोधन) निर्देशन, २०८०
- लघु निर्जीवन बीमकको लगानी (पहिलो संशोधन) निर्देशन, २०८०
- लघु जीवन बीमकको लगानी (पहिलो संशोधन) निर्देशन, २०८०
- निर्जीवन बीमकको लगानी (पहिलो संशोधन) निर्देशन, २०८०
- जीवन बीमकको लगानी (दोस्रो संशोधन) निर्देशन, २०८०
- लघुबीमा(प्रथम संशोधन) निर्देशन,२०८०
- आई.आर.एम.आई.एस.IRMISसम्बन्धी-मार्गदर्शन-२०८०

३.६.२ प्राधिकरणबाट आ.व. २०८०/८१ अघि जारी भई लागु अवस्थामा रहका निर्देशिका, निर्देशन तथा मार्गदर्शनहरू

- Guide to Supervisory Intervention Framework, 2080 B.S.
- Nepal Insurance Authority Risk Based Supervision Framework, 2080 B.S.
- बीमकको पुनर्बीमा निर्देशिका,२०८०
- बीमक गाभ्ने गाभिने तथा प्राप्ति सम्बन्धी निर्देशिका (चौथो संशोधन समेत), २०८०
- बीमक दर्ता तथा व्यवसाय संचालन सम्बन्धी(दोस्रो संशोधन समेत)निर्देशिका, २०७३
- जीवन बीमालेख सम्बन्धी निर्देशिका, २०७९
- Own Risk and Solvency Assessment Directives, 2023(2079)
- बीमकको शाखा कार्यालय सम्बन्धी निर्देशिका, २०७९
- बीमा मध्यस्थकर्ता(अभिकर्ता) परीक्षा सम्बन्धी निर्देशिका, २०७९
- लघु बीमक स्थापना तथा दर्ता सम्बन्धी निर्देशिका, २०७९
- Internal Audit Directive for insurers, 2078 B.S.
- कृषि, पशुपन्छी तथा जडीवुटी बीमा निर्देशिका, २०७९
- बीमकको कार्यकारी प्रमुखको तलब, भत्ता तथा अन्य सुविधा सम्बन्धी मार्गदर्शन (पहिलो संशोधन),२०७४
- Risk Based Capital and Solvency Directive, 2022 (2078)
- जलवायू जोखिम सम्बन्धी निर्देशिका, २०७८
- दुर्घटना बीमा निर्देशिका, २०७८
- पुनर्बीमा दलाल(ब्रोकर) सम्बन्धी निर्देशिका, २०७८
- संस्थागत बीमा अभिकर्ता समबन्धी निर्देशिका, २०७८
- संस्थापक शेयर कारोवार सम्बन्धी निर्देशिका, २०७७
- जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको बीमाङ्कीय मूल्याङ्कन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७७
- कोरोना बीमा मापदण्ड, २०७७

- जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमाकहरूको NFRS मा आधारित वित्तीय विवरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७७
- निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमाकहरूको NFRS मा आधारित वित्तीय विवरण सम्बन्धी निर्देशिका,२०७७
- पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने बीमाकहरूको NFRS मा आधारित वित्तीय विवरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७७
- पुनर्बीमा व्यवसाय (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६
- निर्जीवन तथा पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको बीमाङ्कीय मूल्याङ्कन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६
- बीमकको सूचना प्रविधि मार्गदर्शन, २०७६
- Risk Management Guidelines for Insurance Company, २०७६
- शाखारहित घुम्ती बीमा सेवा सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०७६
- बीमकले सहकार्यमा बीमा व्यवसाय सञ्चालन गर्दा अपनाउनुपर्ने नीतिगत मार्गदर्शन, २०७६
- सम्पत्ति बीमा निर्देशिका, २०७५
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी निर्देशन, २०७५
- मोटर बीमा दर सम्बन्धी निर्देशिका, २०७३
- बीमकको आन्तरिक लेखा परीक्षण निर्देशिका, २०७२
- लङ् फर्म अडिट सम्बन्धी निर्देशन, २०७२
- बीमकले सञ्चालन गर्ने बीमा अभिकर्ताको तालिम निर्देशिका, २०७२
- बीमा समिति तालिम कार्यविधि,२०७२
- बैंकर्स क्षतिपूर्ति निर्देशिका, २०७१

३.७ राष्ट्रिय बीमा नीति, २०८०

बीमा क्षेत्रको बिस्तारसँगै बीमा व्यवसायलाई सरल, सहज, प्रविधिमैत्री, प्रतिस्पर्धी र अन्तर्राष्ट्रियस्तरको बनाउन, दुर्गम तथा पिछडिएको क्षेत्रमा समेत बीमा व्यवसायको पहुँचलाई स्थापित गर्दै लैजान,बीमितको हक हितको संरक्षण गर्न, बीमा व्यवसायलाई सुरक्षित र भरपर्दो बनाउन साथै बीमा क्षेत्रको कानूनी र संस्थागत विकास गर्न र सो क्षेत्रमा हुने गरेका गलत अभ्यासलाई न्यूनीकरण गर्दै बीमा व्यवसायमा आवद्ध जनशक्तिको क्षमता विकास गर्न, आधुनिक सूचना प्रविधिको प्रयोग गरी बीमा सेवालाई छरितो, गुणस्तरीय र प्रभावकारी बनाउन, अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यास तथा मापदण्ड अनुरूप बीमा क्षेत्रमा भइरहेको विकास, विस्तार र विविधीकरण एवम् प्रवर्द्धन गर्न सरकारले पहिलो पटक छाता नीतिका रुपमा 'राष्ट्रिय बीमा नीति, २०८०' लागू गरेको छ। 'सहज पहुँचयुक्त, विश्वसनीय, सुदृढ र गुणस्तरीय बीमा प्रणालीको विकास' भन्ने सोचका साथ ल्याइएको बीमा नीतिका मुख्य मुख्य विशेषताहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् :-

(क) प्रतिस्पर्धी र विश्वसनीय बीमा प्रणालीको विकास एवम् विस्तार गरी बीमा क्षेत्रमा संस्थागत सुशासन कायम गर्ने,

(ख) बीमा सेवाको गुणस्तर अभिबृद्धि गरी आधुनिक तथा दिगो बीमा प्रणालीको विकास गर्ने,

(ग) जीवन, सम्पत्ति तथा दायित्वको जोखिम न्यूनीकरण गर्दै सबल अर्थतन्त्र निर्माणमा योगदान पुर्याउने,

(घ) बीमितको हक हित संरक्षण गर्ने,

(ङ) बीमा क्षेत्रलाई अर्थतन्त्रको महत्वपूर्ण आधारस्तम्भको रुपमा विकास गर्ने,

(च) बीमा सेवालाई सरल, सहज, पहुँचयोग्य, विश्वसनीय र समावेशी बनाउने,

(छ) बीमा सेवालाई आधुनिक र प्रतिस्पर्धी बनाई अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूप विकास गर्ने,

(ज) बीमा क्षेत्रको संस्थागत सुशासन अभिबृद्धि गर्ने,

(झ) बीमालाई वित्तीय स्थायित्व कायम गर्ने सशक्त औजारको रुपमा विकास गर्ने,

(ञ) बीमा क्षेत्रलाई दिगो विकास र गरीबी न्यूनीकरण नीतिसँग आवद्ध गर्ने,

(ट) नेपाल बीमा प्राधिकरणको सुदृढीकरणका साथै आवश्यकता अनुसार बीमा कम्पनी, पुनर्बीमा कम्पनी, बीमा सूचना केन्द्र, बीमित हित संरक्षण कोष, बीमा मध्यस्थकर्ता लगायतका संयन्त्र स्थापना गर्दै लगिने, सङ्घीय, प्रदेश र स्थानीय तहमा समेत कानून बमोजिम आवश्यक संयन्त्र स्थापना गरी संचालनमा ल्याइने,

(ठ) सरकारका अतिरिक्त निजीक्षेत्रबाट समेत लगानी परिचालन गर्न प्रोत्साहन गरीने, नेपाल सरकारको विकास सहायता नीतिको अधीनमा रही बीमा क्षेत्रमा हुने सबै प्रकारका बैदेशिक सहायताको परिचालन एकद्वार प्रणालीबाट हुने व्यवस्था गरीने,

(ड) राष्ट्रिय बीमा नीति, २०८० को प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि आवश्यक कानून, मापदण्ड, निर्देशिका एवम् कार्यविधि तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने,

(ढ) माननीय अर्थमन्त्रीको अध्यक्षतामा अर्थ मन्त्रालयका सचिव, नेपाल राष्ट्र बैंङ्कका डेपुटी गभर्नर, नेपाल बीमा प्राधिकरणका अध्यक्ष, नेपाल बीमक सङ्घ तथा जीवन बीमक सङ्घ नेपालका अध्यक्ष र अर्थ मन्त्रालयका वित्तीय क्षेत्र हेर्ने सहसचिव सदस्य-सचिव रहनुभएको 'निर्देशक समिति गठन गरी राष्ट्रिय बीमा नीति कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको व्यवस्था मिलाइने,

(ण) राष्ट्रिय बीमा नीति कार्यान्वयनका क्रममा आउनसक्ने जोखिमलाई समयमै आँकलन गरी जोखिमहरुलाई न्यूनीकरण गर्न बीमा सम्बन्धी कानूनमा समसामयिक सुधार एवम् परिमार्जन गर्ने,

(त) जोखिम न्यूनीकरण गर्न असल अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यास अवलम्बन गरी जोखिममा आधारित सुपरिवेक्षण प्रणाली लागू गर्ने, बीमक तथा बीमा मध्यस्थकर्ताहरुको निरीक्षण तथा अनुगमन कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको बीमा सेवा प्रदान गर्ने, बीमा क्षेत्रको नियमन व्यवस्थालाई सबल, प्रभावकारी एवम् व्यवसायिक बनाउन नियामक निकायको क्षमता अभिबृद्धि गर्दै जाने ।

३.९ बीमा ऐन, २०७९ का मुख्य व्यवस्थाहरू

बीमा ऐन,२०७९ मा जम्मा २० वटा परिच्छेद र १७२ दफा रहेको छ र ऐनका मुख्य विशेषताहरू निम्न बमोजिम रहेका छन् :-

- ✓ साविकको बीमा समिति नेपाल बीमा प्राधिकरणमा रूपान्तरण भएको,
- ✓ प्राधिकरणको काम कर्तव्य र अधिकार थप प्रष्ट पारिएको,
- ✓ प्राधिकरणको संचालक समितिको संरचनामा परिवर्तन; महिला संचालकको प्रतिनिधित्व अनिवार्य गरिएको,
- ✓ अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार प्रष्ट पारिएको,
- ✓ प्राधिकरणको कोष, लेखा तथा लेखापरीक्षण सम्बन्धमा स्पष्ट व्यवस्था गरिएको,
- ✓ बीमकको संस्थापना गर्दा पुर्याउनु पर्ने रीत र पेश गर्नु पर्ने कागजात तथा विवरण उल्लेख गरिएको,

- ✓ बीमकको इजाजतपत्र हरेक वर्ष नवीकरण गर्नु नपर्ने व्यवस्था गरिएको,
- ✓ बीमकको पूँजी कोष तथा शेयर बाँडफाँट सम्बन्धमा स्पष्ट व्यवस्था गरिएको,
- ✓ बीमकको संचालक समितिको गठन, संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको योग्यता, काम कर्तव्य र अधिकार उल्लेख गरिएको,
- ✓ बीमा व्यवसाय सञ्चालन गर्दा बीमाका आधारभूत सिद्धान्तलाई आत्मसाथ गर्नुपर्ने गरी कानूनी व्यवस्था गरिएको,
- ✓ लघुबीमा व्यवसायलाई विशेष महत्व दिएको,
- ✓ बीमकको लेखा तथा लेखापरीक्षण सम्बन्धमा स्पष्ट व्यवस्था गरिएको,
- ✓ बीमा मध्यस्थकर्ता वा अन्य बीमा सेवा प्रदायक सम्बन्धी व्यवस्था समेटिएको,
- ✓ नियमन सुपरीवेक्षण सम्बन्धमा छुट्टै परिच्छेद राखिएको,
- ✓ नियमन शुल्क घटाइएको,
- ✓ बीमक समस्याग्रस्त भएमा अपनाइने सुधारात्मक उपाय सम्बन्धमा व्यवस्था गरिएको,
- ✓ बीमा व्यवसाय हस्तान्तरण तथा बीमक गाभ्ने वा गाभिने व्यवस्था गरिएको,
- ✓ बीमा कम्पनीको दामासाही सम्बन्धी व्यवस्था समेटिएको,
- ✓ बीमा दावी फर्स्यौट सम्बन्धमा स्पष्ट व्यवस्था गरिएको,
- ✓ हानी नोक्सानी सम्बन्धी उजुरी गर्ने व्यवस्था थप,
- ✓ संबिधानमा उल्लेख भए बमोजिम प्रदेश तहमा बीमा व्यवसाय संचालन र व्यवस्थापन सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको,
- ✓ नियामकीय कारवाहीलाई थप स्पष्ट पारिएको: बीमक, बीमकको संस्थापक, शेयरधनी, संचालक, कार्यकारी प्रमुख, पदाधिकारी, कर्मचारी, बीमा मध्यस्थकर्ता,
- ✓ बीमितको समेत प्राधिकरणले अनुसन्धान गर्न सक्ने,
- ✓ बीमा सम्बन्धी कसुर परिभाषित गरीएको, सरकारवादी मुद्दा हुने, अनुसन्धान नेपाल प्रहरीले गर्ने,
- ✓ बीमित हित संरक्षण कोष, बीमा विकास कोष, बीमा सूचना केन्द्र , बीमा प्रतिष्ठान स्थापना सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको ।

३.१० आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सम्पादन भएका मुख्य कार्यहरू

नेपाल बीमा प्राधिकरणले आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा सम्पादन गरेका मुख्य मुख्य कार्यहरु सङ्क्षेपमा यस प्रकार रहेका छन्:-

३.१०.१ निर्देशन, मार्गदर्शन तथा निर्देशिका तयार

(क) बीमकको संस्थागत सुशासन सम्बन्धी निर्देशिका, २०८०

प्राधिकरणले 'बीमकको संस्थागत सुशासन सम्बन्धी निर्देशिका, २०८०' जारी गरेको छ । बीमकका

संचालक समिति, शेयरधनी र व्यवस्थापनको सम्बन्ध तथा जिम्मेवारी निर्धारण गर्न एवम् बीमित हित संरक्षण गर्ने बृहत्तर प्रयोजनका लागि निर्देशिका जारी गरीएको हो । निर्देशिकामा बीमकको संचालक समितिको काम, कर्तव्य र सुविधा, संचालकको आचरण, बीमकको आन्तरिक नियन्त्रण, बीमकका कार्यकारी प्रमुख लगायत कर्मचारी सम्बन्धी व्यवस्थाहरु रहेका छन् ।

(ख) सम्पत्ति बीमा निर्देशन, २०८०

निर्जीवन बीमा व्यवसाय अन्तर्गत जमिनमा आधारित सम्पत्ति तथा घर सम्बन्धी बीमाको स्तरीकृत बीमालेख र सोका लागि आवश्यक बीमादर प्रचलनमा ल्याउनका लागि मिति २०८० साल कात्तिक १ गतेदेखि प्रारम्भ हुने गरी 'सम्पत्ति बीमा निर्देशन, २०८०' जारी गरीएको छ । निर्देशन अन्तर्गत सम्पत्ति बीमालेख, घर बीमालेख र अनुसांगिक बीमालेख जारी गर्न सक्ने व्यवस्था गरीएको छ । यस निर्देशिकामा सम्पत्तिको जोखिमका आधारमा बीमादर कायम हुने गरी अति सामान्य जोखिम, सामान्य जोखिम, मध्यम जोखिम, उच्च जोखिम, न्युन खतराजन्य जोखिम, मध्यम खतराजन्य जोखिम, उच्च खतराजन्य जोखिम गरी बीमा शुल्क निर्धारण गरीएको छ ।

(ग) बीमकको वित्तीय विवरण सम्बन्धी निर्देशन, २०८०

बीमा ऐन, २०७९ मा भएका विभिन्न व्यवस्थाहरूको पालना हुने गरी तथा बीमकले दुईवटा ढाँचामा वित्तीय विवरण तयार गरीरहेकोमा एकमात्र ढाँचामा NFRS मा आधारित वित्तीय विवरण तयार गरी पेश गर्नका लागि मिति २०७९/०६/१६ बाट लागू हुने गरी बीमकको वित्तीय विवरण सम्बन्धी निर्देशन, २०८० जारी गरीएको छ । साथै, बीमकको बाह्य लेखापरीक्षकले लेखापरीक्षण गरेपश्चात् प्राधिकरणमा पेश गर्नुपर्ने Long Form Audit Report (LFAR) लाई समयसापेक्ष परिमार्जन गरी जारी गरीएको छ ।

(घ) पुनर्बीमा निर्देशिका, २०८०

प्राधिकरणले जीवन तथा निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको पुनर्बीमा व्यवस्थालाई व्यवस्थित गर्न मिति २०८० साल जेठ ९ गते देखि लागू हुने गरी पुनर्बीमा निर्देशिका, २०८०' जारी गरेको छ । पुनर्बीमा गर्दा बीमकले आफूले पूरै स्वीकार गर्ने जोखिम बाहेकको बीमालेखले रक्षावरण गर्ने कुनैपनि जोखिम नछुट्ने गरी पुनर्बीमाको व्यवस्था गर्नुपर्ने, जोखिमको विविधीकरण गर्नुपर्ने, प्राविधिक तथा वित्तीय क्षमताको पर्याप्त विश्लेषण गर्नुपर्ने, बीमकले प्रत्येक बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिम आफूले धारण नगरी शत्प्रतिशत् पुनर्बीमा गराउनु नहुने लगायत शर्तहरु पालना गर्नुपर्ने व्यवस्था गरीएको छ । यसैगरी, बीमकले नेपाल बीमा प्राधिकरणबाट इजाजतपत्र प्राप्त स्वदेशी पुनर्बीमक वा सम्बन्धित देशको नियमनकारी निकायबाट इजाजत्रपत्र प्राप्त गरी प्राधिकरणमा सूचीकृत विदेशी पुनर्बीमकसँग पुनर्बीमा गराउनुपर्ने, आफ्नो नेटवर्थका आधारमा बीमाको प्रकार (Portfolio) अनुसार पुनर्बीमा व्यवस्था गर्नुपर्ने, स्वदेशी पुनर्बीमकलाई ट्रिटी पुनर्बीमा अन्तर्गत पुनर्बीमा गर्दा निर्देशिकामा तोकिए बमोजिमको दरले प्रत्यक्ष हिस्सा बाँडफाँड गर्नुपर्ने लगायतका व्यवस्थाहरु निर्देशिकामा रहेका छन् ।

(ङ) बीमकको लगानी सम्बन्धी निर्देशन

प्राधिकरणबाट जारी बीमकको लगानी निर्देशन, २०७९ लाई समयसापेक्ष बनाउन तथा बीमकलाई लगानीका नयाँ क्षेत्रहरु पहिचान गरी लगानी गर्न प्रोत्साहन गरी बीमकको लगानी विविधीकरण

गर्नका लागि जीवन बीमक, निर्जीवन बीमक, पुनर्बीमक, लघु जीवन बीमक तथा लघु निर्जीवन बीमकको लगानी निर्देशनहरू यस आर्थिक वर्षमा परिमार्जन गरीएको छ ।

(च) लघुबीमा (प्रथम संशोधन) निर्देशन, २०८०

प्राधिकरणले लघुबीमा सम्बन्धी निर्देशन, २०७९ लाई संशोधन गरी लघुबीमा (प्रथम संशोधन) निर्देशन, २०८० जारी गरेको छ। संशोधित निर्देशनमा लघु निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकका लागि मोटर लघुबीमामा अधिकतम् बीमाङ्कको सीमा रु ५० लाख तोकिएको छ भने मोटर तेस्रो पक्ष बीमा 'मोटर बीमादर सम्बन्धी निर्देशिका, २०७३' बमोजिम हुने व्यवस्था गरिएको छ । साथै, बैदेशिक रोजगार (म्यादी) जीवन बीमा व्यवसायका लागि बीमाङ्कको सीमा प्राधिकरणले जारी गरेको स्तरीकृत वैदेशिक रोजगार (म्यादी) जीवन बीमालेखमा उल्लेख भए बमोजिम हुने व्यवस्था गरिएको छ ।

(छ) IRMIS सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०८०

प्राधिकरण लगायत बीमकका तथ्याङ्क व्यवस्थापन गर्न एवम् दैनिक कामलाई प्रभावकारी तथा पारदर्शी बनाउन बीमा नियमन व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (Insurance Regulatory Management Information System-IRMIS) सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०८० जारी गरिएको छ । मिति २०८० साल मङ्सीर १३ गतेदेखि लागू भएको IRMIS सम्बन्धी मार्गदर्शनमा प्राधिकरण र बीमकले बीमा व्यवसायसँग सम्बन्धित सूचना तथा तथ्याङ्क आदान-प्रदान IRMIS पोर्टलको माध्यमबाट गर्नुपर्ने, बीमकले IRMIS पोर्टलको प्रयोगका लागि तथ्याङ्क Entry गर्ने, तथ्याङ्क Check गर्ने तथा तथ्याङ्क प्रमाणीकरण गर्ने गरी तीन तहको प्रयोगकर्ताको व्यवस्था गर्नुपर्ने र IRMIS पोर्टलको प्रयोगका लागि प्राधिकरणले User Manuel को व्यवस्था गर्ने लगायतका व्यवस्था रहेका छन् ।

(ज) बैदेशिक रोजगार म्यादी जीवन बीमा सम्बन्धी निर्देशिका, २०८०

प्राधिकरणले वैदेशिक रोजगारमा जाने नेपाली नागरिकको लागि रोजगारको क्रममा हुनसक्ने जोखिम व्यवस्थापन गरी सामाजिक सुरक्षा कायम गर्न जीवन बीमा व्यवसाय अन्तर्गतको वैदेशिक रोजगार (म्यादी) जीवन बीमालेखलाई थप व्यवस्थित तथा नियमित गरी वैदेशिक रोजगारमा जाने नेपाली बीमितको हक हित सुरक्षण गर्ने उद्देश्यले वैदेशिक रोजगार (म्यादी) जीवन बीमालेख निर्देशन, २०८० जारी गरी लागू गरेको छ। यो बीमा वैदेशिक रोजगार ऐन, २०६४ ले श्रम स्वीकृति लिई वैदेशिक रोजगारीमा जान चाहने नेपाली नागरिकलाई अनिवार्य गरेको छ ।

(झ) एयरमार्क सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०८०

नेपाल बीमा प्राधिकरणले बीमकको मुद्दती निक्षेपमा लगानीको एयरमार्क सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०८० लागू गरेको छ । प्राधिकरणबाट इजाजतपत्र प्राप्त बीमा कम्पनीहरुद्वारा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाहरुको मुद्दती निक्षेपमा गरिने लगानीको व्यवस्थापन गर्नका लागि प्राधिकरणद्वारा एयरमार्क प्रणाली लागू गरेको हो । उक्त प्रणाली मार्फत हाल एयरमार्क सम्बन्धी कार्य हुँदै आएको छ । प्राधिकरणबाट जारी लगानी निर्देशन, २०७९ मा भएको बीमकले आफ्नो कोषमा रहेको रकमहरुमध्ये नेपाल राष्ट्र बैङ्कबाट इजाजतपत्र प्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्था र पूर्वाधार विकास बैंकको मुद्दती निक्षेपमा लगानी गरेको रकम प्राधिकरणको नाममा एयरमार्क गर्नुपर्नेछ भन्ने व्यवस्था अनुरुप नै सम्पूर्ण एयरमार्क सम्बन्धी कार्य भइरहेको छ ।

(ञ) Guideline Related to Actuary Appointment for Insurers, 2024 (2081)

बीमा क्षेत्रमा बीमाङ्कीको एकदमै ठूलो भूमिका रहन्छ । बीमकहरुमा बीमाङ्की नियुक्ती सम्बन्धी समग्र व्यवस्थाहरु यस मार्गदर्शनमा राखिएको छ । बीमाङ्की नियुक्ति प्रक्रियालाई सहज बनाउन प्राधिकरणबाट बीमाङ्की नियुक्ति सम्बन्धी यो मार्गदर्शन जारी भएको हो। यो मार्गदर्शन साउन १, २०८१ बाट कार्यान्वयन भइसकेको छ।

(ट) Digital Insurance Policy Guideline, 2024 (2081 B.S.)

प्राधिकरणले बीमा क्षेत्रमा सूचना प्रविधिको प्रयोग गरी विद्युतय माध्यमबाट छिटो, पारदर्शी र व्यवस्थित तरिकाले बीमालेख बिक्री, वितरण र बीमा दावी भुक्तानीका लागि डिजिटल प्लेटफर्मको प्रयोग गर्न तथा सोलाई व्यवस्थित गर्न Digital Insurance Policy Guideline, 2024 जारी गरेको छ।

३.१०.२ बीमालेख तयार तथा संशोधन

• **कृषि बीमालेखः**

नयाँ कृषि बीमालेख तयार गरी कृषकहरुलाई कृषि बीमाको दायरामा ल्याउने उद्देश्य अनुरुप विभिन्न कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेख तयार तथा संशोधन गरिएको छ।

(क) पशुधन बीमालेख संशोधन

प्राधिकरणले मिति २०८० साउन १ देखि कार्यान्वयन हुने गरी पशुधन बीमालेख संशोधन गरेको छ । पशुधनको सामूहिक रुपमा बीमा गर्न मिल्ने प्रावधान रहेको यस बीमालेखमा स्थानीय तथा विदेशी नश्लका क्रसब्रिड वा शुद्ध नश्ल जातका गाई, भैसी, गोरु, राँगा, साँढे, याक, नाक र तीनका बर्णशङ्कर, बाच्छा बाच्छी तथा पाडापाडीको बीमा गरीने प्रावधान रहेको छ भने बीमाशुल्क बीमाङ्कको पाँच प्रतिशत रहने व्यवस्था रहेको छ।

(ख) माछा बीमालेख संशोधन

प्राधिकरणले हाल प्रचलनमा रहेको माछा बीमालेखलाई समय सापेक्ष संशोधन गरी मिति २०८० साउन १ गतेदेखि लागू हुने गरी माछा बीमालेख संशोधन गरेको छ। माछा बीमालेखमा कानूनले पालनका लागि सिफारिस योग्य भनिएका माछाको बीमा गर्ने, एड्भान्स, एकल जातीय, बहुजातीय, फिङ्गरलिङ्ग, फ्राइ जस्ता बिभिन्न जातका माछा पालनको बीमा गर्ने, माछाको बीमा न्यूनतम तीन महिनादेखि अधिकतम १२ महिनासम्म गर्न सकिने र माछाको बीमा सामूहिक रुपमा गर्न सकिने लगायतका प्रावधान रहेका छन् भने माछा बीमा वापत बीमाङ्क रकमको तीन प्रतिशत बीमाशुल्क रहने व्यवस्था रहेको छ।

(ग) दलहन बाली बीमालेख

प्राधिकरणले दलहन बालीमा हुने क्षति विरुद्ध आर्थिक रक्षावरणका लागि बीमा गर्न उत्पादनमा आधारित दलहन बाली बीमालेख जारी गरेको छ। मिति २०८० साल मंसिर १३ गतेदेखि कार्यान्वयनमा आएको उत्पादनमा आधारित दलहन बाली बीमालेख अन्तर्गत मुंग, मास, गहत, चना, मुसुरो, केराउ, राजमा, भट्मास, बोडी, सीमि र रहर दालको बीमा गर्न सकिने छ। दलहन बालीलेखले बीमा

अवधिभित्र अग्निजन्य वा आगलागी, हुरीबतास, आँधिबेहरी वा तुफान, अतिवृष्टि वा बेमौसमी वर्षा, असिना वा हिउँ, बाढी वा डुवान, खडेरी, तुसारो, भूकम्प, पहिरो वा भू-स्खलन, चट्याङ, रोग, कीरा र जङ्गली जनावरका कारणबाट क्षति भएमा सोको रक्षावरण गर्दछ। यस बीमालेखमा दलहन बालीको बीमाशुल्क बाली अनुसारको जोखिमको आधारमा कायम गरीएको छ, जसमा मुंग, मास र गहतको बीमाङ्कको ३ प्रतिशत, चना, मुसुरो, केराउ, बोडी, सिमी, भटमास, राजमा बालीको बीमाङ्कको ४ प्रतिशत तथा रहर बालीको हकमा बीमाङ्कको ५ प्रतिशत कायम गरिएको छ।

(घ) पन्छी बीमालेख

प्राधिकरणले हाल प्रचलनमा रहेको पन्छी बीमालेखलाई समय सापेक्ष हुने गरी 'पन्छी बीमालेख' संशोधन गरेको छ। मिति २०८० साल मंसिर १३ गते जारी गरिएको पन्छी बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरीएका पन्छीमा बीमा अवधिभित्र अग्निजन्य वा आगलागी, हुरीबतास, आँधिबेहरी वा तुफान, अतिवृष्टि वा बेमौसमी वर्षा, असिना वा हिउँ, बाढी वा डुवान, खडेरी, तुसारो, भूकम्प, पहिरो वा भूस्खलन, चट्याङ, रोग, कीरा र जङ्गली जनावरका कारणबाट क्षति भएमा बीमकले क्षतिपूर्ति प्रदान गर्ने लगायतका प्रावधान रहेका छन्। पन्छी बीमालेखको बीमाशुल्क ब्रोइलरको हकमा बीमाङ्क रकमको १.२५ प्रतिशत, लेयर्स/प्यारेन्ट, ग्राण्ड प्यारेन्ट, हाँस, टर्की, लौकाट,स्थानीय कुखुरा तथा अन्य घरायसी प्रयोजनका लागि पालिएका पन्छी हकमा बीमाङ्क रकमको ५ प्रतिशत कायम हुने व्यवस्था रहेको छ।

(ङ) आँप खेती बीमालेख

प्राधिकरणले आँप खेतीमा हुने क्षतिको आर्थिक रक्षावरणका लागि बीमा गर्न आँप खेती बीमालेख कार्यान्वयनमा ल्याएको छ। मिति २०८० साल मंसिर १३ गतेदेखि कार्यान्वयनमा आएको आँप खेती बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको आँप खेतीमा बीमा अवधिभित्र अग्निजन्य वा आगलागी, हुरीबतास, ऑधिबेहरी वा तुफान, अतिवृष्टि वा बेमौसमी वर्षा, असिना वा हिउँ, बाढी वा डुवान, खडेरी, तुसारो, भूकम्प, पहिरो वा भूस्खलन, चट्याङ, रोग, किरा र जङ्गली जनावरका कारणबाट क्षति भएमा बीमकले क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ भने उक्त बीमालेखमा लागतको आधारमा बीमाङ्क रकमको पाँच प्रतिशत र उत्पादनको आधारमा बीमाङ्क रकमको सात प्रतिशत बीमाशुल्क कायम गरिएको छ।

(च) ओखर खेती बीमालेख

प्राधिकरणबाट ओखर खेतीमा हुने क्षतिको आर्थिक रक्षावरणका लागि बीमा गर्न ओखर खेती बीमालेख कार्यान्वयनमा ल्याएको छ। ओखर खेती बीमालेख अन्तर्गत ओखर खेतीको बीमा लागत र उत्पादनका आधारमा गर्न सकिने, बिजु विरुवाका हकमा ओखर खेतीको सात वर्षसम्म लागतको आधारमा मात्र र त्यसपश्चात् उत्पादन (फल) वा लागत (बोट) वा दुबैका आधारमा बीमा गर्न सकिने र कलमी विरुवाका हकमा ओखर खेतीको तीन वर्षसम्म लागतका आधारमा मात्र र त्यसपश्चात् उत्पादन (फल) वा लागत (बोट) वा दुबैका आधारमा बीमा गर्न सकिने लगायतका प्रावधान रहेका छन्। साथै, ओखर खेतीको बीमाशुल्क लागतको आधारमा ५ प्रतिशत र उत्पादनका आधारमा ७ प्रतिशत कायम गरीएको छ।

- **लघु बीमालेखः**

पिछडिएका तथा न्यून आय भएका वर्ग बीमाको दायरामा समावेश गराउन २५ नयाँ लघुबीमालेखहरु प्राधिकरणबाट स्वीकृत भएका छन्। साथै गार्डियन माइक्रो लाईफ इ. लि, लिबर्टी माइक्रो लाईफ इ.

लि र क्रेष्ट माइक्रो लाइफ इ. लि.लाई डिजिटल माध्यमबाट बीमालेख जारी गर्न स्वीकृति प्रदान गरिएको छ। यसैगरी प्राधिकरणले देहाय बमोजिमका लघुबीमालेखहरु तयार गरी लागु गरेको छः-

(क) सम्पत्ति लघुबीमालेख

प्राधिकरणले लघुबीमकका लागि मिति २०८० भदौ ७ गतेदेखि सम्पत्ति लघुबीमालेख कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । सम्पत्ति लघुबीमालेखमा बीमा अवधिभित्र बीमा गरिएको सम्पत्तिमा भएको क्षतिको क्षतिपूर्ति बीमकले बीमाङ्कको सीमा तथा बीमालेखका शर्तहरूको अधिनमा रही प्रदान गर्ने, सम्पत्तिको पूरा मूल्यको बीमा गर्नुपर्ने लगायतका प्रावधानहरु रहेका छन्।

(ख) घर लघुबीमालेख

प्राधिकरणले मिति २०८० भदौ ७ गतेदेखि लागू हुने गरी लघुबीमकका लागि घर लघुबीमालेख कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । घर लघुबीमालेखमा घरको पूरा मूल्यको बीमा गर्नुपर्ने र बीमादर प्रतिहजारको ५० पैसा हुने लगायतका प्रावधान रहेका छन्।

(ग) सेंधमारी लघुबीमालेख

प्राधिकरणले मिति २०८० भदौ ७ गतेदेखि लागू हुने गरी लघुबीमकका लागि सेंधमारी लघुबीमालेख कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । सेंधमारी बीमालेखमा बीमा अवधिभित्र बीमा गरीएको सम्पत्तिको सेंधमारी वा हतियार सहित भएको डकैतीका कारणले पूर्ण वा आंशिक रुपमा क्षति भएमा बीमाङ्क तथा बीमालेखका शर्तहरुको अधिनमा रही बीमकले क्षतिपूर्ति प्रदान गर्ने, बीमादर प्रतिहजारको ५० पैसा हुने र सम्पत्तिको पूरा मूल्यको बीमा गर्नुपर्ने लगायतका प्रावधान रहेका छन्।

(घ) दुर्घटना लघुबीमालेख

प्राधिकरणले मिति २०८० भदौ ७ गतेदेखि लागू हुने गरी लघु बीमकका लागि दुर्घटना लघुबीमालेख कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । दुर्घटना लघुबीमालेखमा बीमा अवधिभित्र बीमितको दुर्घटनाबाट बीमितको मृत्यु भएमा बीमाङ्क रकम र किरिया खर्च वापतको बीमाङ्कको १० प्रतिशत वा रु १० हजारमध्ये जुन बढी हुन्छ सो रकम क्षतिपूर्ति प्रदान गर्ने, बीमित स्थायी पूर्ण अशक्त भएमा बीमाङ्कको ५० प्रतिशतसम्म क्षतिपूर्ति प्रदान गर्ने लगायतका प्रावधान रहेका छन्।

(थप विवरण अनुसूची ३७ र ३८ मा रहेको छ)

- **जीवन बीमालेख**

आ.व. २०८०/८१ मा प्राधिकरणले २१ वटा नँया जीवन बीमालेखहरुलाई स्वीकृति प्रदान गरेको छ । एशियन लाईफ इन्स्योरेन्सको छ, सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनीको तिन, नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्सल र सूर्य ज्योती लाईफ इन्स्योरेन्सको दुई-दुई, राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी, लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन नेपाल लि., मेट लाईफ (एलिको), आई.एम.ई लाईफ इन्स्योरेन्स, सन नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स, सानिमा रिलायन्स लाईफ इन्स्योरेन्स, हिमालयन लाईफ इन्स्योरेन्स र प्रभु महालक्ष्मी लाईफ इन्स्योरेन्सको एक-एक गरी जम्मा २१ नँया जीवन बीमालेख प्राधिकरण बाट स्वीकृत भएको छ। (थप विवरण अनुसूची ३५ मा रहेको छ।)

• निर्जीवन बीमालेख

आ.व. २०८०/८१ प्राधिकरणले २७ वटा नँया निर्जीवन बीमालेखहरुलाई स्वीकृति प्रदान गरेको छ। नेको इन्स्योरेन्स र हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्सको चार-चार, दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी र शिखर इन्स्योरेन्सको तिन-तिन, नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी, एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी, सिद्धार्थ प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी, सगरमाथा लूम्बिनी इन्स्योरेन्स कम्पनीको दुई-दुई र नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी, राष्ट्रिय बीमा कम्पनी, सानिमा जिआइसी इन्स्योरेन्स, आईजिआई प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स र यूनाईटेड अजोड इन्स्योरेन्स कम्पनीको एक-एक गरी जम्मा २७ नँया निर्जीवन बीमालेखहरु प्राधिकरणबाट स्वीकृत। (थप विवरण अनुसूची ३६ मा रहेको छ।)

यसैगरी प्राधिकरणले खेलकूदका क्रममा हुनसक्ने दुर्घटनाका कारण सिर्जना हुने आर्थिक जोखिमको रक्षावरण गर्नका लागि मिति २०८० साल मंसिर १३ गतेदेखि कार्यान्वयन हुने गरी 'खेलकूद बीमालेख' स्वीकृत गरेको छ। खेलकुद बीमालेख एक वर्ष वा सोभन्दा कम अवधिको हुनेछ। खेलकूद बीमालेखमा खेलकुदका क्रममा भएको दुर्घटनाको प्रत्यक्ष कारणबाट बीमितको मुत्यु भएमा वा दुर्घटना भएको १८३ दिनभित्र मृत्यु भएमा क्षतिपूर्ति स्वरूप बीमकले शतप्रतिशत बीमाङ्क प्रदान गर्ने, दुर्घटनाका कारण बीमित अस्थायी पूर्ण अशक्त भई पेशा व्यवसाय गर्न पूर्णरुपमा असक्षम भएमा बीमाङ्कको सीमाभित्र रहने गरी छ महिनासम्म बीमकले प्रति महिना बीमाङ्कको पाँच प्रतिशत वा मासिक २० हजारमध्ये जुन कम हुन्छ, सोही बराबरको रकम उपलब्ध गराउने, दुर्घटनाका कारणबाट बीमितको औषधोपचार गर्दा खर्च भएमा बीमकले बीमाङ्कको अतिरिक्त थप हुनेगरी बीमाङ्कको २५ प्रतिशत वा रु तीन लाखमध्ये जुन रकम कम हुन्छ, सोही बराबरको रकम बिल भपाई अनुसार शोधभर्ना दिने लगायतका प्रावधान रहेका छन्।

३.१०.३ बीमा प्रवर्द्धन

(क) प्रसारण

प्राधिकरणद्वारा बीमा सम्बन्धी सचेतना अभिबृद्धिका लागि नेपाल टेलिभिजन र रेडियो नेपालबाट बीमा सम्बन्धी सन्देशहरू तथा बीमा सचेतना कार्यक्रमहरू प्रसारण हुँदै आएका छन्। यसैगरी, विभिन्न एफ.एम. रेडियोहरु मार्फत् बीमा सम्बन्धी जानकारीमूलक कार्यक्रम एवम् सन्देशहरु नियमितरुपमा प्रसारण हुँदै आएका छन्। साथै, विभिन्न सिनेमाहलहरुमा समेत बीमा सन्देशहरु प्रसारणको व्यवस्था गरीएको छ।

(ख) निबन्ध प्रतियोगिता

बीमा सम्बन्धी सचेतना अभिबृद्धिमा विद्यार्थीहरूको भूमिका महत्वपूर्ण हुने भएकाले स्नातक र उच्च माध्यमिक तहमा अध्ययनरत बीद्यार्थीहरूबीच बीमा सम्बन्धी निबन्ध प्रतियोगिता आयोजना गरीएको थियो। प्राधिकरणको केन्द्रीय कार्यालय र प्रादेशिक कार्यालयहरूबाट गरिएको निबन्ध प्रतियोगितामा देशभरबाट विद्यार्थीहरूको सहभागिता रहेको थियो।

(ग) स्टिकर तथा पोष्टर

बीमा सम्बन्धी सन्देशहरूलाई प्रचार प्रसार गर्न सार्वजनिक यातायातका साधानहरूमा बीमा सम्बन्धी स्टिकरहरू टाँस्ने कार्यको शुरूवात गरीएको छ। यसक्रममा साझा यातायातसँगको सहकार्यमा काठमाडौं

उपत्यकाका विभिन्न रूटमा सञ्चालित साझा यातायातका बसहरूमा बीमा सम्बन्धी सन्देशहरू रहेका स्टिकरहरू टाँसिएका छन् । यसैगरी, विभिन्न जिल्लाका सार्वजनिकस्थलमा बीमा सम्बन्धी पोष्टर टाँस्ने र आमरूपमा लिफलेट एवम् पम्प्लेट वितरण गर्ने कार्य समेत हुँदै आएको छ ।

(घ) प्रकाशन

प्राधिकरणले चेतनामूलक तथा सूचना प्रदान गर्ने विभिन्न प्रकाशनहरु गर्दै आएको छ । प्राधिकरणको केन्द्रीय कार्यालय तथा प्रदेश कार्यालयका गतिविधिहरु समेटेर द्वैमासिक रुपमा "बीमा समाचार" नामक बुलेटिन प्रकाशन हुँदै आएको छ । नेपाल बीमा प्राधिकरणको वार्षिकोत्सवका अवसरमा बीमा लगायत अर्थतन्त्र सम्बन्धी समग्र विषयहरु समेटिएको "बीमा समाचार विचार" नामक विशेषाङ्क प्रकाशन गर्ने गरीएको छ । यस आ.व. मा पनि प्राधिकरणको ५६ औं वार्षिकोत्षबको उपलक्षमा बीमा समाचार बिचार ५६औं विशेषाङ्क प्रकाशन भएको छ । बीमा चेतना बृद्धि गर्ने हेतुले बीमा चिनारी, लघुबीमा र कृषि, पशुपन्छी तथा जडिबुटि बीमा सम्बन्धी हाते पुस्तिका पनि प्रकाशन भएको छ । यसका साथै निर्णय सङ्ग्रह र बीमा सम्बन्धी लिफलेट पनि तयार गरी प्रकाशन गरीएका छन् ।

३.१०.४ बीमा सम्बन्धी विषयहरुमा अध्ययन र अनुसन्धान

नेपाल बीमा प्राधिकरण र त्रिभुवन विश्वविद्यालय, केन्द्रीय अर्थशास्त्र विभागबीच बीमा सम्बन्धी बिषयमा अध्ययन अनुसन्धान गर्ने समझदारी भएको छ । समझदारीपत्रमा बीमाको अनुसन्धान क्षेत्र पहिचान गरी, प्राधिकरण र केन्द्रीय अर्थशास्त्र विभागले आपसी साझेदारीमा अनुसन्धानको कार्य अगाडि बढाउने उल्लेख छ । यसैगरी, देशको अर्थतन्त्रमा बीमा क्षेत्रको योगदान, बीमा क्षेत्रको विकास, बीमा समावेशिता, बीमा व्यवसाय, सेवाको गुणस्तर, सञ्चालन खर्च, वित्तीय प्रणाली, वित्तीय साक्षरता, बीमा क्षेत्रका चुनौती, बीमा कम्पनीको नियमन तथा सुपरीवेक्षण, पुनर्बीमा र जोखिम बहन नीति लगायतका क्षेत्रमा अनुसन्धान गरीने समझदारीपत्रका उल्लेख छ ।

३.१०.५ लघुबीमा कम्पनी स्थापना

न्युन आय भएका वर्ग र पिछडिएका क्षेत्रलाई लक्षित गरी लघुबीमा व्यवसाय गर्न हरेक प्रदेशमा एक एकवटा गरी सातवटा लघुबीमा कम्पनी स्थापनाका लागि प्राधिकरणले सैद्धान्तिक स्वीकृति प्रदान गरेको थियो । स्वीकृति प्राप्त गर्ने कम्पनीहरुमा तिन लघु जीवन बीमा कम्पनी र चारवटा लघु निर्जीवन बीमा कम्पनी रहेका छन् ।

सैद्धान्तिक स्वीकृति प्राप्त गरेका सात कम्पनी मध्ये चारवटा (दुई लघु जीवन र दुई लघु निर्जीवन) कम्पनीले यस आ.व. २०७९/८० मा कारोबार सुरु गरिसकेका छन् । यस आ.व. मा बाँकि तिनवटा (एक लघु जीवन बीमा र दुई लघु निर्जीवन) कम्पनीले पनि आफ्नो कारोबार सुरू गरेका छन् ।

तालिका नं. २३

आ.व. २०८०/८१ मा स्थापना भएका लघुबीमकहरुको विवरण

क्र सं	कम्पनीको नाम	ठेगाना	स्वामित्व	दर्ता मिति
१	लिवर्टि माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	पोखरा, कास्की	निजी	०५/०१/२०८०
२	स्टार माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	जनकपुर, धनुषा	निजी	०५/०१/२०८०
३	ट्रष्ट माइक्रो इन्स्योरेन्स लिमिटेड	बुटवल, रुपन्देही	निजी	०७/१५/२०८०

३.१०.६ बीमकहरुको स्थलगत निरीक्षण

बीमकहरुबीच स्वस्थ्य प्रतिस्पर्धाको वातावरण बनाई बीमा व्यवसायको विकास तथा विस्तार गर्दै बीमितको हित संरक्षण तथा बीमकमा सुशासन कायम गर्न प्राधिकरणले नियमित रुपमा बीमकहरुको स्थलगत निरीक्षण गर्ने गरेको छ। यस आ.व. मा सम्पूर्ण जीवन बीमकहरुको नियमित स्थलगत निरीक्षण गरी प्रतिवेदन प्राधिकरणको सञ्चालक समितिमा पेश गरियो। यसरी नियमित निरिक्षणमा केही कैफियत देखी ८ वटा जीवन बीमकमा पुन निरिक्षण गरियो। त्यस्तै राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी लिमिटेड, लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड, हिमालयन लाईफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड, आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड र सानिमा रिलायन्स लाईफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड गरी ५ वटा जीवन बीमकहरुको आकस्मिक निरीक्षण गरीयो। (थप विवरण अनुसूची ४२ मा रहेको छ)

सम्पूर्ण निर्जीवन बीमकहरुको एक-एक नियमित स्थलगत निरीक्षण गरी गरी प्रतिवेदन प्राधिकरणको सञ्चालक समितिमा पेश गरियो। यसरी नियमित निरिक्षणमा केही कैफियत देखी ८ वटा निर्जीवन बीमकमा पुन निरिक्षण गरियो। त्यस्तै नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड, हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड, यूनाईटेड अजोड इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड, सगरमाथा लूम्बिनी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड, प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड, शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड, राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड र सानिमा जिआइसी इन्स्योरेन्स लिमिटेड गरी ८ वटा निर्जीवन बीमकहरुको आकस्मिक निरीक्षण गरीयो।(थप विवरण अनुसूची ४३ मा रहेको छ)

यस आ.व. मा दुवै पुनर्बीमकहरुको पनि स्थलगत निरिक्षण गरियो। नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेडमा भने तिन पटक आकस्मिक निरिक्षण पनि गरियो।

३.१०.७ गुनासो तथा मुद्दा

प्राधिकरणले बीमा सम्बन्धी जनगुनासाहरुलाई प्रभावकारीरुपले सम्बोधन गर्नको लागि प्राधिकरणको केन्द्रीय कार्यालय, कुपण्डोल, ललितपुरमा गुनासो सुन्ने अधिकारीको व्यवस्था गरेको छ।

प्राधिकरणले बीमितले बीमकविरुद्ध प्राधिकरणमा दर्ता भएका मुद्दाहरुको प्राथमिकताका साथ फछ्यौंट गर्दै आएको छ। आ.व. २०८०/८१ मा नँया निवेदन दर्ता संख्या २४४ रह्यो। जसमा केन्द्रिय कार्यालयमा १५९ वटा र प्रदेश कार्यालयहरुमा ८५ वटा नयाँ मुद्दा दर्ता भएको देखिन्छ। पुरानो वर्षको बाँकी निवेदन संख्या १९२ गरेर जम्मा ४३६ वटा मुद्दा थियो। १०१ वटा मुद्दाको फैसला भएको र ४९ वटा मुद्दामा सहमति हुँदा १५० मुद्दा फछ्यौंट भएको देखिन्छ र २८७ मुद्दाको कारबाही बाँकी देखिन्छ। (थप विवरण अनुसूची ४४ मा रहेको छ)

३.१०.८ प्राधिकरणले स्वीकृति प्रदान गरेको बीमकहरुको वित्तीय विवरण तथा बीमाङ्कीय मूल्याङ्कन प्रतिवेदनको अवस्था

आ.व. २०७९/८० को वित्तीय विवरण प्राधिकरणमा स्वीकृतिको लागि पेश भएका पन्ध्रवटा बीमकहरुको वित्तीय विवरण स्वीकृत भएको छ । हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडको आ.व. २०७९/८० को वित्तीय विवरण प्राधिकरणमा पेश भएको छैन । राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी (साबिक राष्ट्रिय बीमा संस्थान) को आ.व. २०६९/७० सम्मको मात्र वित्तीय विवरण स्वीकृत भएको छ। (थप विवरण अनुसूची ३९ मा रहेको छ)

राष्ट्रिय बीमा कम्पनी बाहेक सम्पुर्ण नीर्जीवन बीमकहरुको आ.व. २०७९/८० को वित्तीय विवरण प्राधिकरण बाट स्वीकृत भएको छ। राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७२/७३ सम्मको वित्तीय विवरण स्वीकृत भएको। त्यस्तै दुवै पुनर्बीमकहरुको आ.व. २०७९/८० को वित्तीय विवरण स्वीकृत भइसकेको छ। (थप विवरण अनुसूची ४० मा रहेको छ)

जीवन बीमकले प्रत्येक वर्ष बीमाङ्कीय मूल्याङ्कन गराई प्रतिवेदन प्राधिकरणमा पेश गर्ने व्यवस्था रहेको छ। सोही अनुरुप प्राधिकरणमा बीमकले पेश गरेको बीमाङ्कीय मूल्याङ्कन प्रतिवेदन स्वीकृतिको अवस्था अनुसूची ३४ मा रहेको छ ।

३.१०.९ बीमा मध्यस्थकर्ता

(क) पुनर्बीमा दलाल

नेपाल बीमा प्राधिकरणले संस्थागतरूपमा पुनर्वीमा दलालहरुलाई इजाजतपत्र प्रदान गरी हाल १५ वटा पुनर्बीमा दलालहरूले नेपाली बीमा बजारमा कार्य गर्दै आएका छन्।

(ख) मध्यस्थकर्ताका लागि अनलाइन परीक्षा सञ्चालन

नेपाल बीमा प्राधिकरणले बीमा मध्यस्थकर्ता मध्ये बीमा सर्भेयर र बीमा अभिकर्ताको परीक्षा अनलाइन माध्यमबाट सञ्चालनमा ल्याएको छ। बीमा ऐन, २०७९ मा बीमा मध्यस्थकर्ताले इजाजत प्राप्त गर्नुअघि तोकिए बमोजिमको परीक्षा उत्तीर्ण गरेको हुनुपर्नेछ भन्ने व्यवस्था भए बमोजिम बीमा सर्भेयर र बीमा अभिकर्ताको अनलाइन परीक्षाको शुरुवात गरीएको हो । बीमा अभिकर्ताको परीक्षा प्राधिकरणको केन्द्रीय तथा प्रादेशिक कार्यालयहरुबाट संचालन हुँदै आएको छ भने बीमा सर्भेयरको परीक्षा हाल केन्द्रीय कार्यालयबाट मात्र सञ्चालनमा आएको छ । अनलाइन परीक्षाका लागि Insurance Regulatory Management Information System (IRMIS) मार्फत परीक्षाका लागि आवेदन दिने, Exam System बाट आवेदन शुल्क बुझाउने, परीक्षा मिति चयन गर्ने तथा परीक्षा उत्तीर्ण हुनेले इजाजतपत्र शुल्क बुझाउने र IRMIS बाटनै बीमा सर्भेयर र बीमा अभिकर्ताको इजाजतपत्र अनलाइन मार्फत प्रिन्ट गरेर लिन सकिने व्यवस्था गरिएको छ।

३.१०.१० जोखिममा आधारित पूँजी (Risk Based Capital-RBC)

प्राधिकरणले जोखिममा आधारित पूँजी (RBC) लागू गर्न आवश्यक कार्य अगाडि बढाएको छ। जस अनुसार Methodology for Risk Free Rate Term Structure for Insurer जारी गरीएको, विश्व बैङ्कसँगको सहकार्यमा

RBC Quantitative Regulatory Reporting Template लाई अन्तिम रुप दिई सुझावका लागि बीमकहरुलाई पठाइएको र RBC Quantitative Regulatory Reporting Template को Quantitative Impact Study गर्न ORSA लागू गर्न बीमकहरुलाई निर्देशन दिइएको छ। यसैगरी, RBC Focal Person मनोनयन गर्न बीमकहरुलाई निर्देशन दिइएको तथा बीमकहरूको Quantitative Impact Study र बीमकबाट पेश हुने Quantitative Regulatory Reporting Template को तथ्याङ्क विश्लेषण गर्न Data Analysis Tool तयार गर्ने कार्य भइरहेको छ। प्राधिकरणबाट ११ वटा निर्जीवन बीमा कम्पनी, ५ वटा जीवन बीमा कम्पनी र २ वटा पुनर्बीमा कम्पनीलाई Own Risk Solvency Assessment (ORSA) लागू गर्न निर्देशन दिइएकोमा हाल केही बीमकहरुबाट ORSA Gap Analysis सम्पन्न भएको छ भने ORSA Gap Analysis को Action Plan सम्बन्धी कार्य भइरहेको छ।

३.१०.११ जोखिममा आधारित सुपरीवेक्षण (Risk based Supervision-RBS)

नेपालमा बीमकको जोखिममा आधारित सुपरीवेक्षण (Risk Based Supervision-RBS) प्रणाली कार्यान्वयन गर्नका लागि टोरोन्टो सेन्टरको सहयोगमा जोखिममा आधारित सुपरीवेक्षण सम्बन्धी कार्य भै रहेकोछ। जोखिममा आधारित सुपरीवेक्षण (RBS) अन्तर्गत पाइलट प्रोजेक्टको रुपमा जीवन बीमकतर्फ एउटा र निर्जीवन बीमकतर्फ एउटाको जोखिममा आधारित सुपरीवेक्षण सम्बन्धी कार्य भएको छ। पाइलट प्रोजेक्ट स्वरूप बीमकहरुमा सुपरीवेक्षणको आधारमा गरीएको जोखिममा आधारित सुपरीवेक्षण प्रणाली अन्य बीमकहरूमा समेत एकीकृत रुपमा कार्यान्वयन गर्नका लागि प्राधिकरणबाट Nepal Insurance Authority Risk Based Supervision Framework तथा Guide to Supervisory Intervention Framework लागू भइसकेका छन्। यसैगरी, जोखिममा आधारित सुपरीवेक्षणको कार्य अघि बढाउनका लागि सम्पूर्ण निर्जीवन बीमकको प्रारम्भिक जोखिम मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य सम्पन्न भइसकेको छ भने जीवन बीमकको प्रारम्भिक जोखिम मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य भइरहेको छ।

३.१०.१२ बीमकको संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व (Corporate Social Responsibility)

बीमकले संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्वको लागि प्रत्येक आर्थिक वर्षको खुद मुनाफाको एक प्रतिशत रकम 'संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व कोष' मा जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था गरीएको छ। उक्त कोषमा जम्मा भएको रकम शिक्षा, स्वास्थ्य, दैवीप्रकोप व्यवस्थापन, पिछडिएका वर्गको आय आर्जन क्षमता अभिबृद्धि, बीमा साक्षरता, अति विपन्न र सीमान्तकृत वर्गका लागि प्राकृतिक प्रकोपबाट हुनसक्ने क्षतिको रक्षावरण गर्नका लागि प्रत्यक्ष अनुदान दिन सकिने व्यवस्था गरिएको छ।

बीमकले यस कोषमा रहेको रकम खर्च गर्दा एकै भौगोलिक क्षेत्र तथा विषय (शिक्षा, स्वास्थ्य लगायत) मा मात्र सीमित नभई विभिन्न भौगोलिक क्षेत्र तथा विषयहरुमा न्यायोचितरूपले खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने, कम्पनीको ब्राण्ड प्रवर्द्धनमा खर्च गर्न नपाइने, कम्पनीका संचालक समितिका सदस्यहरुलाई व्यक्तिगत तथा राजनीतिक लाभ हुनेगरी खर्च गर्न नपाइने व्यवस्था समेत गरिएको छ। साथै, नेपाल सरकारको गरीबी न्यूनीकरण सम्बन्धी रणनीति अन्तर्गत अति विपन्न वर्गको प्राकृतिक प्रकोपबाट हुन सक्ने क्षतिको बीमाद्वारा रक्षावरण गर्न तथा कम्पनीमा कार्यरत कर्मचारीहरुको बालबालिकाको लागि चाइल्ड केयर सेन्टरको व्यवस्था गर्दा लाग्ने खर्च यस कोषबाट बेहोर्न सकिने व्यवस्था गरिएको छ।

३.१०.१३ नयाँ वेभसाइटको सुरूवात

प्राधिकरणले मिति २०८० साल चैत ३० गतेदेखि आफ्नो नयाँ वेभसाइट सञ्चालनमा ल्याएको छ । नयाँ वेभसाइटमा नेपाली र अङ्ग्रेजी भाषामा जानकारी प्राप्त गर्न सकिने र अनलाइन गुनासो सुनुवाई तथा च्याटबोटको व्यवस्था रहेको छ । यसका साथै नयाँ वेभसाइटमा बीमा सन्देश, बीमा साक्षरता लगायतका सामग्रीहरु समेत समावेश गरिएको छ ।

३.१०.१४ अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध र गतिविधि

(क) अन्तर्राष्ट्रिय सदस्यता प्राप्त

प्राधिकरणले अन्तर्राष्ट्रिय बीमा नियमनकारी निकायहरुको छाता संगठन आईएआईएस अन्तर्गत सदस्य रहेका एशियन राष्टहरुको संगठन Asian Forum of Insurance Regulators (AFIR) को सदस्यता प्राप्त गरेको छ ।

(ख) Inclusive Insurance Innovation (iii) Lab

Access to Insurance Initiative (A2ii) बाट आयोजित Inclusive Insurance Innovation (iii) Lab को चौथो संस्करणको एकवर्षे कार्यक्रममा नेपाल छनौट भई सो अन्तर्गत विभिन्न चरणमा कार्यक्रमहरु संचालन हुँदै आएका छन् । उक्त कार्यक्रमका लागि अधिकतम् आठ संस्थाहरु (नियामक निकाय, बीमक तथा बीमा बजारका प्रतिनिधि, मन्त्रालय वा विभाग, ग्राहक वर्ग, प्राविधिक संस्थाहरु आदि) बाट दुई दुईजना प्रतिनिधि समावेश गरी १४ जनाको समूह बनाइएको छ ।

iii Lab ले जलवायु परिवर्तनबाट आईपर्ने जोखिमको रक्षावरण गरी लघुबीमा मार्फत सेवा प्रदान गर्न नविनतम् प्रयोगहरु, जस्तै नयाँ कानूनी व्यवस्थाको मस्यौदा तयार गर्ने, नविनतम् बीमालेख निर्माण गर्ने, वितरण प्रणाली तथा भुक्तानी प्रणालीको विकास गर्ने, जागरण अभियान संचालन गर्ने जस्ता कुनै एक प्रकारको नविनतम् प्रयोगको विकास गर्ने उद्देश्य राखेको छ । नेपाल लगायत अर्मेनिया र सेनेगल पनि यस Lab मा छनौट भई निर्माण भएको समूहले निम्न चरणमा कार्य अगाडि बढाउने योजना तयार गरेको छः-

- पहिलो चरण: Discovery Phase (Feb-March 2024)
- दोस्रो चरणः Innovation Phase (April-June 2024)
- तेस्रो चरणः Implementation Phase (July-Oct 2024)

पहिलो चरणको कार्य मिति २०८० फागुन १६ र १७ गते आयोजित दुईदिने राष्ट्रिय कार्याशाला नेपालका विभिन्न सरोकारवाला समूह र A2ii का प्रतिनिधिहरुको समेतको उपस्थितिमा सफलतापूर्वक सम्पन्न भयो । सो कार्यशालामा नेपालको समूहले प्रारम्भिक चरणमा नविनतम् निर्जीवन बीमालेख बनाउने बारे छलफल भए बमोजिम लक्षित वर्गमा बीमालेखको आवश्यकता र प्राथमिकता बारे जानकारी लिन विभिन्न स्थानमा कार्यक्रम आयोजना गरेको थियो । सङ्कलित विवरणहरु आगामी अन्तर्राष्ट्रिय भर्चुअल सत्रमा प्रस्तुत गर्ने कार्यक्रम रहेको छ । पहिलो चरण अन्तर्गत हुने ४ वटा अन्तर्राष्ट्रिय भर्चुअल सत्रमध्ये हालसम्म दुईवटा भर्चुअल सत्रमा सम्पन्न भइसकेका छन् । ती सत्रमा अर्मेनिया र

सेनेगलका सदस्यहरुको पनि सहभागिता रहेको थियो । सो अवसरमा सहभागीहरुबीच आ-आफ्ना देशमा भएको बीमा क्षेत्रसँग सम्बन्धित गतिविधि बारे अनुभव आदान-प्रदान गरीएको थियो ।

(ग) Global Money Week

Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) द्वारा वित्तीय साक्षरता अन्तर्गत हरेक वर्ष अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा मनाइने GLOBAL MONEY WEEK यस वर्ष 'Protect your money, secure your future' भन्ने नाराका साथ नेपालमा पनि सन् २०२४ को मार्च १८ देखि २४ सम्म बीमा सहित वित्तीय साक्षरता सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रम आयोजना गरी मनाइएको छ । त्यस अवसरमा नेपाल बीमा प्राधिकरणको केन्द्रीय तथा प्रादेशिक कार्यालयद्वारा विभिन्न कलेज, विद्यालय तथा सहकारी संस्थाहरुमा बीमा साक्षरता र बीमा सचेतना सम्बन्धी कार्यक्रमहरु आयोजना गरीएको थियो। कार्यक्रमहरुमा जीवन बीमा र निर्जीवन बीमासम्बन्धी जानकारी, बीमा गर्ने विधि, दावी भुक्तानी प्रक्रिया लगायत बीमा सम्बन्धी समसामयिक विषयमा छलफल भएको थियो ।

३.१०.१५ प्रदेश र स्थानीय तहमा बीमा सम्बन्धी अन्तरक्रिया

प्राधिकरणले बीमा सम्बन्धी जनचेतना अभिबृद्धि गर्ने उद्देश्यले प्रदेश तथा स्थानीय तहहरुमा बीमा सचेतना कार्यक्रम संचालनलाई निरन्तरता दिँदैआएको छ। त्यस क्रममा प्राधिकरणको केन्द्रीय कार्यालयका साथै प्रदेश कार्यालयहरुबाट प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार, बीमा कम्पनीका प्रदेश तथा शाखा कार्यालयका कर्मचारी, उद्योगी व्यवसायी, प्रहरी, यातायात व्यवसायी, विद्यार्थी लगायत सरोकारवालाहरुसँग बीमा सम्बन्धी अन्तरक्रिया एवम् छलफल कार्यक्रम आयोजना गरिएका छन् ।

प्राधिकरणको केन्द्रीय कार्यालयबाट विभिन्न प्रदेश तथा स्थानीय तहसँग ३९ वटा र विद्यार्थीसँग ६ वटा गरी कुल ४५ वटा अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रम सम्पन्न भएका छन् ।

३.११ नेपाल बीमा प्राधिकरणको प्रादेशिक कार्यालयबाट सम्पन्न भएका कार्यहरू:

बागमती प्रदेशको बीमा क्षेत्र सम्बन्धीत कार्य केन्द्रिय कार्यालयबाट हुने गरी बाँकी छ वटा प्रदेशमा प्रादेशिक कार्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन् । आ.व. २०८०/८१ मा प्रादेशिक कार्यालयहरुबाट निम्न कार्यहरू सम्पन्न भएका छन् ।

(क) कोशी प्रदेश

बीमा सचेतनाको अभिबृद्धि गर्न तथा बीमाको विकास गर्नको लागि आ.व.२०८०/८१ मा कोशी प्रदेशले विभिन्न स्थानिय तह, बीमकहरु, उद्योग व्यवसायी, प्रहरी, बीमा सर्भेयर तथा बीमा अभिकर्ताहरूसँग गरी २८ वटा अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ । यस आर्थिक वर्षमा कोशी प्रदेश कार्यालयबाट जम्मा २२ वटा बीमा कम्पनीहरुको स्थलगत निरीक्षणको कार्य सम्पन्न भएको छ । आ.व. २०८०/८१ मा बीमितहरुको उजुरी दर्ताको संख्या ५८ रहेका थियो भने त्यस मध्ये उजुरी मध्यस्थता तथा मेलमिलाप संख्या ५ रहेको छ । साथै यस आ.व. मा जम्मा १७ वटा अभिकर्ताको अनलाइन परीक्षा सञ्चालन समेत कोशी प्रदेश कार्यालयबाट भएको देखिन्छ ।

(ख) मधेश प्रदेश

आ.व.२०८०/८१ मा मधेश प्रदेश कार्यालयले विभिन्न स्थानिय तह, बीमकहरु, उद्योग व्यवसायी, प्रहरी, बीमा सर्भेयर तथा बीमा अभिकर्ताहरूसँग गरी ३० वटा अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ । यस आर्थिक वर्षमा मधेश प्रदेश कार्यालयबाट जम्मा ३६ वटा स्थलगत निरीक्षणको कार्य सम्पन्न भएको थियो साथै २ वटा तालिम सञ्चालन भएको थियो । यस कार्यालयमा दर्ता भएका ५२ वटा उजुरी मध्ये १८ वटा उजुरीको मध्यस्थता तथा मेलमिलापबाट उजुरी फछर्यौट भएको देखिन्छ । साथै यस आ.व. मा जम्मा १६ वटा अभिकर्ताको अनलाइन परीक्षा सञ्चालन समेत मधेश प्रदेश कार्यालयबाट भएको देखिन्छ । साथै मधेश प्रदेश कार्यालयले आ.व.२०८०/८१ मा बीमा विकास तथा जनचेतनाका लागी रेडियो कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुका साथै विभिन्न स्थानमा होर्डिङ्ग बोर्डहरुसमेत राखेको छ ।

(ग) गण्डकी प्रदेश

आ.व. २०८०/८१ मा गण्डकी प्रदेश कार्यालयले विभिन्न स्थानिय तहहरु, बीमकहरु, उद्योग व्यवसायी, प्रहरी, बीमा सर्भेयर तथा बीमा अभिकर्ताहरूसँग गरी ३० वटा अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ । यस आ.व.मा गण्डकी प्रदेश कार्यालयबाट जम्मा २५ वटा स्थलगत निरीक्षणको कार्य सम्पन्न भएको थियो । त्यसैगरी ३५ वटा उजुरी दर्ता भएकोमा मध्यस्तथा तथा मेलमिलापबाट १६ वटा उजुरी फछर्यौट भएको देखिन्छ । साथै २७ वटा अभिकर्ता परिक्षा सञ्चालन हुनुका साथै यस कार्यालयले आ.व.२०८०/८१ मा बीमा विकास तथा जनचेतनाका लागी लेखनाथ महोत्सव -२०८० मा बीमा सम्बन्धी जानकारी मुलक प्रदर्शनी कार्यक्रम समेत सम्पन्न गरेको थियो ।

(घ) लुम्बिनी प्रदेश

आ.व.२०८०/८१ मा लुम्बिनि प्रदेश कार्यालयले विभिन्न स्थानिय तहहरु, बीमकहरु, उद्योग व्यवसायी, प्रहरी, बीमा सर्भेयर तथा बीमा अभिकर्ताहरूसँग गरी ३५ वटा अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ । प्राधिकरणको लुम्बिनि प्रदेश कार्यालयबाट जम्मा २२ वटा स्थलगत निरीक्षणको कार्य सम्पन्न भएको थियो । त्यसैगरी ४६ वटा उजुरी दर्ता मध्य उजुरी मध्यस्तथा तथा मेलमिलाप संख्या ९ रहेको देखिन्छ । साथै १२ वटा अभिकर्ता परिक्षा सञ्चालन समेत लुम्बिनि प्रदेश कार्यालयबाट भएको देखिन्छ ।

(ङ) कर्णाली प्रदेश

कर्णाली प्रदेश कार्यालयले यस आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा विभिन्न स्थानिय तहहरु, बीमकहरु, उद्योग व्यवसायी, प्रहरी, बीमा सर्भेयर तथा बीमा अभिकर्ताहरूसँग गरी ३४ वटा अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ । प्राधिकरणको कर्णाली प्रदेश कार्यालयबाट जम्मा २९ स्थलगत निरीक्षण भएको थियो भने अभिकर्ता तालिम सचालन संख्या १२ रहेको थियो । त्यसैगरी ४९ वटा उजुरी मध्ये २२ वटा उजुरीको मध्यस्तथा तथा मेलमिलाप सम्बन्धी कार्य समेत कर्णाली प्रदेश कार्यालयबाट भएको देखिन्छ ।

साथै, कर्णाली प्रदेश कार्यालयले कृषि बीमा अभिकर्ताहरुका लागी कृषि तथा पशुपन्छी व्यवसाय प्रशिक्षण केन्द्रसँगको समन्वयमा तालिम सम्पन्न गरेको छ । यसै आ.व. मा प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजनाको आयोजनामा निर्जीवन बीमा कम्पनीका प्रतिनिधि र कृषहरुसँग कृषि, पशुपन्छी तथा जडिबुटी बीमा सम्बन्धी छलफल तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गरी अगुवा किसानलाई प्रशिक्षण समेत प्रदान गरेको छ ।

(च) सुदुर पश्चिम प्रदेश

सुदुर पश्चिम प्रदेश कार्यालयले विभिन्न स्थानिय तहहरु, बीमकहरु, उद्योग व्यवसायी, प्रहरी, बीमा सर्भेयर तथा बीमा अभिकर्ताहरूसँग गरी २८ वटा अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ। प्राधिकरणको सुदुर पश्चिम कार्यालयबाट १२ वटा स्थलगत निरीक्षणको कार्य सम्पन्न भएको छ भने ५१ वटा उजुरी मध्य १४ उजुरी मध्यस्तथा तथा मेलमिलाप समेत कार्यालयबाट भएको थियो। साथै यसै आ.व. मा १२ वटा अभिकर्ता तालिम सञ्चालन पनी भएको छ।

समग्रमा प्राधिकरणको प्रदेशिक कार्यालयको स्थपना पश्चात बीमाक्षेत्रमा थप नियमन, सहजिकरण, जनचेतना र उपस्थिति जनाएको देखिन्छ। (थप विवरण अनुसूची ४५ मा रहेको छ)

३.१२ जनशक्ति व्यवस्थापन

(क) २०८१ असार मसान्तमा प्राधिकरणमा प्रशासनतर्फ ९२, कानूनतर्फ ७ र प्राविधिकतर्फ ३ गरी कुल १०२ जना कर्मचारीहरू कार्यरत रहेका छन्। कार्यरत कुल मानव संसाधनमध्ये श्रेणीगत रुपमा हेर्दा निर्देशक ३, उपनिर्देशक २४ र सहायक निर्देशक ४५, सहायक प्रथम २२ र श्रेणीविहीन कार्यालय सहयोगीतर्फ ८ जना रहेका छन्। आर्थिक वर्षको अन्त्यमा कार्यरत कर्मचारीहरूमध्ये अधिकृत स्तरका कर्मचारीसँग सहायक र कार्यालय सहयोगी कर्मचारीको अनुपात २.४:१ कायम हुन आउँछ। २०८१ असार मसान्तसम्ममा विभिन्न समूह अन्तर्गत ३४ जना करारमा कार्यरत रहेका छन्।

(ख) आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा प्राधिकरणमा अधिकृत स्तरमा ४ जना सेवाबाट अनिवार्य अवकाश भई सेवाबाट अलग भएका छन् जसमध्ये एक जना कार्यकारी निर्देशक, एक जना निर्देशक, एक जना उपनिर्देशक र एक जना सहायक निर्देशक छन्।

(ग) आ.व. २०८०/८१ को असार मासान्तसम्ममा प्राधिकरणमा अधिकृत स्तर, सहायक स्तर र श्रेणीविहिन गरी कूल १२२ जनाको दरबन्दीमा कूल १०२ जना कर्मचारीहरु कार्यारत छन्। यस आ.व.मा बाँकी १६ जनाको पदपुर्तीको लागि लोक सेवासँगको परामर्शमा आवश्यक कार्बाही अगाडि बढाएको छ।

(घ) प्राधिकरणको दोश्रो रणनीतिक योजनामा मानव संसाधन विकास र पूर्वाधार विकासलाई पनि रणनीतिक स्तम्भको रुपमा राखिएको छ। सो अनुरुप HR Plan विकास गर्न यस आ.व.मा नेपाल बीमा प्राधिकरणमा "HR Practices in NIA" शिर्षकमा अध्ययन गरियो।

(ङ) बीमा ऐन, २०७९ का उद्देश्यहरू प्राप्त गर्न, प्राधिकरणको दोश्रो रणनीतिक योजना (२०२३-२०२७) का लक्ष्यहरू हासिल गर्न, आन्तरिक तथा बाह्य चुनौतीको सामना गर्न आवश्यक दक्ष तथा क्षमतावान मानव संशाधनको आपूर्ति, व्यवस्थापन र क्षमता विकास गर्नका लागि मानव संसाधन योजना तयार गर्ने योजना अनुरूप कार्य प्रारम्भ भएको छ।

(च) प्राधिकरणको कार्यलाई नियमित तथा व्यवस्थित बनाउने उद्देश्यले सम्पूर्ण कर्मचारीको कार्य विवरण (Job Description) अद्यावधिक गरी सम्बन्धित कर्मचारीलाई वितरण गरिएको छ।

(छ) प्राधिकरण विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरूमा सदस्य रहँदै आएको तथा प्राधिकरणले अन्य देशका बीमा नियामकहरू तथा बीमा प्रतिष्ठानहरुसँग क्षमता विकास लगायतका कार्यमा सहकार्य गर्दै आएको छ। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा भौतिक रुपमा सम्पन्न भएका अन्तर्राष्ट्रिय कार्यक्रम, तालिम, सेमिनार तथा गोष्ठीहरूमा प्राधिकरणको

तर्फवाट १५ पटक सहभागिता भएको छ भने स्वदेशी तालिम तथा कार्यक्रमहरूमा ६० पटक सहभागिता भएको छ। त्यसैगरी, Online माध्यमवाट सञ्चालन भएका वैदेशिक तालिम कार्यक्रममा १३ जना कर्मचारीहरूको सहभागिता भएको छ।

३.१३ वार्षिक कार्ययोजना कार्यान्वयन

शाखा तथा महाशाखाहरुले प्रत्येक आर्थिक वर्षमा गर्नुपर्ने नियमित एवं विशेष प्रकारका कार्यहरूलाई समावेश गरी प्राधिकरणको वार्षिक कार्ययोजना तर्जुमा गरिएको छ। साथै, त्यस्तो कार्ययोजनाको त्रैमासिक मूल्याङ्कन गर्ने गरिएको छ।

आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को वार्षिक कार्ययोजनामा स्वीकृत भएका १८१ वटा कार्यक्रमहरु रहेकोमा १४५ वटा सम्पन्न भएको छ। समग्रमा कूल ८० प्रतिशत कार्यक्रमहरु सम्पन्न भएको देखिन्छ भने बाँकि २० प्रतिशत कार्यक्रमहरु लाई आगामी वर्षमा निरन्तरता दिने लक्ष्य रहेको छ।

३.१४ नेपाल बीमा प्राधिकरणको वित्तीय अवस्था

आ.व. २०८०/८१ को अपरिस्कृत वित्तीय विवरण अनुसार प्राधिकरणको कूल सम्पत्ति, संचित कोष र खुद बचत रकम क्रमशः रु. १० अर्ब १५ करोड ७५ लाख ७४ हजार ५ सय ९५ मात्र, रु. १० अर्ब १ करोड ४० लाख १ हजार ५ सय १ मात्र र रु. १ अर्ब ३२ करोड ७९ लाख १८ हजार ६ सय ४३ मात्र रहेको छ। थप विवरण अनुसूची ४६ र अनुसूची ४७ मा राखिएको छ।

भाग ४

बीमा क्षेत्रमा गर्नुपर्ने सुधारका उपायहरू

बीमा क्षेत्रसँग सम्बन्धित समस्या तथा चुनौतीलाई समाधान गर्न नेपाल बीमा प्राधिकरणले नियमित रूपमा कार्य गर्दै आएको छ। प्राधिकरणले बीमा क्षेत्रको प्रभावकारी नियामकको भूमिका निर्वाह गर्दै आएता पनि बीमा क्षेत्रमा रहेका विद्यमान समस्या तथा चुनौतीलाई समाधान गर्नका लागि देहाय बमोजिमका सुधारका कार्यहरू गर्नु उपयुक्त हुन्छः-

- बीमा ऐन, २०७९ जारी भई नयाँ कानुनी व्यवस्थाहरू लागू भएता पनि नयाँ बीमा नियमावली नआउदाँ बीमा ऐनको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न नसकिएकोले नेपाल सरकारबाट बीमा नियमावली स्वीकृत गरी लागु गर्ने।
- प्राधिकरणको नियमन तथा सुपरिवेक्षणलाई प्रभावकारी बनाउन जोखिममा आधारित सुपरीवेक्षण तथा जोखिममा आधारित पुँजी लगातका नविनतम अभ्यासलाई प्रभावकारी रूपमा लागु गर्नुपर्ने।
- बीमा क्षेत्रका समस्याहरूलाई निराकरण गरी यसलाई थप भरपर्दो र विश्वासिलो बनाउन बीमा दावी भुक्तानीलाई छिटो छरितो बनाउने ।
- बीमा ऐनको प्रावधान बमोजिम बीमाको पहुँच आर्थिक रुपले विपन्न वर्गका नागरिकसम्म पुऱ्याई बीमाको माध्यमबाट नागरिकको हित संरक्षण गर्नको लागि बीमा विकास कोष स्थापना गर्ने।
- बीमा ऐनको प्रावधान बमोजिम बीमितहरूको हित संरक्षण गर्नको लागि बीमित हित संरक्षण कोष स्थापना गर्ने।
- सरकारी सम्पत्ति, सम्पदा तथा सार्वजनिक पूर्वाधारहरूको बीमा गरी विभिन्न जोखिमबाट हुन सक्ने आर्थिक क्षतिको रक्षावरण गर्ने।
- विभिन्न जोखिमहरूबाट आम नागरिकको जीउ, धन तथा सम्पत्तिमा हुन सक्ने आर्थिक क्षतिको रक्षावरण गर्नका लागि अनिवार्य बीमाको व्यवस्था गर्नुपर्ने।
- बीमा क्षेत्रमा दक्ष जनशक्तिको विकास गर्नका लागि स्थापना गरिएको इन्स्योरेन्स इन्स्टिच्युट अफ नेपालको क्षमता विकास गर्ने।
- बीमा सम्वन्धी सूचनाको भण्डारण तथा व्यवस्थापन गर्नका लागि बीमा सूचना केन्द्र स्थापना गर्ने।
- बीमालाई आम कृषकको पहुँचमा पुऱ्याउन तथा बीमाको माध्यमबाट कृषि क्षेत्रमा रहेको जोखिमबाट हुने क्षतिलाई रक्षावरण गर्न कृषि बीमालाई थप विकसित तथा प्रभावकारी बनाउने। साथै, नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने कृषि बीमाको अनुदानलाई व्यवस्थित बनाउनुपर्ने।
- जलवायु तथा वातावरणीय जोखिमहरूबाट हुन सक्ने आर्थिक क्षतिलाई बीमाको माध्यमबाट रक्षावरण गर्नका लागि नीतिगत व्यवस्था गर्नुपर्ने।

अनुसूची १
जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरु

क्र.सं	कम्पनीको नाम	ठेगाना	स्वामित्व	दर्ता मिति	आ.व. २०८०/८१	
					शाखा	कर्मचारी संख्या
१	राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी लिमिटेड	रामशाहपथ, काठमाडौं।	सरकारी	०१/०९/२०२५	२४	९१
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	लाजिमपाट, काठमाडौं।	निजी	२३/०९/२०४४	११५	५११
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	कमलादी, काठमाडौं।	निजी	०५/०१/२०५८	१९५	६६७
४	मेट लाईफ (एलिको)	पुल्चोक, ललितपुर।	विदेशी	१८/०४/२०५८	३५	१६९
५	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	पुतलीसडक, काठमाडौं।	संयुक्त	२३/०४/२०५८	७७	२४२
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	मैतिदेवी, काठमाडौं।	निजी	१५/११/२०६४	१३२	४३४
७	सूर्यज्योति लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	ज्ञानेश्वर, काठमाडौं।	निजी	०६/१२/२०६४	१७८	५७२
८	हिमालयन लाईफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	हात्तीसार, काठमाडौं।	निजी	२४/०१/२०६५	२१८	७७४
९	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	लैनचौर, काठमाडौं।	निजी	२०/०३/२०७४	१४४	२६८
१०	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	पुतलीसडक, काठमाडौं।	निजी	१८/०४/२०७४	१४१	३८३
११	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	ज्ञानेश्वर, काठमाडौं।	निजी	१८/०४/२०७४	९६	३३२
१२	सानिमा रिलायन्स लाईफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं।	निजी	०७/०५/२०७४	१७१	४६५
१३	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	थापाथली, काठमाडौं।	निजी	०७/०५/२०७४	१३६	३९१
१४	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	कमलादी, काठमाडौं।	निजी	०७/०५/२०७४	११५	३९९
				जम्मा	१,७७७	५,६९८

लघु जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने लघु जीवन बीमकहरु

क्र.सं	कम्पनीको नाम	ठेगाना	स्वामित्व	दर्ता मिति	शाखा	कर्मचारी संख्या
१	गार्डियन माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	बिराटनगर, मोरङ	निजी	१२/२७/२०७९	२४	५६
२	क्रेष्ट माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	वीरेन्द्रनगर, सुरखेत	निजी	१२/२७/२०७९	२३	६६
३	लिवर्टि माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	पोखरा, कास्की	निजी	०५/०१/२०८०	९	३८

अनुसूची २
निर्जीवन तथा पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरु

आ.व. २०८०/८१

क्र. सं	कम्पनीको नाम	ठेगाना	स्वामित्व	दर्ता मिति	शाखा	कर्मचारी संख्या
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	कमलादी, काठमाडौं।	निजी	०६/०८/२००४	५९	२९९
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	डिल्लिबजार,काठमाडौं।	विदेशी	०५/३०/२०२४	१७	१०९
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	त्रिपुरेश्वर,काठमाडौं।	विदेशी	०९/१७/२०३०	१३	६४
४	हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	थापागाउँ, काठमाडौं।	निजी	०४/०६/२०५०	८९	४२२
५	यूनाईटेड अजोड इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	सुनधारा, काठमाडौं।	निजी	०७/०६/२०५०	१०२	५०८
६	सिद्धार्थ प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	बबरमहल, काठमाडौं।	निजी	०१/०८/२०५१	१२८	६३३
७	नेको इन्सुरेन्स लिमिटेड	ज्ञानेश्वर, काठमाडौं।	निजी	०२/१७/२०५३	१००	५५९
८	सगरमाथा लूम्बिनी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	भगवतीबहाल, काठमाडौं।	संयुक्त	०३/१२/२०५३	११२	६३३
९	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	तीनकुने, काठमाडौं।	निजी	०४/०४/२०५३	५७	२५४
१०	आईजिआई प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	नक्साल, काठमाडौं।	निजी	१०/१०/२०५७	६९	५०१
११	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	थापाथली, काठमाडौं।	निजी	०७/२६/२०६१	११७	६४०
१२	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	लाजिम्पाट, काठमाडौं।	निजी	०६/२३/२०६२	८२	४३७
१३	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड	रामशाहपथ, काठमाडौं।	सरकारी	०३/२७/२०७१	३४	११९
१४	सानिमा जिआइसी इन्स्योरेन्स लिमिटेड	टङ्गाल, काठमाडौं।	निजी	१०/२४/२०७४	६७	३७०
				जम्मा	१,०४६	५,५४८

पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने पुनर्बीमकहरु

क्र. सं	कम्पनीको नाम	ठेगाना	स्वामित्व	दर्ता मिति	शाखा	कर्मचारी संख्या
१	नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेड	थापाथली,काठमाडौं।	सरकारी	०९/०४/२०७१	१	५४
२	हिमालयन रिइन्स्योरेन्स लिमिटेड	महाराजगंज, काठमाडौं।	निजी	०३/३१/२०७८	१	३०

निर्जीवन लघुबीमा व्यवसाय गर्ने लघु निर्जीवन बीमकहरु

क्र. सं	कम्पनीको नाम	ठेगाना	स्वामित्व	दर्ता मिति	शाखा	कर्मचारी संख्या
१	नेपाल माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	भरतपुर, चितवन	निजी	१२/२७/२०७९	२२	६४
२	प्रोटेक्टिभ माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	धनगढी,कैलाली	निजी	१२/२८/२०७९	२७	७७
३	स्टार माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	जनकपुर, धनुषा	निजी	०५/०१/२०८०	२७	७५
४	ट्रष्ट माइक्रो इन्स्योरेन्स लिमिटेड	बुटवल, रुपन्देही	निजी	०७/१५/२०८०	२९	६३

अनुसूची ३
आ.व. २०८०/८१मा जीवन तथा लघु जीवन बीमकहरुको प्रदेशगत कार्यलय र कर्मचारी संख्या

विवरण	प्रदेश	राष्ट्रिय जीवन बीमा क. लि.	नेशनल लाईफ इ. कं.लि.	नेपाल लाइफ इ. कम्पनी लि.	लाइफ इ. कपरिशन (नेपाल) लि.	मेट लाइफ	एशियन लाइफ इ. क. लि.	हिमालयन लाइफ इ. क. लि.	सुर्य ज्योति लाइफ इ. क. लि.	आइएमई लाइफ इ. क. लि.	सन नेपाल लाइफ इ. क. लि.	सानीमा रिलायन्स लाइफ इ. लि.	रिलायबल नेपाल लाइफ इ. क. लि.	सिटिजन लाइफ इ. क. लि.	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इ. लि.	जम्मा	क्रेष्ट माईक्रो लाइफ इ.क.लि.	गार्डियन माइक्रो लाइफ इ.क.लि.	लिवर्टि माइक्रो लाइफ इ.क.लि.	जम्मा
कार्यालको संख्या	कोशी	४	२१	३२	९	८	२५	३७	२६	२७	२६	२७	१४	२३	१५	२९४	२	६	२	१०
	मधेश	३	११	२६	१५	३	१४	२८	२६	१३	२२	१८	१२	१६	१५	२२२	३	४	२	९
	बाग्मती	९	२५	५६	१७	१३	२९	५९	४८	३३	२९	६४	२८	३५	३२	४७७	४	४	१	९
	गण्डकी	२	१७	२०	१०	१	११	२५	२२	१७	१२	१६	१८	१४	१३	१९८	२	३	२	७
	लुम्बिनी	३	२१	३०	१६	६	२५	३२	२९	२७	२३	२७	१५	२७	१९	३००	४	५	१	१०
	कर्णाली	१	८	१४	३	१	९	१७	१०	८	१२	५	१	८	७	१०४	५	१		६
	सुदुरपश्चिम	२	१२	१७	७	३	१९	२०	१७	१९	१७	१४	८	१३	१४	१८२	३	१	१	५
	जम्मा	**२४**	**११५**	**१९५**	**७७**	**३५**	**१३२**	**२१८**	**१७८**	**१४४**	**१४१**	**१७१**	**९६**	**१३६**	**११५**	**१७७७**	**२३**	**२४**	**९**	**५६**
कर्मचारीको संख्या	कोशी	५	७६	९०	२४	१५	६६	९८	६६	४५	४३	४५	३६	५१	३८	६९८	४	५	५	१४
	मधेश	३	४२	७७	४०	५	५५	८५	६०	१६	४३	४८	३९	३७	४५	५९५	६	४	२	१२
	बाग्मती	७७	१९३	२८९	९०	१२९	१४२	२९६	२३१	१०५	१३८	२२०	१५४	१६४	१७७	२४०५	१६	३०	१३	५९
	गण्डकी	१	५५	४६	२५	२	२०	८०	५२	२४	२९	४०	४२	३२	३५	४८३	४	३	९	१६
	लुम्बिनी	२	८३	८७	४१	१०	६५	११७	९५	३५	६२	६१	४०	६१	५१	८१०	६	१२	५	२३
	कर्णाली	१	२५	३३	५	२	३६	३५	२२	११	२७	६	२	१८	१५	२३८	२४	१		२५
	सुदुरपश्चिम	२	३७	४५	१७	६	५०	६३	४६	३२	४१	४५	१९	२८	३८	४६९	६	१	४	११
	जम्मा	**९१**	**५११**	**६६७**	**२४२**	**१६९**	**४३४**	**७७४**	**५७२**	**२६८**	**३८३**	**४६५**	**३३२**	**३९१**	**३९९**	**५६९८**	**६६**	**५६**	**३८**	**१६०**

अनुसूची ४
निर्जीवन बीमकहरुको प्रदेशगत कार्यलय र कर्मचारी संख्या

विवरण	प्रदेश	नेपाल ई.कं. लि.	दि. ओरिएन्टल ई.कं.लि.	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लि.	नेशनल ई.कं.लि.	युनाइटेड अजोड इ.कं. (नेपाल) लि.	नेको इ.लि.	सगरमाथा लूम्बिनी इ.कं.लि	प्रभु इ.लि.	आईजीआई प्रुन्सियल इ.कं.लि.	शिखर इ.कं. लि.	एनएलजी इ.कं.लि.	सिद्धार्थ प्रिमियर इ.लि.	हिमालयन एभरेष्ट ज.ई.कं.लि	सानिमा जिआईसी ई.लि.	जम्मा	नपोल माइक्रो इ. क. लि.	प्रोटेक्टिभ माइक्रो इ. क. लि.	स्टार माइक्रो इ. क. लि.	ट्रस्ट माइक्रो इ. क. लि.	जम्मा
कार्यालको संख्या	कोशी	१२	५	५	१	१७	१५	१८	८	९	१५	१२	२१	१४	११	१६३	४	६	३	५	१८
	मधेश	८	१	७	२	१५	१०	११	७	८	१०	११	१९	१५	८	१३२	२	३	८	४	१७
	बाग्मती	१५	६	७	५	३०	३२	३०	२१	२८	३६	२२	४०	३०	२२	३२४	९	६	८	१०	३३
	गण्डकी	७	१	२	१	१४	११	१७	११	१२	१४	१३	१६	८	८	१३५	३	१	१	२	७
	लुम्बिनी	१०	४	७	३	१४	२३	२१	७	८	२०	११	२३	१३	१०	१७४	३	६	४	४	१७
	कर्णाली	१	-	२	-	५	३	६	१	१	११	६	२	४	१	४३	-	-	१	२	३
	सुदुरपश्चिम	६	-	४	१	७	६	९	२	३	११	७	७	५	७	७५	१	५	२	२	१०
	जम्मा	**५९**	**१७**	**३४**	**१३**	**१०२**	**१००**	**११२**	**५७**	**६९**	**११७**	**८२**	**१२८**	**८९**	**६७**	**१०४६**	**२२**	**२७**	**२७**	**२९**	**१०५**
कर्मचारीको संख्या	कोशी	४०	२०	९	५	५१	६८	७७	२६	५३	६२	५४	७१	४३	३९	६१८	५	१३	६	१०	३४
	मधेश	३७	९	८	८	५५	५४	४७	१४	४०	३५	३९	७०	३८	३०	४८४	५	६	२४	६	४१
	बाग्मती	१४३	६४	७७	३१	२६१	२५५	३०२	१४६	२९२	३७१	२१४	३०५	२४४	२०९	२९१४	४२	२०	२७	२२	१११
	गण्डकी	२७	५	४	४	३९	३३	५८	३०	५१	४०	४४	५८	२७	२३	४४३	५	३	१	३	१२
	लुम्बिनी	२७	११	११	१४	६५	१११	९५	२६	४७	७२	४५	१००	४६	३९	७०९	५	१२	१०	१७	४४
	कर्णाली	६	-	४	-	१४	११	२१	३	३	३६	१३	७	८	६	१३२	-	-	२	३	५
	सुदुरपश्चिम	१९	-	६	२	२३	२७	३३	९	१५	२४	२८	२२	१६	२४	२४८	२	२३	५	२	३२
	जम्मा	**२९९**	**१०९**	**११९**	**६४**	**५०८**	**५५९**	**६३३**	**२५४**	**५०१**	**६४०**	**४३७**	**६३३**	**४२२**	**३७०**	**५,५४८**	**६४**	**७७**	**७५**	**६३**	**२७९**

अनुसूची ५
जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुको चुक्ता पूँजी तथा कोष

(रु.करोडमा)

क्र.सं.	बीमकको नाम	२०७६/७७				२०७७/७८				२०७८/७९९				२०७९/८०				२०८०/८१**			
		चुक्ता पूँजी	महाविपत्ती जगेडा	सञ्चित मुनाफा	अन्य जगेडा तथा कोष	चुक्ता पूँजी	महाविपत्ती जगेडा	सञ्चित मुनाफा	अन्य जगेडा तथा कोष	चुक्ता पूँजी	महाविपत्ती जगेडा	सञ्चित मुनाफा	अन्य जगेडा तथा कोष	चुक्ता पूँजी	महाविपत्ती जगेडा	सञ्चित मुनाफा	अन्य जगेडा तथा कोष	चुक्ता पूँजी	महाविपत्ती जगेडा	सञ्चित मुनाफा	अन्य जगेडा तथा कोष
१	राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी लिमिटेड ***	१८.१	०.	२८.५८	०.	१८.१	०.	३४.२१	०.	१८.१	०.	४१.३९	०.	१८.१	१.३६	४७.११	०.	१८.१	२.९	६०.९४	०.
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३०८.२६	२८.९२	९७.१३	३९.३८	३३९.०९	३५.७९	१३१.९७	६३.७२	४०३.५२	४३.१८	१२९.१५	५५.७३	५०१.१७	५२.९१	८६.७७	३८.५३	५०१.१७	५६.९८	१२२.८२	४२.०९
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७२०.	६७.४३	११३.८३	२५.४	७२०.	८२.९२	२४२.३९	६३.०८	८२०.८	८३.८२	-१२.४९	७८.०१	८२०.८	१०४.८२	१७५.४५	७८.४४	८२०.८	१०९.९	५२.८४	७६.१६
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	२०१.	३३.९४	१०७.६५	२०.०३	२२१.१	४१.७१	१५३.२२	२५.३३	२६५.३२	४९.४८	१७६.५५	३३.५९	२६५.३२	५६.१६	२३४.४३	४२.१२	२६५.३२	५८.५४	२५८.०२	६२९.१८
५	मेट लाईफ (एलिको)	०.	२७.५३	२२६.९६	५६.०२	०.	३१.०४	२१०.१५	६३.८	०.	३७.	२२२.७८	७६.२३	०.	४४.५९	२४४.७५	९०.९४	०.	४९.४९	२३३.५४	१०१.९५
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०१.०८	८.३३	४४.६६	३०.०४	२०१.०८	१२.	८१.७	४०.७	२५३.९८	१५.२४	६४.८७	२७.०४	३१५.५३	१९.४३	३०.५९	२.०४	३३९.९८	२२.७२	३४.०९	४.६३
७	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२१५.५१	११.९३	५०.१	२६.२९	२२६.२९	१४.७७	५७.२४	२९.९८	२५५.०३	१७.०५	४५.९२	४०.२								
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९३.८५	५.४७	३५.२६	११.२९	१९७.५६	६.८२	४०.	२३.७७	२०८.४३	९.१७	५९.२५	९.५८								
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२४१.७१	१३.९१	५१.७६	१२.९७	२७७.९६	१७.४६	७४.५५	-१३.८३	३१४.१	२१.१४	३९.१६	१३.२७								
१०	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४०.	४.४१	२१.३२	१८.०४	१४०.	७.३४	२९.५३	३६.६४	१४०.	१०.४	४०.६९	५६.०५	४००.	१२.६	६१.७१	२०७.८५	५००.	१७.७४	१०२.२२	१०७.९८
११	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१५०.५	७.७१	५.८७	६२.४६	२१५.	२.७६	२१.२६	४.२	२३४.२९	२.७६	-३.	२.३१								
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१५४.	५.५९	२९.३७	२०.३२	२२०.	८.७९	३८.८२	३९.९२	२४२.	१२.७२	३९.६६	५०.२९								
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४०.	२.५५	२२.३३	०.८१	१४०.	३.५१	३१.१५	०.७३	१४०.	४.६६	३९.५४	१२.५४	२२४.	९.३२	८०.३४	३६.३७	३९६.१६	१५.०७	५०.२	१६३.९८
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४७.	१.८१	१५.६१	०.५२	२१०.	२.७८	२२.८७	१.८५	२१०.	४.५१	२६.९६	१.५२								
१५	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१४०.	३.२५	२८.५६	०.८४	१४०.	५.७५	५०.६	१.१	१४०.	८.७६	७३.९१	४.५४	२८०.	१२.०६	१०३.३	६.२६	४६४.	१६.३२	७४.१३	१८२.५५
१६	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७५.	५.९६	३१.७२	२२.८२	१७५.	९.०१	३९.४२	४२.४७	१७.५	१२.५८	१२.५८	६६.४७	२६२.५	१३.७३	५७.९५	६७.०२	३९३.७५	१६.९७	६३.२५	२२२.८
१७	सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१४०.	१.५१	८.९२	६.६४	१४०.	२.१	१३.६२	१.२४	२०८.४	३.२२	१४.७७	१.५८								
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४०.	०.९३	८.२५	१३.९९	२००.	२.५	२०.७३	२०.७२	२१९.६	३.४२	८.२८	२२.०२								
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१४०.	१.०८	९.०१	०.३७	१४०.	१.१४	६.३४	०.५२	१४०.	१.५२	९.४६	०.२६								
२०	सुर्य ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*													४५४.५६	३२.७	१३२.९८	१०६.३६	५०१.१९	३४.६८	५६.९६	६१.५३
२१	सानिमा रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*													४१८.४	९.५२	७७.५४	५.८	४१८.४	१२.५४	१०१.०५	२.९
२२	हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*													८०२.०४	३७.१४	८८.५६	२२.८५	८०२.०४	४३.४८	१४२.१३	२५.२५
२३	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*													४२९.६	७.२३	६१.८९	१२.९	४२९.६	९.०६	९५.६१	११.४५
	जम्मा	३,४६६.०१	२३२.२५	९३६.८९	३६८.२२	३,९२१.१७	२८८.१९	१,२९९.७९	४४५.९२	४,२३१.०५	३४०.६१	१,०२९.४२	५५१.२५	५,१९२.०१	४१३.५८	१,४८३.३७	७१७.५	५८५०.५१	४६६.४१	१,४४७.८१	१,६३२.४५

** आ.व. २०७९/८० मा मर्जरमा गएर बनेको नँया कम्पनी*

***आ.व. २०८०/८१ को तथ्याङ्क लेखपरिक्षण नभएको तथा हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्सको आ.व. २०७९/८० को लेखापरीक्षण नभएको*

****राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी (साबिक राष्ट्रिय बीमा संस्थान)को आ.व. २०६९/७० बाट लेखापरिक्षण नभएको*

अनुसूची ६

जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको पछिल्ला पाँच आ.व.को जीवन बीमा कोष

(रु. करोडमा)

क्र. सं.	बीमकको नाम	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९९	२०७९/८०	२०८०/८१**
१	राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी लिमिटेड ***	२,६५४.३९	३,२९३.६१	३,७४१.९१	४,७१९.५६	५,९४८.
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३,३४६.३७	४,२०४.१३	५,०८०.४३	५,९९८.४	७,१६२.९
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८,५६७.८	१०,९६२.१५	१३,६७९.०६	१६,१४१.७१	१९,८३७.४८
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	६,६८४.९७	७,९६६.२६	९,३६३.०७	१०,५९५.८	१२,०३५.०६
५	मेट लाईफ (एलिको)	१,७६१.१२	१,८७१.०७	२,०१५.३२	२,३२७.१३	२,६३७.९७
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२,०९०.१६	२,६१३.४८	३,१५९.८२	३,७३८.३८	४,२५८.९६
७	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७३६.६५	१,०५३.८३	१४०६.६६	०.	०.
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७४५.५५	१,०३८.८९	१,१९०.०६	०.	०.
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१,१३०.४९	१,४४७.६२	१,८५५.९३	०.	०.
१०	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४६.३२	२९३.३	४४७.९८	७०२.६५	९२३.११
११	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४३३.३७	७५८.४६	१,११२.२१	०.	०.
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१८१.७४	३८३.४२	६६१.२४	०.	०.
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१२३.५४	२३०.११	३५१.१५	५५९.३९	७३९.६१
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१११.५५	२५५.७७	३७५.१७	०.	०.
१५	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१४९.७६	२८४.२२	४६३.८२	७३८.९७	१,०००.६८
१६	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१६५.९५	३५१.७	६०३.०८	१,००३.४७	१,४३०.२३
१७	सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	९०.९४	२१५.९	३३४.८८	०.	०.
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०६.१	१९६.२९	३०५.७३	०.	०.
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	८१.११	१३६.११	२१२.८	०.	०.
२०.	सुर्य ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*				२,७२२.५८	३,४४३.०७
२१.	सानिमा रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*				१,०१५.५५	१४२९.२८
२२.	हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*				५,१७६.८४	६,४३९.८६
२३.	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*				७३८.६२	१,०२८.७
	जम्मा	२९,३०७.८८	३७,५४६.३१	४६,३६०.३१	५६,१७९.०६	६८,३१४.९१

** आ.व. २०८९/८० मा मर्जरमा गएर बनेको नँया कम्पनी*

***आ.व. २०८०/८१ को तथ्याङ्क लेखपरिक्षण नभएको तथा हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्सको आ.व. २०७९/८० को लेखापरीक्षण नभएको*

****राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी (साबिक राष्ट्रिय बीमा संस्थान)को आ.व. २०६९/७० बाट लेखापरिक्षण नभएको*

अनुसूची ७

जीवन बीमकहरुले पछिल्लो पाँच आ.व. मा आर्जन गरेको खुद नाफा

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	बीमकको नाम	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९९	२०७९/८०	२०८०/८१**
१	राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी लिमिटेड ***	५.७	५.९१	५.६३	६.२६	५.
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७३.९२	६९.२९	७३.६५	९८.०३	४०.६४
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११०.८१	१९६.६५	९.७२	२०१.१२	५१.४
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	७१.९८	७४.५१	१०१.०१	७५.३४	२३.८५
५	मेट लाईफ (एलिको)	६८.२९	२९.६९	५८.१५	७६.५५	५०.४१
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२६.९१	३३.७८	४०.३४	३७.६८	३२.८६
७	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३२.८३	२८.४२	३१.४५	०.	०.
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११.६४	१३.७३	२३.०८		०.
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३३.४१	३१.११	४२.३८		०.
१०	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१९.८६	२९.६२	३२.५४	२१.	५१.४६
११	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५३.२८	-४६.०३	१२.३८		०.
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२३.६७	३४.	३९.७५	५.४३	०.
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९.१३	९.६२	२२.०१	७८.२६	५७.५
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६.७९	१०.९२	१६.६९		०.
१५	रिलायबल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२३.७९	२४.७२	३४.२५	३३.४२	४२.६४
१६	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२६.९	३०.०५	३७.६१	१०.२६	३२.४८
१७	सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१२.१७	०.६३	११.७७	०.	०.
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०.३९	२१.२१	१३.०८	०.	०.
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	६.२५	०.५२	५.०९	१८.२१	०.
२०.	सुर्य ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	०.	०.	०.	२७.५३	३९.६५
२१.	सानिमा रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	०.	०.	०.	२७.१३	३५.०८
२२.	हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	०.	०.	०.	४२.५२	६३.३९
२३.	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	०.	०.	०.	२४.९३	३६.६२
	जम्मा	**६२७.७३**	**५९८.३७**	**६१०.५८**	**७८३.८६**	**५६२.९६**

** आ.व. २०८९/८० मा मर्जरमा गएर बनेको नँया कम्पनी*

***आ.व. २०८०/८१ को तथ्याङ्क लेखपरिक्षण नभएको तथा हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्सको आ.व. २०७९/८० को लेखापरीक्षण नभएको*

****राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी (साबिक राष्ट्रिय बीमा संस्थान)को आ.व. २०६९/७० बाट लेखापरिक्षण नभएको*

अनुसूची ८
जीवन बीमकहरुले पछिल्ला पाँच आ.व.मा सङ्कलन गरेको कूल बीमाशुल्क

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१**
१	राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी लिमिटेड***	७०६.४२	७५८.१३	११९.३५	८४९.९६	८७१.४९
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९२६.७५	१,२५२.४६	१,४४०.७७	१,६८०.९१	१,९२०.३६
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२,७६५.८८	३,२३६.७१	३,५४८.९४	३,७१६.२८	४,०८५.०६
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	१,४९५.१४	१,७१६.१२	१,८२३.५७	१,७४७.०१	१,८१०.७५
५	मेट लाईफ (एलिको)	४१८.४६	४८८.५१	५३३.१२	५२६.२३	५६७.८९
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४५९.०८	५९१.९७	६९१.२९	७०१.६७	८०५.४९
७	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२९६.२१	४३२.८४	५०७.४२	-	-
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२२१.५३	३७०.७२	३२१.३८	२३९.२६	-
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३३१.०८	४०६.७६	४७४.९३	-	-
१०	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४०.१९	२८९.७५	३५४.९५	४१८.७०	४७४.१२
११	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४६७.८६	६८५.४८	७८९.६६	६२४.२९	-
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१८८.९४	३०७.२५	३८३.१३	१४७.११	-
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०९.३८	१८३.८६	२४६.४७	३७५.२०	३८८.५४
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४०.४०	२५९.१८	३०३.५८	-	-
१५	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१६२.१९	३०७.२४	१६२.१९	३७९.५९	४२०.९०
१६	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४.९६	५८.३८	१२८.६१	१९०.२८	६२१.५३
१७	सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	८३.४७	१९६.०६	२३५.३२	-	-
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१२०.०७	१४८.६७	२४२.९३	-	-
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	८६.८६	११२.८७	१६२.६२	१६०.४६	-
२०.	सुर्य ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	७३४.०३	९५०.०७
२१.	सानिमा रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	३५५.१९	६१८.९१
२२.	हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	१,४९४.४६	१,६६०.८०
२३.	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	२०५.१९	४३७.२४
	जम्मा	**९,१३४.८६**	**११,८०२.९५**	**१२,४७०.२३**	**१४,५४५.८०**	**१५,६३३.२३**
	बृद्धि		**२९.२१**	**५.६५**	**१६.६४**	**७.४८**

** आ.व. २०७९/८० मा मर्जरमा गएर बनेको नँया कम्पनी*

***आ.व. २०८०/८१ को तथ्याङ्क लेखपरिक्षण नभएको तथा हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्सको आ.व. २०७९/८० को लेखापरीक्षण नभएको*

****राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी (साबिक राष्ट्रिय बीमा संस्थान)को आ.व. २०६९/७० बाट लेखापरिक्षण नभएको*

अनुसूची ९

जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुले आ.व. २०८०/८१ मा संकलन गरेको कूल बीमाशुल्कको विवरण

(रु. लाखमा)

क्र. सं.	बीमकको नाम	सावधिक जीवन बीमा	अग्रिम भुक्तानी सावधिक जीवन बीमा	रुपान्तरित सावधिक जीवन बीमा	बालबच्चा सम्बन्धि सावधिक जीवन बीमा	वैदेशिक रोजगार म्यादि जीवन बीमा	आजिबन जीवन बीमा	एकल बीमा शुल्क जीवन बीमा	म्यादि जीवन बीमा	लघु जीवन बीमा	जम्मा
१	राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी	८४३.४६	०.८७	२.२०	२४.९२	-	-	-	०.०४	-	८७१.४९
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३५२.००	७३६.७१	२.५१	३३७.७४	२७.०१	३००.६३	४६.०२	०.४१	११७.३१	१,९२०.३६
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४९.११	५९२.४९	९०६.१२	५९८.९९	६२.०८	१०.२२	१५८.९०	५.७९	९.३६	४,०८५.०६
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	६२५.४९	२६६.६०	५९१.५०	१८०.१५	-	१२०.०३	२५.७५	१.१२	०.११	१,८१०.१५
५	मेट लाईफ (एलिको)	३२२.१५	३८.३९	-	११३.३१	-	-	-	७३.७१	२०.३२	५६७.८९
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२५७.६४	१३३.४१	११६.७७	२३३.१३	३०.३१	-	२१.१०	१२.६८	०.४४	८०५.४९
७	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७२.१०	१३६.१४	२३.३५	८८.५०	३५.३६	-	८.०८	१०.५९	-	४७४.१२
८	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८५.६८	१०७.९१	२१.१९	७०.५८	८४.३०	-	१६.२७	०.७०	१.९१	३८८.५४
९	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२१५.३५	१२३.५४	१२.६८	१.२७	१७.८०	-	१५.७१	३३.४६	१.०८	४२०.९०
१०	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२४२.७३	१४१.४२	८६.३६	७०.०३	१०.०६	-	२३.३८	०.९१	४६.६४	६२१.५३
११	सूर्यज्योति लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३७३.४५	२०५.६०	६८.७८	२३०.३९	२५.०१	५.३२	-	१२.०१	२९.५३	९५०.०७
१२	सानिमा रिलायन्स लाईफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२६२.७७	१४२.४२	२५.२६	११३.६७	२०.५६	-	२१.५८	१.३६	३१.२८	६१८.९१
१३	हिमालयन लाईफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	५७२.२५	६४६.२२	१४७.२५	२७५.६४	-	-	१४.१५	५.२९	०.००	१,६६०.८०
१४	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७९.७७	११८.७३	२७.६५	७४.८५	०.१९	-	१८.२५	१.१०	१६.७०	४३७.२४
	जम्मा	६,२५३.९६	३,३९०.४५	२,०३१.६१	२,४१३.१८	३१२.६८	४३६.२०	३६९.१८	१५९.१९	२६६.७०	१५,६३३.१५

अनुसूची १०

जीवन बीमा ब्यवसाय गर्ने बीमकहरुले आ.व. २०८०/८१ मा जारी गरेको बीमालेखहरुको विवरण

क्र.सं.	बीमकको नाम	सावधिक जीवन बीमा	अग्रिम भुक्तानी सावधिक जीवन बीमा	रुपान्तरित सावधिक जीवन बीमा	बालबच्चा सम्बन्धि सावधिक जीवन बीमा	वैदेशिक रोजगार म्यादि जीवन बीमा	आजिबन जीवन बीमा	एकल बीमा शुल्क जीवन बीमा	म्यादि जीवन बीमा	लघु जीवन बीमा	जम्मा
१	राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी	३०,६८९	४७	१३	९२१	-	-	-	१९	-	**३१,६८९**
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१५,८५२	१४,४०५	१७	१२,२४५	६४,३२७	६,७६०	१,५६९	२,७८४	६,०७,१७५	**७,२५,१३४**
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५६,२५६	२,१८४	२७,४७६	१८,२६१	१,४०,८१९	४७	१०,५३८	३,०६५	५८,९९१	**३,१७,६३७**
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	३१,९३९	४,६२२	१४,१३५	१०,५४१	-	१७४	१,९४७	१९५	१,९८०	**६५,५३३**
५	मेट लाईफ (एलिको)	११,३८८	८,८६८	-	३,१८९	-	६		१७,४४,६६८	२,१७,०३६	**१९,८५,१५५**
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१५,४९५	१,१६०	४,३१४	१२,१३०	७२,६२४	-	१,१६२	२,०६,३०२	५४५	**३,१३,७३२**
७	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१३,१९८	१,७७७	७१६	६,२७२	८७,५४३	-	२९४	१,१०,९००	-	**२,२०,७००**
८	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६,७९३	१,६२९	४७७	३,४७१	१,९९,८४८	-	५१४	३,२२१	३८,०९१	**२,५४,०४४**
९	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१४,३०७	१,२८५	५५१	७	४३,०३८	-	७०१	३,५३,३४८	२२०	**४,१३,४५७**
१०	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०,३८४	८५१	२,१६१	४,०४८	२४,३१६	-	६६३	१,७१४	७,००,१०४	**७,५४,२४१**
११	सूर्यज्योति लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७,५७६	२,११५	१,७१७	१०,८२४	५९,७६१	१,०४२		३६,४९३	४,६६,१८४	**५,९५,७१२**
१२	सानिमा रिलायन्स लाईफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१४,१९१	४८५	२७०	५,०५९	५१,३८८	-	१,१२८	२,४०९	६,२३,३२५	**६,९८,२५५**
१३	हिमालयन लाईफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२४,८४२	९,७९४	२,३६९	१०,०६३	-	-	४५२	५,२०२	-	**५२,७२२**
१४	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९,९९६	८५३	८७१	५,७१९	४६६	-	६७९	५५६	३१,६९९	**५०,८३९**
	जम्मा	**२,८२,९०६**	**५०,०७५**	**५५,०८७**	**१,०२,७५०**	**७,४४,१३०**	**८,०२९**	**१९,६४७**	**२४,७०,८७६**	**२७,४५,३५०**	**६४,७८,८५०**

अनुसूची ११
जीवन बीमा ब्यवसाय गर्ने बीमकहरुले आ.व. २०८०/८१ मा संकलन गरेको प्रथम तथा नवीकरण बीमाशुल्क र जारी बीमालेखको विवरण

क्र. सं.	बीमक	जारी गरिएको बीमालेख संख्या	प्रथम बीमाशुल्क (रु.करोडमा)	नवीकरण बीमाशुल्क (रु.करोडमा)	कूल बीमाशुल्क (रु.करोडमा)
१	राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी लिमिटेड	३२,७१५	७५.७९	७९५.७०	८७१.४९
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८,८७,२०५	५०५.६८	१,४१४.६७	१,९२०.३६
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२,०८,२३८	८०२.३१	३,२८२.७५	४,०८५.०६
४	मेट लाईफ (एलिको)	७६,७४०	२६०.४७	१,५५०.२८	१,८१०.७५
५	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	५३,६२,१४३	१३०.२९	४३७.६०	५६७.८९
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३,१०,०८२	१९२.९३	६१२.५६	८०५.४९
७	सूर्यज्योति लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१,७२,७४२	१६०.२२	३१३.९०	४७४.१२
८	हिमालयन लाईफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	३,७४,५३८	१५६.४३	२३२.११	३८८.५४
९	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६,९३,०३४	१४७.५३	२७३.३७	४२०.९०
१०	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२७,००,८८१	१९६.१४	४२५.३९	६२१.५३
११	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	६०,३१५	२५३.३९	६९६.६८	९५०.०७
१२	सानिमा रिलायन्स लाईफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१५,१३१	१८७.७१	४३१.१९	६१८.९१
१३	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४,९१,८७९	२५७.२४	१,४०३.५६	१,६६०.८०
१४	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९,२४,२७८	१०८.७८	३२८.४६	४३७.२४
	जम्मा	**१,२३,०९,९२१**	**३,४३४.९३**	**१२,१९८.२२**	**१५,६३३.१५**

अनुसूची १२
जीवन बीमकहरुले आ.व. २०८०/८१ मा विभिन्न बीमालेखहरुबाट संकलन गरेको कूल बीमाशुल्कको प्रदेशगत विवरण

(रु. लाखमा)

प्रदेश	सावधिक जीवन बीमा	अग्रिम भुक्तानी सावधिक जीवन बीमा	रुपान्तरित सावधिक जीवन बीमा	बालबच्चा सम्बन्धि सावधिक जीवन बीमा	वैदेशिक रोजगार म्यादि जीवन बीमा	आजिबन जीवन बीमा	एकल बीमा शुल्क जीवन बीमा	म्यादि जीवन बीमा	लघु जीबन बीमा	जम्मा
कोशी	६५९.२७	५२८.०८	२३१.९४	३१९.४५	०.००	६०.५१	५७.३८	३६.३६	९.०३	१,९०२.०२
मधेश	३९३.३९	२५२.४४	४२३.२९	१९३.३९	०.००	७४.२०	५१.२३	३.३२	९.५२	१,४००.७९
बाग्मती	३,१८२.१७	१,३०३.३३	७८६.४८	८६६.२३	३१२.६८	११४.३१	८१.६४	१००.७८	२०८.१२	६,९५५.७३
गण्डकी	६५७.१४	३९६.२१	१७४.४१	२५४.८४	०.००	४८.२६	३३.९८	५.१९	९.५४	१,५७९.५६
लुम्बिनी	८७५.८०	५९२.६०	३००.३६	४५८.०४	०.००	९६.६६	८५.६९	१०.०२	१८.७९	२,४३७.९७
कर्णाली	१४४.७३	१००.१३	३८.७६	१०१.९१	०.००	२०.९०	१२.६४	१.२०	२.०५	४२२.३३
सुदुरपश्चिम	३४१.४६	२१७.६५	७६.३७	२१९.३१	०.००	२१.३६	४६.६३	२.३२	९.६५	९३४.७६
जम्मा	**६,२५३.९६**	**३,३९०.४५**	**२,०३१.६१**	**२,४१३.१८**	**३१२.६८**	**४३६.२०**	**३६९.१८**	**१५९.१९**	**२६६.७०**	**१५,६३३.१५**

अनुसूची १३

जीवन बीमकहरुको आ.व. २०८०/८१ मा जारी गरेका बीमालेख संख्याको प्रदेशगत विवरण

प्रदेश	सावधिक जीवन बीमा	अग्रिम भुक्तानी सावधिक जीवन बीमा	रुपान्तरित सावधिक जीवन बीमा	बालबच्चा सम्बन्धि सावधिक जीवन बीमा	वैदेशिक रोजगार म्यादि जीवन बीमा	आजिबन जीवन बीमा	एकल बीमा शुल्क जीवन बीमा	म्यादि जीबन बीमा	लघु जीबन बीमा	जम्मा
कोशी	३४,४६९	७,४०४	७,०२६	१४,४४८		१,३३९	२,८७२	१६,९०,२२४	१,३७,०७५	**१८,९४,८५७**
मधेश	३१,२३३	६,०००	१९,६८३	११,५८५		१,६७८	२,४१४	४,६७५	५६,१५८	**१,३३,४२६**
बाग्मती	१,०४,२४२	१३,३२९	१२,४५५	२२,५८७	७,४४,१३०	१,२९८	५,१५७	७,३८,२७६	२२,३८,३३१	**३८,७९,८०५**
गण्डकी	२७,१४३	४,१९२	३,१०६	९,६००		३५२	१,२५४	७,३३४	८७,५३६	**१,४०,५१७**
लुम्बिनी	४९,४३५	१,४७२६	७,७४५	२१,६५२		१,८६७	४,४८७	१७,०२५	१,२६,२३०	**२,४३,१६७**
कर्णाली	११,०९५	१,२५१	२,०८९	७,७७०		७९०	७०१	२,९९७	८,१५५	**३४,८४८**
सुदुरपश्चिम	२५,२८९	३,१७३	२,९८३	१५,१०८		७०५	२,७६२	१०,३४५	९,१८६५	**१,५२,२३०**
जम्मा	**२,८२,९०६**	**५०,०७५**	**५५,०८७**	**१,०२,७५०**	**७,४४,१३०**	**८,०२९**	**१९,६४७**	**२४,७०,८७६**	**२७,४५,३५०**	**६४,७८,८५०**

अनुसूची १४

जीवन बीमा व्यवासय गर्ने बीमकहरुले पछिल्लो पाँच आ.व.मा भुक्तान गरेको दावीको विवरण

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१**
१	राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी लिमिटेड ***	२८१.४०	३१९.८८	४००.०२	४२९.३९	५२५.९१
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३०४.५०	४१८.४०	६२७.७०	८३८.५२	८८४.००
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६०९.३३	८९१.०३	१,४५९.९५	१,५६९.१३	१,४९९.५६
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	३७६.२१	७४७.४४	९१२.३५	८९८.५५	१,०८९.१७
५	मेट लाईफ (एलिको)	२५७.१५	३६०.०७	४०८.१८	२८६.३३	३२३.५२
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५५.१९	१०२.१०	१६४.६८	२८९.६९	४६६.७३
७	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४४.९६	९५.८१	१२६.६१	-	-
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५८.५७	७०.५०	१८०.९२	१२४.६७	-
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७१.७१	१२४.८६	१४८.१७	-	-
१०	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१२.१६	५२.१४	१०९.३३	११५.४०	१२३.२०
११	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९६.८३	२०७.९७	२९८.८४	३२०.३७	-
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२.०४	१४.७२	३६.५३	१६.८२	-
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२.४७	१७.७५	५१.५३	९९.२५	१२२.९३
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९.०२	३६.२२	९४.८२	८६.९७	-
१५	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	३३.०८	७३.०३	११९.१०	१२५.७४	१२८.७७
१६	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४.९६	५८.३८	१२८.६१	१९०.२८	१८२.९८
१७	सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१.४२	११.९१	४९.१३	-	-
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१.०४	९.९४	४६.६५	-	-
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.४७	२४.१२	२२.०९	३०.०२	-
२०	सुर्य ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	२०५.६७	४०५.८१
२१	सानिमा रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	१०४.४९	१९८.६५
२२	हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	६३४.२९	५९९.४०
२३	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	९१.१९	१०७.५३
	जम्मा	२,२३२.५२	३,६३६.२७	५,३८५.१८	६,४५६.७८	६,६५८.१७

** आ.व. २०७९/८० मा मर्जरमा गएर बनेको नँया कम्पनी*

***आ.व. २०८०/८१ को तथ्याङ्क लेखपरिक्षण नभएको तथा हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्सको आ.व. २०७९/८० को लेखापरीक्षण नभएको*

****राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी (साबिक राष्ट्रिय बीमा संस्थान)को आ.व. २०६९/७० बाट लेखापरिक्षण नभएको*

अनुसूची १५
जीवन बीमा व्यवासय गर्ने बीमकहरुले पछिल्लो पाँच आ.व.मा भुक्तान हुन बाँकी दावीको विवरण

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१**
१	राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी ***	-	-	३६.९९	९१.९०	६८.१३
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कं.लि.	३२.५८	४६.५१	४९.३१	९४.१०	१३६.०६
३	नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१६१.८०	२५५.५५	१७१.५५	१३८.६५	१६६.०२
४	लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लि.	२०.२८	२५.७२	३३.५४	३८.२३	४०.६७
५	मेट लाइफ (ALICO)	६८.७१	९२.९६	७०.१३	६०.०१	३९.६८
६	एशियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१.२२	१.९६	६.४६	८.०३	६.७७
७	सुर्या लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.२१	०.१७	०.३७	-	-
८	गुराँस लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	०.२४	०.२३	-	-
९	प्राइम लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.८४	०.९२	१.२७	-	-
१०	आइएमई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.१२	०.१८	०.३३	३.०९	३२.४६
११	युनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.३५	०.२८	१.६६	-	-
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२.१३	२.९६	४.३१	-	-
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३.९०	४.४८	१.४५	१.६९	१.७५
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	-	०.२५	२५.८३	-	-
१५	रिलियाबल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.२३	०.०२	०.२९	०.५९	४.५६
१६	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२.१८	१५.२९	२४.५८	१६.९५	१४.०७
१७	सानीमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.०१	०.००	८.४८	-	-
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.४९	१.७४	२.१८	-	-
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.२२	०.०५	१.८१	-	-
२०	सुर्य ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	६.७४	२.००
२१	सानिमा रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	६०.८०	४५.३३
२२	हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	२.६०	१४.७६
२३	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	२.६३	९.०२
	सबै बीमकहरुको जम्मा	२९५.२९	४४९.२७	४४०.७८	५२६.००	५८१.२८

** आ.व. २०७९/८० मा मर्जरमा गएर बनेको नँया कम्पनी*

***आ.व. २०८०/८१ को तथ्याङ्क लेखपरिक्षण नभएको तथा हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्सको आ.व. २०७९/८० को लेखापरीक्षण नभएको*

****राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी (साबिक राष्ट्रिय बीमा संस्थान)को आ.व. २०६९/७० बाट लेखापरीक्षण नभएको*

अनुसूची १६

जीवन बीमा व्यवासय गर्ने बीमकहरुले पछिल्लो पाँच आ.व.मा गरेको लगानीको विवरण

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१**
१	राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी लिमिटेड ***	२,४२६.६१	३,१५८.९३	३,७४३.८३	४,१००.६०	४,९२४.८४
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३,४३३.८७	४,५२८.८२	५,१६६.१३	५,९७८.२०	६,४३२.३१
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६,६८३.२७	८,२४२.९९	११,५४७.६८	१३,८९०.९८	१६,४१५.७७
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	५,४८१.५९	६,६१६.४०	७,६३६.५०	८,६५१.५४	१०,०१९.७०
५	मेट लाईफ (एलिको)	२,०३६.७९	२,२१९.७५	२,३४१.९२	२,६२७.३०	२,८६५.५०
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१,९६७.१३	२,७८०.५०	३,१०३.८०	३,५७६.१९	४,११२.५३
७	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८८२.५५	९५८.५१	१,४३३.१३		०.००
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७७५.८०	१,१०६.०२	१,३४२.८४		०.००
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१,३२६.९२	१,६८०.७०	१,९२८.६३		०.००
१०	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२८३.८८	४२१.५४	५८०.१७	१,००३.९९	१,५३३.६२
११	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५०५.७७	७५८.९५	१,२०६.९४		०.००
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३३३.५५	५८१.४४	८९४.०८		०.००
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२५४.९८	३७३.४३	५२०.११	७५८.५५	१,१४७.४८
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२१३.५६	४२०.२८	५७३.९२		०.००
१५	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	३५५.०३	५१३.०७	७१०.८०	१,०५४.६९	१,६२६.८८
१६	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३७५.०५	५२७.२६	८४५.६७	१,२१२.७१	१,९२४.०६
१७	सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२३२.८९	३३७.७१	५३२.३२		०.००
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१८३.२६	३५९.६८	४८५.२९		०.००
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१७६.६३	२२१.१९	४१२.८६		०.००
२०	सुर्य ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*				२,८९३.२७	३,४८२.०१
२१	सानिमा रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*				१,४१७.०६	१,८२३.३६
२२	हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*				५,२९१.४८	६,५३९.६४
२३	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*				१,१०४.९७	१,४७९.६०
	जम्मा	२७,९२९.१४	३५,८०७.१५	४५,००६.६२	५३,५६१.५४	६४,३२७.२९

** आ.व. २०७९/८० मा मर्जरमा गएर बनेको नँया कम्पनी*

*** तथाङ्क लेखापरिक्षण नभएको*

**** राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी लिमिटेड (साबिक राष्ट्रिय बीमा संस्थान)को आ.व. २०६९/७० बाट लेखापरिक्षण नभएको*

अनुसूची १७

जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुको आ.व. २०७९/८० मा गरेको लगानीको विवरण

(रु.करोडमा)

लगानीका क्षेत्रहरु / बीमकको नाम	राष्ट्रिय जीचन बीमा कम्पनी	नेशनल लाइफ इ. कम्पनी लि.	नेपाल लाइफ इ. कम्पनी लि.	लाइफ इ. कर्पोरेशन (नेपाल) लि.	मेट लाइफ	एशियन लाइफ इ. क. लि.	आइएमई लाइफ इ. क. लि.	सन नेपाल लाइफ इ. क. लि.	रिलायवल नेपाल ला. इ. क. लि.	सिटिजन लाइफ इ. क. लि.	सुर्यज्योति लाइफ इ. क. लि.	सानीमा रिलायन्स लाइफ इ. लि.	हिमालयन लाइफ इ.लि.	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इ. लि.	जम्मा	जम्मा
नेपाल सरकारको वचतपत्र वा ऋणपत्र बचतपत्र (१)	२५.००	०.००	०.००	४६.५६	१६८.५३	६२.५०	०.००	७.८०	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	३१०.४०	३९४.४१
क वर्गको बैंकको मुद्दती निक्षेप (२)	३,१५२.००	५,०५९.५७	१३७६९.०६	७९४३.९२	२६८६.४९	२३५७.३४	८७७.४०	७६०.१५	८७२.१७	१२०९.५०	२२२८.३१	१११६.३६	३९९४.५९	९६२.२५	४६९८९.११	३९,०६४.२२
पूर्वाधार बैंकको मुद्दती निक्षेप (३)	०.००	२५.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१०.००	१५.००	०.००	०.००	०.००	५०.००	७०.००
४ = २+३ को जम्मा	**३,१५२.००**	**५,०८४.५७**	**१३७६९.०६**	**७९४३.९२**	**२६८६.४९**	**२३५७.३४**	**८७७.४०**	**७६०.१५**	**८७२.१७**	**१२१९.५०**	**२२४३.३१**	**१११६.३६**	**३९९४.५९**	**९६२.२५**	**४७०३९.११**	**३९,१३४.२२**
५ = १+४ को जम्मा	**३,१७७.००**	**५,०८४.५७**	**१३७६९.०६**	**७९९०.४८**	**२८५५.०२**	**२४१९.८४**	**८७७.४०**	**७६७.९५**	**८७२.१७**	**१२१९.५०**	**२२४३.३१**	**१११६.३६**	**३९९४.५९**	**९६२.२५**	**४७३४९.५१**	**३९,५२८.६३**
ख वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती निक्षेप (६)	३५९.००	२३३.७५	१३६८.००	३८४.०३	१०.००	१७२.६८	१७६.६५	५६.१५	२५३.७३	१३७.३०	३४१.५५	१६५.८०	६०३.८१	१३६.७०	४३९९.१५	४,०२५.३०
ग वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती निक्षेप (७)	३६.००	१८.००	०.००	७०.००	०.००	६१.७४	५१.५०	१.००	६८.७२	०.००	६१.६०	७८.०५	२३८.४५	१२.८०	६९७.८६	६३३.२४
घर जग्गामा गरिएको लगानी (८)	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
सुचीकृत पिब्लिक लि. कम्पनीको साधार शेयर (९)	२१५.९५	५२.९९	२८०.१८	१८२.११	०.००	८२.९०	६६.४६	५८.६६	१०५.०७	२९.४६	१२७.७२	६७.६०	५६६.४६	७७.१०	१,९१२.६४	१,१४७.७८
क, ख र ग वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको अग्राधिकार शेयर, बण्ड, डिबेन्चर र ऋणपत्र (१०)	५४३.३२	०.००	५४७.०३	१२३५.५४	०.००	०.००	०.००	७८.७०	२१९.९३	४७६.६९	६२९.९७	३६०.६७	१,०२९.२३	१४९.५२	५,२७०.६२	४,११३.४८
सूचीकृत पब्लिक लिमिटेड कम्पीको बन्ड, डिबेन्चर र ऋणपत्र (११)	०.००	८६८.७५	०.००	०.००	०.००	६८७.५७	३३०.६३	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१,८८६.९४	२,१११.७७
कृषि , पर्यटन उद्योग, जलविद्युत, सौर्य ऊर्जा, शिक्षा र स्वास्थ्य क्षेत्र (१२)	४८०.०२	०.००	०.००	०.००	०.००	३४७.५२	०.००	९.८३	०.००	८.२०	०.००	५.००	०.००	८.२७	८५८.८४	६५९.०४
नागरिक लगानी कोष र म्युचअल फण्ड (१३)	२३.७४	६०.५३	२६.४०	१८.२७	०.००	५.११	१०.६५	८.९७	१.८५	२०.९७	१३.८९	४.६०	४५.६५	९.६५	२५०.२७	१६५.७६
इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको शेयर (१४)	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४६.४५	०.००	४६.४५	३१.१५
अन्य संस्थापक शयर (१५)	८२.७२	११३.७२	३०४.५४	१३८.५४	०.००	३२७.०५	६.८५	८६.०७	५०.१८	०.००	५३.०३	५.०१	०.००	०.९६	१,१६८.६५	८९१.१७
सुचीकृत नभएको अन्य पब्लिक लि. कम्पनीको शेयर (१६)	७.०८	०.००	०.४८	०.७३	०.००	०.००	०.४८	८०.१५	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१९.५०	१०८.४१	२५.६५
अन्य लगानी (१७)	०.००	०.००	१२०.०९	०.००	०.४८	८.१३	१३.००	०.००	५५.२३	३१.९४	१०.९६	२०.२६	१५.००	१०२.८६	३७७.९५	३,४०१.५९
कुल लगानी रकम (१8 = ५+६+७+८+९+१०+११+१२ +१३+१४+१५+१६+१७)	**४,९२४.८४**	**६,४३२.३१**	**१६,४१५.७७**	**१०,०१९.७०**	**२,८६५.५०**	**४,११२.५३**	**१,५३३.६२**	**१,१४७.४८**	**१,६२६.८८**	**१,९२४.०६**	**३,४८२.०१**	**१,८२३.३६**	**६,५३९.६४**	**१,४७९.६०**	**६,४३२७.२९**	**५,६८१४.५८**

अनुसूची १८
निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको चुक्ता पूँजी तथा कोष

(रु.करोडमा)

क्र.सं.	बीमकको नाम	२०७७/७८					२०७८/७९					२०७९/८०					२०८०/८१				
		चुक्ता पूंजी	विशेष जगेडा कोष	महा बिपत्ति जगेडा	सञ्चित मुनाफा	अन्य जगेडा तथा कोष	चुक्ता पूंजी	विशेष जगेडा कोष	महा बिपत्ति जगेडा	सञ्चित मुनाफा	अन्य जगेडा तथा कोष	चुक्ता पूंजी	विशेष जगेडा कोष	महा बिपत्ति जगेडा	सञ्चित मुनाफा	अन्य जगेडा तथा कोष	चुक्ता पूंजी	विशेष जगेडा कोष	महा बिपत्ति जगेडा	सञ्चित मुनाफा	अन्य जगेडा तथा कोष
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१२४.२३	५७.१२	२.९३	१५.३३	२४.९५	१३७.९०	७५.३२	४.४३	१२.११	२०.४४	१४९.४८	१०२.४५	६.४२	१६.०१	१५.७१	१६४.४२	१३७.४८	९.९२	३१.२५	११.७७
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२५.१२	१०१.१३	-	(२४.४३)	४४.५१	२५.१२	११५.६७	०.०४	(१७.०१)	५१.६०	२५.१२	१३८.५१	३.६२	(७.३५)	४९.५४	-	१६९.३२	६.७०	७.४४	६०.२७
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११.१६	१०८.०९	-	(६८.१८)	२२.१८	१०८.२०	११५.४२	-	(८७.८८)	२३.१२	१०८.२०	११७.१३	०.३४	(९६.०४)	२३.६५	१०८.२०	१३४.०६	२.०४	(८७.९१)	२२.५५
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११०.०३	६१.७०	१.९०	८.३०	१२.५२	११७.३५	६७.७७	२.६०	६.८४	११.४१										
५	युनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	१०२.८२	३५.०४	-	(५.२८)	१६.६७	१०२.८२	४२.७१	०.८४	०.७९	१३.९६										
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	१०७.४६	८४.०४	४.२८	१६.४०	११५.८१	१२२.७७	१०१.४९	६.०३	२१.१७	९४.८७										
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११८.३६	४१.२१	१.८९	७.१०	७.१७	१२५.४६	४१.६७	१.९३	०.१३	४.६४										
८	नेको इन्सुरेन्स लिमिटेड	१५२.१६	१०९.९४	६.८७	२८.८३	१०.०७	१७४.९९	१३५.९५	७.४५	३०.०१	१५९.१५	२०१.२४	१७५.५०	११.१३	२७.६१	२५.५०	२०१.२४	२०९.७८	१४.५६	५६.७८	४९.९५
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१११.१४	१०३.८९	९.९३	२४.०९	१३.३७	१३३.३६	१२०.११	११.८६	१७.५१	१९.३१										
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	११६.१९	८२.६४	६.४०	१३.९८	०.८३	१२८.९७	९१.५४	७.३०	९.१०	१.१६	१३७.६१	१०५.०४	८.३९	६.९८	७.७३	१४४.१५	१२९.५९	१०.८४	२५.६५	१०.०६
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११५.७६	४७.०५	२.१९	८.६२	५.४६	१७०.१७	५४.५७	२.९५	११.६६	११.४५										
१२	प्रडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११०.८५	५९.६८	१.६५	६.९५	७.८२	११८.६१	६८.८३	२.४८	४.४२	७.३४										
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७५.८५	१२१.०९	११.०८	१८.६६	५७.६७	२२८.६१	१३३.५८	१२.५७	२६.७२	६८.१४	२६५.४९	१४६.२३	११.५६	८.९५	५६.४४	२६५.४९	१७१.८८	१४.१३	३१.५२	६०.१५
१४	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११९.८९	७२.८५	३.०६	१२.७७	८.८०	१३१.२८	७९.३५	३.७१	९.६७	११.१६										
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०९.६४	१०२.५०	५.१२	२५.६२	१७.६६	१३२.६६	११४.९६	६.२५	११.३८	१४.९४	१४५.९३	१२४.३७	७.१८	१०.०६	११.२२	१५३.९५	१३७.०४	८.४५	१२.७८	१४.७५
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	११२.००	१००.७८	७.६८	१७.७२	५.५६	१२८.८०	११८.४३	९.५१	१२.३१	७.६६										
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड ***	२६.६६	२४३.०२	-	-	३१४.८५	२६.६६	२६६.६९	-	-	३३८.५३	२६.६६	३०५.३२	४०.९८	३३६.१८	१,३०९.८३	२६.६६	३३६.६९	४७.२५	३६१.२७	९९९.०८
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१००.००	९.२८	०.६४	(१.०९)	३.००	१००.००	१६.५८	१.३९	०.२१	४.८६										
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१००.००	११.२२	०.८४	(७.०६)	५.५३	१००.००	१७.१६	१.५०	०.६९	५.७४										
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	१००.००	८.९१	०.६१	(०.५५)	३.८२	१००.००	१२.०९	०.८८	(१.८३)	३.८९										
२१	हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२३०.१५	१४१.०५	५.७१	२२.०६	३०.०७	२५०.०२	१७४.४५	७.३८	३८.००	९.७८
२२	सानिमा जिआइसी इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२००.००	४३.७१	३.०३	८.८९	९.६१	२००.००	५९.३९	३.८२	१९.४५	१५.९६
२३	सिद्धार्थ प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२८०.६५	२५०.००	१३.७६	४५.७७	१६६.४७	२८०.६५	२५०.००	१८.९१	१११.७४	१०६.२८
२४	सगरमाथा लूम्बिनी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२६२.२६	१२०.११	११.८६	१७.५१	१९.३१	२६२.२६	२६२.२६	१९.४६	५०.७६	४०.०४
२५	आईजिआई प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३०२.९३	१३५.६३	६.२८	०.२७	४४.०६	३०२.९३	१७२.५७	८.१३	३४.६३	५०.३४
२६	युनाईटेड अजोड इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१९०.४६	७९.७१	३.३६	१५.७९	६८.४५	२१०.००	९८.९८	४.३३	१३.१३	४६.७८
	जम्मा	२,०४९.३३	१,५६१.१८	६७.०८	९७.७९	६९८.२७	२,४१३.७३	१,७८९.८९	८३.७२	६८.००	८७३.३८	२,५२६.१९	१,९८४.७६	१३३.६३	४१२.७०	१,८३७.५९	२,५६९.९९	२,४४३.४८	१७५.९०	७०६.५०	१,४९७.७५

** आ.व. २०७९/८० मा मर्जरमा गएर बनेको नँया कम्पनी   **आ.व. २०८०/८१ को तथ्याङ्क लेखपरिक्षण नभएको   *** राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको*

अनुसूची १९
निर्जीवन बीमकहरुले पछिल्लो पाँच आ.व.मा आर्जन गरेको खुद नाफा

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१**
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३८.५१	३०.०४	५१.२०	५५.५२	१०१.५७
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९८.२९	४५.७७	४०.२६	४८.५०	७६.७०
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४.३८	(८.९८)	(१९.३१)	(८.८०)	४८.३८
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२४.९५	१४.६७	२१.४८	-	-
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	३.१८	१०.५८	२२.७०	-	-
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	५०.२६	४७.२७	४७.१०	-	-
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२८.३४	२२.८४	१.९३	-	-
८	नेको इन्सुरेन्स लिमिटेड	६९.८०	७५.८१	७८.५८	१०१.५७	१००.२४
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५४.३१	६३.२४	५३.७३	-	-
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	३५.५५	२९.५४	२२.६०	३१.४५	७०.१३
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२९.५६	२७.२९	२०.४५	-	-
१२	प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०.५९	१५.४९	१९.९१	९.९९	-
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५५.४७	४४.१८	३६.७२	४८.६१	६७.८६
१४	लूम्विनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२८.६९	२८.२८	१९.१७	२.९४	-
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३७.१०	२५.०२	२९.१४	३०.९५	४०.९३
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	४७.८४	४९.७९	५०.८६	३८.९३	-
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड ***	६३.८६	३६.०३	४७.३५	९९.७४	८५.०२
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	६.२३	८.१३	१६.१०	-	-
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	७.१८	११.६४	२०.४५	१५.५७	-
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	५.४६	६.७०	२.५१	(५.२५)	-
२१	हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	६४.२२	९९.७५
२२	सानिमा जिआइसी इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	४०.१३	४५.९२
२३	सिद्धार्थ प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	६९.७१	१०४.८२
२४	सगरमाथा लूम्बिनी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	५८.८८	८६.९९
२५	आईजिआई प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	२४.५०	८७.४५
२६	यूनाईटेड अजोड इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	२९.८६	५८.३४
	जम्मा	७१९.५५	५८३.३३	५८२.९५	७५७.०२	१,०७४.१०
	बृद्धि		-१८.९३	-०.०६	२९.८६	४१.८८

** आ.व. २०७९/८० मा मर्जरमा गएर बनेको नँया कम्पनी*

***आ.व. २०८०/८१ को तथ्याङ्क लेखपरिक्षण नभएको*

**** राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको*

अनुसूची २०

निर्जीवन बीमकहरुले पछिल्लो पाँच आ.व.मा सङ्कलन गरेको कूल बीमाशुल्क

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१**
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११६.९७	१९५.१४	१५१.५७	१५६.६३	१५९.०४
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९५.७८	१०८.१४	१२६.०७	१४१.३८	२१६.१५
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७६.६६	८७.५९	९१.९७	१०३.८५	११९.८७
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४२.०४	१३५.७६	१७३.४६	-	-
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	६२.३७	९७.१९	१४१.६७	-	-
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	१६९.५२	१८३.८०	१९३.८१	-	-
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११२.४४	९६.०४	११३.२१	-	-
८	नेको इन्सुरेन्स लिमिटेड	१९९.५०	२२२.५४	२६१.८९	३०३.३३	३१४.११
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२२७.६७	२४.८८	२९८.०५	-	-
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१२८.१४	१४८.१९	१४१.४७	१५६.८२	१७७.७९
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१३०.४९	१४६.७४	१४९.२३	-	-
१२	प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११५.४१	११६.२७	१३१.९४	१०९.९५	-
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३३०.५६	३७५.४१	४३९.२६	५२९.६२	५४७.०३
१४	लूम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१३२.४५	१४२.८३	१४२.६७	११७.४०	-
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७५.३७	२०५.३८	२२०.२७	२३२.४०	२५५.२८
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२५२.७९	२२०.६९	२४७.७४	२०६.२५	-
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड ***	१२८.९३	१६३.६१	२६४.७१	२३५.९५	१५९.४१
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	३१.७८	५०.९३	८५.१७	-	-
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	७९.६२	१०९.५८	१५५.२८	१६४.८२	-
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	४७.९१	६१.७१	८२.३२	१८.७३	-
२१	हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	३३९.४१	३७२.७०
२२	सानिमा जिआइसी इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	२१०.२९	२६१.८५
२३	सिद्धार्थ प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	२९४.१०	४१७.७२
२४	सगरमाथा लूम्बिनी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	३२४.८५	४७८.८२
२५	आईजिआई प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	२३५.८७	३६५.०६
२६	यूनाईटेड अजोड इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	१६९.१०	२७२.७३
	जम्मा	२,७५६.४३	२,८९२.४१	३,६११.७४	४,०५०.७४	४,११७.५४
	बृद्धि		४.९३	२४.८७	१२.१५	१.६५

** आ.व. २०७९/८० मा मर्जरमा गएर बनेको नयाँ कम्पनी*

***आ.व. २०८०/८१ को तथ्याङ्क लेखापरिक्षण नभएको*

**** राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको*

अनुसूची २१

निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुले आ.व. २०८०/८१ मा जारी गरेको बीमालेखहरुको विवरण

क्र.सं	बीमकको नाम	सम्पत्ति	सामून्द्रिक	हवाई	मोटर	इन्जि. तथा ठे.जो.	विविध	कृषि तथा बाली	लघु	जम्मा
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४२,७०९	३,३६१		१,४६,६४८	१,४०१	६,२३०	२,००२	-	२,०२,३५१
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४,६२७	२,९३८		२१,२९४	६१६	४,४३७	७,४७१	१४	४१,३९७
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३,०९०	३,३००		१४,२०१	४५८	१०,४३२	१,३८१	४	३२,८६६
४	नेको इन्सुरेन्स लिमिटेड	६७,७५५	२५,४५३		१,७४,४०८	४,४०५	१३,८१२	५,३७९	५,९७४	२,९७,१८६
५	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१६,३३३	२,७२७	३२	९२,११०	१,६१६	७,३६८	२,८९१	७७४	१,२३,८५१
६	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४९,५००	१४,५८५	२०	१,५८,१८८	२,४७७	२९,००१	५०,६२६	१२,७६०	३,१७,१५७
७	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२९,८१५	५,७२४		१,२४,२६८	१,७२९	६,१९०	२२,५०९	३६	१,९०,२७१
८	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड	१,०८७	१,८१,४३४	३६	४१,१७१	२७४	२,३८०	४,५५६		२,३०,९३८
९	हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	२८,३६५	८,६९१	२	१,९०,९०८	२,६३९	१५,५०१	४,०१५	२	२,५०,१२३
१०	सानिमा जिआइसी इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	३१,५१०	७,२९७	५	९२,६०६	२,०८७	९,१५५	२,९२६	१४४	१,४५,७३०
११	सिद्धार्थ प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	७६,११६	३१,७७५	३	१,६६,७७८	३,७९०	१७,५२१	२,८४२	२२२	२,९९,०४७
१२	सगरमाथा लूम्बिनी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	६५,६२२	२२,८५०	२५	१,६३,०१३	४,५७२	१९,१५९	१०,८४०	२८६	२,८६,३६७
१३	आईजिआई प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	४४,५०७	९,०६५	४	१,४६,१८८	३,७४८	३,०१७	१५,९९४	-	२,३२,५२३
१४	यूनाईटेड अजोड इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	३६,४०५	१५,२३७	-	१,१६,१३२	३,१६४	१२,२०१	१६,९१३	७३	२,००,१२५
	सबै बीमकहरुको जम्मा	४,९७,४४१	३,३४,४३७	१२७	१६,४७,९१३	३२,९७६	१,६६,४०४	१,५०,३४५	२०,२८९	२८,४९,९३२

** आ.व. २०८१/८० मा मर्जरमा गएर बनेको नँया कम्पनी*

अनुसूची २२
निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुले आ.व. २०८०/८१ मा संकलन गरेको कूल बीमाशुल्क र जारी बीमालेखको विवरण

क्र.सं.	बीमक	जारी बीमालेख संख्या	कुल बीमाशुल्क (रु.करोडमा)
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२,०२,३५१	१५९.०४
२	दि.ओरिएन्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४१,३९७	२१६.१५
३	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लि.	३२,८६६	११९.८७
४	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२,९७,१८६	३१४.११
५	नेको इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१,२३,८५१	१७७.७९
६	प्रभु इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड.	३,१७,१५७	५४७.०३
७	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१,९०,२७१	२५५.२८
८	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२,३०,९३८	१५९.४१
९	हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२,५०,१२३	३७२.७०
१०	सानिमा जिआईसी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१,४५,७३०	२६१.८५
११	सिध्धार्थ प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२,९९,०४७	४१७.७२
१२	सगरमाथा लूम्बिनी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२,८६,३६७	४७८.८२
१३	आइजिआई प्रूडेन्सियलइन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२,३२,५२३	३६५.०६
१४	युनाइटेड अजोड इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२,००,१२५	२७२.७३
	जम्मा (क)	२८,४९,९३२	४,११७.५४

अनुसूची २३
निर्जीवन बीमा ब्यवसाय गर्ने बीमकहरुले आ.व. २०८०/८१ मा विभिन्न बीमालेखहरुबाट संकलन गरेको कूल बीमाशुल्कको प्रदेशगत विवरण

(रु. लाखमा)

प्रदेश	सम्पत्ति	सामून्द्रिक	हवाई	मोटर	इन्जि. तथा ठे.जो.	विविध	कृषि तथा बाली	लघु	जम्मा
कोशी	१३,८२५.१४	२,६४४.८३	०.००	११,९८८.१७	३,३८१.०१	१,२५५.१९	२,२२०.७७	२९.७०	३५,३४४.८१
मधेश	९,७५५.२६	१,८७१.६८	०.००	९,८४०.८०	१,९३५.३५	८२३.५५	२,०८५.८४	५.३४	२६,३१७.८२
बाग्मती	५९,२३०.२७	१३,२७९.०६	२६,०४६.५०	७१,५०६.२१	५८,०४१.६८	३९,३११.६९	७,७०२.०५	६२.८५	२७,५१८०.३२
गण्डकी	४,८९६.८६	१६८.१०	३०.१५	१०,७२२.९३	२,२५४.५८	१,३७६.७९	२,२५८.८८	४३.९४	२१,७५२.२२
लुम्बिनी	११,५००.८९	१,३७४.०४	०.००	१५,२३९.१६	३,३४२.८९	१,८६८.१४	२,५५९.४२	३१.७२	३५,९१६.२५
कर्णाली	१,११६.६१	१२.८८	०.००	१,६१८.३१	५०७.७२	२२१.७३	३,३६६.१९	७.८४	६,८५१.२८
सुदूरपश्चिम	२,९६७.२६	१३१.२९	०.००	४,७२८.०२	१,५६२.५९	३३१.५९	६६२.९२	७.९४	१०,३९१.६१
जम्मा	१,०३,२९२.२८	१९,४८१.८८	२६,०७६.६५	१,२५,६४३.५९	७१,०२५.८३	४५,१८८.६९	२०,८५६.०६	१८९.३२	४,११,७५४.३०

अनुसूची २४
निर्जीवन बीमा ब्यवसाय गर्ने बीमकहरुको आ.व. २०८०/८१ मा जारी गरेको कूल बीमालेख संख्याको प्रदेशगत विवरण

प्रदेश	सम्पत्ति	सामून्द्रिक	हवाई	मोटर	इन्जि. तथा ठे.जो.	विविध	कृषि तथा बाली	लघु	जम्मा
कोशी	७८,६८३	५८,९१९	०	१,९९,०५४	४,२६१	९,९४५	१६,०५०	१,८३३	३,६८,७४५
मधेश	४७,३२७	९०,४९८	०	१,४९,५६६	२,८०९	७,३००	११,८५१	२२९	३,०९,५८०
बाग्मती	१,८४,९२३	८४,७१९	१२३	७,४७,५०३	१५,३७७	१,१७,२७२	६२,७३२	६,७८८	१२,१९,४३७
गण्डकी	५४,०८५	८,२२५	४	१,९६,४१८	२,८२६	१०,५८९	१६,६५७	१,९०७	२,९०,७११
लुम्बिनी	८३,६३३	७८,३०९	०	२,३९,४८५	५,१६१	१३,६४३	२५,४४७	६,६९७	४,५२,३७५
कर्णाली	१७,४११	५३१	०	२५,११३	८२४	३,४३०	१२,४३६	२,४६४	६२,२०९
सुदूरपश्चिम	३१,३७९	१३,२३६	०	९०,७७४	१,७१८	४,२२५	५,१७२	३७१	१,४६,८७५
जम्मा	४,९७,४४१	३,३४,४३७	१२७	१६,४७,९१३	३२,९७६	१,६६,४०४	१,५०,३४५	२०,२८९	२८,४९,९३२

अनुसूची २५
निर्जीवन बीमकहरुले पछिल्लो पाँच आ.व.मा भुक्तान गरेको कूल दावी भुक्तानी

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१**
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३४.५०	५०.२१	५१.०७	७४.९७	३.३९
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४५.४९	६८.८१	८४.८६	९६.२७	८०.२५
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४९.५४	६४.६६	८१.०९	११६.७४	५५.५९
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३८.४२	१७५.४३	७६.४८	-	-
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	२२.४०	५२.४६	६९.११	-	-
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	१०३.१९	१३७.१७	१०४.४२	-	-
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४९.०९	८९.४४	१०२.३७	-	-
८	नेको इन्सुरेन्स लिमिटेड	७६.६१	१०७.८५	१३५.३७	१६५.८४	१०३.५१
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०४.६३	१३३.५०	१८५.६१	-	-
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	४३.४८	५०.०४	६२.४१	६३.१८	४३.२४
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७४.६२	७७.०८	९५.८६	-	-
१२	प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७०.७९	६६.०३	७१.५४	६६.४८	-
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१६६.५८	२२०.४०	२३८.१६	२६७.४९	२२४.८८
१४	लूम्विनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८०.०२	९५.६३	११४.७८	७५.०८	-
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८९.७५	१३१.८६	१९३.७६	२१९.०३	१५९.८४
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	९२.४२	१२७.२०	१३९.९६	७६.५६	-
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड	९.६१	१५.१९	१४०.९१	१७.६३	१६.२९
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	६.५७	१८.६४	२६.४१	-	-
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२२.५१	५२.९०	७७.९१	८७.०४	-
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	१९.५७	१९.१९	२९.९७	१३.४६	-
२१	हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	२५२.०७	१४५.११
२२	सानिमा जिआइसी इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	९९.०४	९०.२०
२३	सिद्धार्थ प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	३००.८४	२१४.३४
२४	सगरमाथा लूम्बिनी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	२३८.६८	२८३.३३
२५	आईजिआई प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	१०३.४०	१६९.९४
२६	यूनाईटेड अजोड इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	८३.९५	१४९.११
	जम्मा	**१,१९९.७९**	**१,७५३.६६**	**२,०८२.०५**	**२,४१७.७२**	**१,७८९.००**

** आ.व. २०७९/८० मा मर्जरमा गएर बनेको नँया कम्पनी*

***आ.व. २०८०/८१ को तथ्याङ्क लेखपरिक्षण नभएको*

**** राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको*

अनुसूची २६
निर्जीवन बिमकहरुको पछिल्लो पाँच आ.व.मा भुक्तान हुन बाकी कूल दावी

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६८.६०	११३.३८	९५.५३	८५.९२	२७.८२
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७७.७०	८०.६०	७३.३९	४२.०९	६१.०५
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४८.९८	६१.८०	९४.४६	५३.२७	६२.२३
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१३५.१३	५६.७०	१०५.०१	-	-
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	४३.१३	८६.१५	८८.८३	-	-
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	२७०.४१	३४७.८१	२९०.२६	-	-
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८४.९०	८८.५८	११३.१६	-	-
८	नेको इन्सुरेन्स लिमिटेड	६१.८४	१७०.०४	१९३.७५	१४८.१२	१४३.०१
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८२.६१	१७४.६२	१६२.२८	-	-
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२५.६९	९७.२२	८९.३७	६५.८६	७५.४०
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४०.१६	१२५.७९	१२५.९२	-	-
१२	प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२८.९२	३९.८१	४६.३७	-	-
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६८.०१	२१८.८८	२२३.२१	१८३.७३	१७८.५८
१४	लूम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५७.५९	८८.२१	७५.७१	-	-
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७७.४५	११५.७३	१३०.५८	८७.४९	११४.५६
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	६६.५०	१२३.०९	१३५.१२	-	-
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड	६५.५२	६९.७३	७३.९३	८१.६७	१५१.२२
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	७.८५	२७.३४	४२.७७	-	-
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	५.६४	७५.२५	१०१.७०	-	-
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	४.०६	१४.२९	७९.०३	-	-
२१	हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	१९६.२५	१४४.२५
२२	सानिमा जिआइसी इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	१३०.२६	१५०.२६
२३	सिद्धार्थ प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	२६८.९३	२१९.५०
२४	सगरमाथा लूम्बिनी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	४३७.५६	४३७.५६
२५	आईजिआई प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	२१६.२८	१८३.७४
२६	यूनाईटेड अजोड इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	१६१.०३	१३४.५६
	सबै बीमकहरुको जम्मा	१,३२०.७१	२,१७५.०५	२,३४०.३६	२,१५८.४६	२,०८३.७५

** आ.व. २०७९/८० मा मर्जरमा गएर बनेको नँया कम्पनी*
***आ.व. २०८०/८१ को तथ्याङ्क लेखपरिक्षण नभएको*
**** राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको*

अनुसूची २७

निर्जीवन बीमा व्यवासय गर्ने बीमकहरुले पछिल्लो पाँच आ.व.मा गरेको लगानीको विवरण

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१**
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२३५.७	२४०.०३	३३६.७१	३५२.४९	४२३.०३
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२३६.४९	२६०.३७	२७५.९८	२५१.८८	३२९.२२
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०२.३३	२११.०२	१९९.१५	१८६.४९	२५४.८८
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०३.६३	१८६.१९	१८४.३७		
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	१५३.५३	१७८.२८	२१४.६१		
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	३०७.८	४०७.६४	४२६.६९		
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१६४.८१	१५१.७७	१७३.६४		
८	नेको इन्सुरेन्स लिमिटेड	३११.९३	३७१.९	४५४.४४	५०९.७३	६१०.०३
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२५८.८७	२९७.११	३६६.४१		
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१२१.४९	१३१.०७	१४३.१४	१९१.९	२४६.९२
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१६७.६५	१४८.१५	२१५.३		
१२	प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१६७.०३	२१५.१२	२४२.२३		
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३११.३८	३१९.९५	४०३.९२	४२५.९६	४६२.५३
१४	लूम्विनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२१२.७६	२१०.१६	२३२.३८		
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२२३.१६	२५६.५२	२३९.७	२४७.३५	२९१.९३
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	३७.४५	२९६.८८	३५०.५५		
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड ***	५७५.२२	६०७.५७	६३६.४८	७५९.४४	८०८.५२
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	८०.६६	१३०.१७	१५२.१६		
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१०६.१९	१४३.५५	१६७.८९		
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	८७.२१	१२३.४३	१३४.०९		
२१	हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*				४६५.४७	५०२.२३
२२	सानिमा जिआइसी इन्स्योरेन्स लिमिटेड*				२९३.४१	३३४.६१
२३	सिद्धार्थ प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*				९४०.५७	८४६.०३
२४	सगरमाथा लूम्बिनी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*				६२२.५३	६२१.१३
२५	आईजिआई प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स लिमिटेड*				४९२.३८	५१९.१७
२६	यूनाईटेड अजोड इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*				४३५.४८	४०१.७८
	सबै बीमकहरुको जम्मा	४१६५.३१	४८८६.८६	५५४९.८३	६१७५.१	६६५२.

** आ.व. २०७९/८० मा मर्जरमा गएर बनेको नँया कम्पनी*

***आ.व. २०८०/८१ को तथ्याङ्क लेखापरिक्षण नभएको*

**** राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको*

अनुसूची २८

निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुको आ.व. २०८०/८१ मा गरेको क्षेत्रगत लगानीको विवरण

(रु. करोडमा)

लगानीका क्षेत्रहरु / बीमकको नाम	नेपाल इ.कं. लि.	दि.ओरिएन्टल इ.कं.लि.	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लि.	नेशनल इ.कं.लि.	नेको इ.लि.	प्रभु इ.लि.	शिखर इ.कं. लि.	एनएलजी इ.कं.लि.	हिमालयन एभरेष्ट इ.लि.	सानिमा जिआईसी इ.लि.	सिद्धार्थ प्रिमियर इ.लि.	सगरमाथा लुम्बिनी इ.क.लि.	आइजिआई प्रुडेन्सियल इ.कं.लि.	युनाइटेड अजोड इ.लि.	जम्मा
नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानिय सरकार वा नेपाल राष्ट्र बैंकको वचतपत्र वा ऋणपत्र बचतपत्र (1)	-	७.००	-	१२.९६	-	०.५०	-	-	-	-	-	०.६५	०.४३	-	**२१.५३**
क वर्गको बैंकको मुद्दती निक्षेप (२)	३१४.२९	२६९.३१	६४९.००	२२२.००	४२४.८५	५९.४८	२४३.५०	२०१.५२	३०९.६४	२८४.४३	५९५.९०	३८८.४३	३४७.१०	२९६.६६	**४,६०६.११**
पूर्वाधार बैंकको मुद्दती निक्षेप (३)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**
४ = २+३ **को जम्मा**	**३१४.२९**	**२६९.३१**	**६४९.००**	**२२२.००**	**४२४.८५**	**५९.४८**	**२४३.५०**	**२०१.५२**	**३०९.६४**	**२८४.४३**	**५९५.९०**	**३८८.४३**	**३४७.१०**	**२९६.६६**	**४,६०६.११**
५ = १+४ **को जम्मा**	**३१४.२९**	**२७६.३१**	**६४९.००**	**२३४.९६**	**४२४.८५**	**५९.९८**	**२४३.५०**	**२०१.५२**	**३०९.६४**	**२८४.४३**	**५९५.९०**	**३८९.०८**	**३४७.५३**	**२९६.६६**	**४,६२७.६४**
ख वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती निक्षेप (6)	४४.१४	१४.२५	२५.००	-	६४.७०	१५.६०	४६.७०	२८.५०	४७.५५	३०.१०	७९.९०	६३.६५	४९.०१	३९.५५	**५४८.६४**
ग वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती निक्षेप (7)	२२.०२	-	२.००	-	१३.१०	२.२३	३.४५	५.०५	१७.१०	३.२५	१६.४५	१३.९०	११.४५	७.००	**११७.००**
घर जग्गामा गरिएको लगानी (8)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**
सुचीकृत पिब्लिक लि.कम्पनीको साधार शेयर (9)	७.३२	-	७९.४२	-	५५.०६	३२.८६	१३.९३	४.१०	२९.३२	८.८४	४५.३१	५०.२८	४३.२५	१६.३६	**३८६.०५**
क, ख र ग वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको अग्राधिकार शेयर, बण्ड, डिबेन्चर र ऋणपत्र (10)	-	२७.२७	-	-	-	६.००	७६.२८	२८.४५	२६.०३	६.७२	८६.४६	३७.८३	२९.३३	-	**३२४.३८**
सूचीकृत पब्लिक लिमिटेड कम्पीको बन्ड, डिबेन्चर र ऋणपत्र (11)	२८.९१	-	१५.००	-	३४.९८	-	-	-	-	-	-	-	-	२०.६६	**९९.५४**
कृषि उत्पादन तथा वितरण, शीत भण्डार गृह, पर्यटन उद्योग, जलबिद्युत, सौर्य ऊर्जा, लगायत वीकरणीय उर्जा परियोजना, केवलकार, सडक, बिद्युत प्रसारण लाईन, शिक्षा र स्वास्थ्य क्षेत्र (१2)	-	-	-	-	-	४.६०	२९.१७	-	४७.५०	-	-	१४.२५	४.५०	-	**१००.०२**
नागरिक लगानी कोष र म्युचअल फण्ड (१3)	५.१३	-	१.९७	-	५.६५	२.५७	१२.१०	५.८७	६.३९	०.३२	७.२४	१०.०४	११.७३	३.८४	**७२.८५**
इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको शेयर (14)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१०.५०	३.६३	-	-	**१४.१३**
अन्य संस्थापक शेयर (15)	०.७३	११.३९	-	९.८१	११.४८	-	३०.७९	१७.३८	१.९६	-	३.३१	३७.३२	१७.००	०.६३	**१४१.७९**
सुचीकृत नभएको अन्य पब्लिक लि.कम्पनीको शेयर (16)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	०.९६	०.९६	-	-	-	**१.९१**
अन्य लगानी (१7)	०.४८	-	३६.१३	१०.११	०.२१	१२३.०८	६.६२	१.०५	१६.७५	-	-	१.१५	५.३७	१७.१४	**२१८.०९**
कुल लगानी रकम (१8 = ५+६+७+८+९+१०+११+१२ +१३+१४+१५+१६+१७)	**४२३.०३**	**३२९.२२**	**८०८.५२**	**२५४.८८**	**६१०.०३**	**२६४.९२**	**४६२.५३**	**२९१.९३**	**५०२.२३**	**३३४.६१**	**८४६.०३**	**६२१.१३**	**५१९.१७**	**४०१.८३**	**६,६५२.०५**

अनुसूची २९
लघु जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुको आ.व. २०८०/८१ को क्षेत्रगत लगानीको विवरण

(रु. करोडमा)

लगानीका क्षेत्रहरु \ बीमकको नाम		गार्डयिन माइक्रो लाईफ इ.लि.	क्रेष्ट माईक्रो लाईफ ई.लि.	लिवर्टि माइक्रो इ.लि.	जम्मा
नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानिय सरकार वा नेपाल राष्ट्र बैंकको वचतपत्र वा ऋणपत्र बचतपत्र (१)	(न्युनतम २५%)				
क वर्गको बैंकको मुद्दती निक्षेप (२)		५१.७७	५४.३०	४९.००	१५५.०७
पूर्वाधार बैंकको मुद्दती निक्षेप (३)		०.००	०.००	०.००	०.००
४ = २+३ को जम्मा	(न्युनतम ३०%)	५१.७७	५४.३०	४९.००	१५५.०७
५ = १+४ को जम्मा		**५१.७७**	**५४.३०**	**४९.००**	**१५५.०७**
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट ईजाजतपत्र प्राप्त ख वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती निक्षेप (६)	(बढिमा १०%)	०.३०	०.००	१.००	१.३०
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट ईजाजतपत्र प्राप्त ग वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती निक्षेप (७)	(बढिमा ५%)	०.००	०.००	०.००	०.००
सुचीकृत पिब्लिक लि.कम्पनीको साधार शेयर (८)	(बढिमा १०%)	०.००	०.००	०.८९	०.८९
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट ईजाजतपत्र प्राप्त क, ख र ग वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको अग्राधिकार शेयर, बण्ड, डिबेन्चर र ऋणपत्र (९)	(बढिमा ३०%)	०.००	०.००	०.५९	०.५९
सूचीकृत पब्लिक लिमिटेड कम्पीको बन्ड, डिबेन्चर र ऋणपत्र (१०)	(बढिमा २०%)	०.००	०.००	०.००	०.००
नागरिक लगानी कोष र म्युचअल फण्ड (११)	(बढिमा ५%)	०.००	०.००	०.२५	०.२५
अन्य लगानी (१२)		**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**
कुल लगानी रकम (१३ = ५+६+७+८+९+१०+११+१२)		**५२.०७**	**५४.३०**	**५१.७३**	**१५८.१०**

अनुसूची ३०
लघु निर्जीवन बीमकहरुको आ.व. २०८०/८१ को क्षेत्रगत लगानीको विवरण

(रु. करोडमा)

लगानीका क्षेत्रहरु	बीमकको नाम	नेपाल माईक्रो ई.क.लि.	प्रोटेक्टिभ माईक्र ई.क.लि.	स्टार माइक्रो इ.क.लि.	ट्रष्ट माइक्रो इ.लि.	जम्मा
नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानिय सरकार वा नेपाल राष्ट्र बैंकको बचतपत्र वा ऋणपत्र बचतपत्र (१)	(न्युनतम २५%)	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
क वर्गको बैंकको मुद्दती निक्षेप (२)		४५.३५	४८.३०	४९.८०	४८.००	१९१.४५
पूर्वाधार बैंकको मुद्दती निक्षेप (३)		०.००	०.००	०.००	०.००	-
४ = २+३ को जम्मा	(न्युनतम ३०%)	४५.३५	४८.३०	४९.८०	४८.००	१९१.४५
५ = १+४ को जम्मा		**४५.३५**	**४८.३०**	**४९.८०**	**४८.००**	**१९१.४५**
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट ईजाजतपत्र प्राप्त ख वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती निक्षेप (६)	(बढिमा १०%)	२.१०	१.७०	३.०५	०.५०	७.३५
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट ईजाजतपत्र प्राप्त ग वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती निक्षेप (७)	(बढिमा ५%)	०.६०	०.२०	०.६०	०.३५	१.७५
सुचीकृत पिब्लिक लि.कम्पनीको साधार शेयर (८)	(बढिमा १०%)	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट ईजाजतपत्र प्राप्त क, ख र ग वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको अग्राधिकार शेयर, बण्ड, डिबेन्चर र ऋणपत्र (९)	(बढिमा ३०%)	०.३१	०.००	०.००	०.००	०.३१
सूचीकृत पब्लिक लिमिटेड कम्पीको बन्ड, डिबेन्चर र ऋणपत्र (१०)	(बढिमा २०%)	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
नागरिक लगानी कोष र म्युचअल फण्ड (११)	(बढिमा ५%)	०.००	०.००	०.१०	०.००	०.१०
अन्य लगानी (१२)		**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**
कुल लगानी रकम (१३ = ५+६+७+८+९+१०+११+१२)		**४८.३६**	**५०.२०**	**५३.५५**	**४८.८५**	**२००.९६**

अनुसूची ३१
पुनर्बीमकहरुको आ.व. २०८०/८१ मा गरेको लगानीको विवरण

(रु. करोडमा)

लगानीका क्षेत्रहरु / बीमकको नाम		नेपाल पुनर्बिमा क.लि	हिमालयन रि इन्स्योरेन्स कं.लि	जम्मा
नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानिय सरकार वा नेपाल राष्ट्र बैंकको वचतपत्र वा ऋणपत्र बचतपत्र (१)	(न्युनतम २५%)	३०.००	०.००	३०.००
क वर्गको बैंकको मुद्दती निक्षेप (२)		१५५४.३२	१३५९.५२	२९१३.८४
पूर्वाधार बैंकको मुद्दती निक्षेप (३)		०	०	०
४ = २+३ को जम्मा	**(न्युनतम ३०%)**	**१५५४.३२**	**१३५९.५२**	**२९१३.८४**
५ = १+४ को जम्मा		**१५८४.३२**	**१३५९.५२**	**२९४३.८४**
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट ईजाजतपत्र प्राप्त ख वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती निक्षेप (६)	(बढिमा १०%)	१८६.७६	१५.००	२०१.७६
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट ईजाजतपत्र प्राप्त ग वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती निक्षेप (७)	(बढिमा ५%)	१०.००	०.००	१०.००
घर जग्गामा गरिएको लगानी (८)	(बढिमा १०%)	०.००	०.००	०.००
सुचीकृत पिब्लिक लि. कम्पनीको साधार शेयर (९)	(बढिमा १०%)	९.४७	१०८.०७	११७.५४
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट ईजाजतपत्र प्राप्त क, ख र ग वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको	(बढिमा २०%)	०.००	०.००	०.००
अग्राधिकार शेयर, बण्ड, डिबेन्चर र ऋणपत्र (१०)	(बढिमा ३०%)	१७२.६४	१३३.२१	३०५.८५
सूचीकृत पब्लिक लिमिटेड कम्पीको बन्ड, डिबेन्चर र ऋणपत्र (११)	(बढिमा २०%)	०.००	०.००	०.००
कृषि उत्पादन तथा वितरण, शीत भण्डार गृह, पर्यटन उद्योग, जलबिद्युत, सौर्य ऊर्जा, लगायत वीकरणीय उर्जा परियोजना, केवलकार, सडक, बिद्युत प्रसारण लाईन, शिक्षा र स्वास्थ्य क्षेत्र (१२)	(बढिमा १०%)	०.००	०.००	०.००
नागरिक लगानी कोष र म्युचअल फण्ड (१३)	(बढिमा ५%)	५.०९	४.००	९.०९
इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको शेयर (१४)	(बढिमा ५%)	०.००	९०.००	९०.००
अन्य संस्थापक शयर (१५)	५९.६९	३७.९८	९७.६६	
सुचीकृत नभएको अन्य पब्लिक लि. कम्पनीको शेयर (१६)		५०.७३	०.००	५०.७३
अन्य लगानी (१७)	०.००	३०.००	३०.००	
कुल लगानी रकम (१८ = ५+६+७+८+९+१०+११+१२+१३+१४ +१५+१६+१७)	२०७८.७०	१७७७.७८	३८५६.४८	

अनुसूची ३२

बाली तथा पशुपन्छी बीमालेखको तथ्याङ्क आ.व. २०७५/७६ देखि २०८०/८१ सम्म

आ.व.	बीमाको प्रकार		
	कृषि	पशु तथा पन्छी	जम्मा
२०७५/७६			
बीमाङ्क	१,१३३,७३७,९५२.०५	२०,९६१,१३८,१६२.६२	२२,०९४,८७६,११४.६७
बीमा शुल्क	६४,९१२,४२०.८२	९३९,८५०,९२८.१७	१,००४,७६३,३४८.९९
अनुदान रकम	४८,६८४,३१५.६२	७०४,८८५,४४७.०३	७५३,५६९,७६२.६४
दावी रकम	८०,५९७,९२६.९२	४८७,१६९,५०८.२५	५६७,७६७,४३५.१७
बीमालेख संख्या	३,४९७	११३,३६१	११६,८५८
२०७६/७७			
बीमाङ्क	१,६०७,०३४,००६.९२	२४,७७३,१८५,५९१.८४	२६,३८०,२१९,५९८.७६
बीमा शुल्क	८२,९२३,५३२.७३	१,०९८,७७६,२५५.२१	१,१८१,६९९,७८७.९४
अनुदान रकम	६२,१९२,६४९.५५	८२४,०८२,१९१.४१	८८६,२७४,८४०.९६
दावी रकम	५९,९९६,७७५.३१	५६२,०३९,७६५.९१	६२२,०३६,५४१.२२
बीमालेख संख्या	३,८११	१२५,१९०	१२९,००१
२०७७/७८			
बीमाङ्क	२,८९७,०७६,८८६.४४	४०,१८९,२२३,४५८.०१	४३,०८६,३००,३४४.५०
बीमा शुल्क	१५३,११२,९०६.१६	१,७७८,०७८,६९१.३७	१,९३१,१९१,५९७.५०
अनुदान रकम	११४,८३४,६७९.६२	१,३३३,५५९,०१८.५३	१,४४८,३९३,६९८.१०
दावी रकम	१०४,०४७,१७४.६३	५४५,२६२,६७०.५१	६४९,३०९,८४५.१०
बीमालेख संख्या	५,१८२	१८८,०६६	१९३,२४८
२०७८/७९			
बीमाङ्क	३,७५७,२७२,३४७.७८	३८,८२०,१९०,७४४.४४	४२,५७७,४६३,०९२.२२
बीमा शुल्क	२१३,४०१,२१९.१९	१,८४८,९११,६०१.९७	२,०६२,३१२,८२१.१६
अनुदान रकम	१६१,२०३,३९४.५३	१,३९९,०४६,७२१.०७	१,५६०,२५०,११५.६०
दावी रकम	२१०,१४८,६६२.४१	३,०३७,९६१,६०१.०४	३,२४८,११०,२६३.४५
बीमालेख संख्या	७,४८८	१८०,४२७	१८७,९१५
२०७९/८०			
बीमाङ्क	४,८४६,०१०,११२.५९	४६,३०७,००४,९०९.०३	५१,१५३,०१५,०२१.६२
बीमा शुल्क	२८७,२९३,१२९.१४	२,०२७,४०९,३७९.९२	२,३१४,७०२,५०९.०६
अनुदान रकम	२२८,९९१,६०४.१३	१,६२०,३७३,१८८.६६	१,८४९,३६४,७९२.७९
दावी रकम	-	-	१,७१७,४९१,४९१.११
बीमालेख संख्या	८,१७८	१८०,७९९	१८८,९७७
२०८०/८१			
बीमाङ्क	६,५९१,६२४,९३९.६१	३५,५४३,८१०,९४४.६९	४२,१३५,४३५,८८४.३०
बीमा शुल्क	४२२,४२६,१५३.२९	१,६०६,०९६,५२९.७५	२,०२८,५२२,६८३.०४
अनुदान रकम	३३७,९०४,४३९.६२	१,२७९,३१९,८१८.४४	१,६१७,२२४,२५८.०६
दावी रकम	२२३,५८४,६९३.८१	१,३४५,४९५,४९५.९२	१,५६९,०८०,१८९.७३
बीमालेख संख्या	९,७३०	१४६,३९१	१५६,१२१

अनुसूची ३३

आ.व.२०७९/८० म सक्रिय रहेका कृषि बीमालेखहरू

पशुपन्छी बीमालेखहरू		जडिबुटी बीमालेखहरु	
१	पशुधन बीमालेख	१	मेन्था खेती बीमालेख
२	बाख्रा बीमालेख	२	टिमुर खेती बीमालेख
३	पन्छी बीमालेख		
४	अष्ट्रिच बीमालेख		
५	माछा बीमालेख		
६	घाँसेकृषि बीमालिख		
७	कालिज बीमालेख (अनुदान नभएको)		

कृषि बीमालेखहरू			
१	तरकारी बीमालेख (लागतमा आधारित)	१२	ड्रागन फल खेती बीमालेख
२	तरकारी बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)	१३	खाद्यान्न बाली बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)
३	च्याउ बीमालेख (लागतमा आधारित)	१४	अन्नबीउ बाली बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)
४	आलु खेती बीमालेख (लागतमा आधारित)	१५	अदुवा खेती बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)
५	फलफूल खेती बीमालेख (लागतमा आधारित)	१६	बेसार खेती बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)
६	केरा खेती बीमालेख (लागतमा आधारित)	१७	अलैंची खेती बीमालेख (लागतमा आधारित)
७	सुन्तला खेती बीमालेख	१८	मौरीपालन बीमालेख (लागतमा आधारित)
८	जुनार खेती बीमालेख	१९	चिया खेती बीमालेख
९	कागती खेती बीमालेख	२०	कफी खेती बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)
१०	उखु खेती बीमालेख	२१	मौसम सूचाङ्क बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)
११	किवी खेती बीमालेख		

अनुसूची ३४

आ.व. २०८०/८१ को स्वीकृत भएका जीवन बीमकहरुको बीमाङ्किय प्रतिवेदन

क्र.सं.	बीमक	पेश भए/नभएको	स्वीकृत भएको
१	मेट लाईफ (एलिको)	६/१२/२०८०	८/५/२०८०
२	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७/२४/२०८०	८/१४/२०८०
३	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	७/२४/२०८०	८/२०/२०८०
४	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८/१८/२०८०	९/८/२०८०
५	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९/१७/२०८०	९/२३/२०८०
६	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९/२६/२०८०	१०/२४/२०८०
७	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	१०/१७/२०८०	११/८/२०८०
८	सुर्य ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९/३/२०८०	११/१८/२०८०
९	साबिक गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११/१८/२०८०	१२/२७/२०८०
१०	साबिक महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१२/२१/२०८०	१२/२७/२०८०
११	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१२/४/२०८०	१/१२/२०८१
१२	साबिक रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२/१६/२०८१	२/२४/२०८१
१३	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२/२१/२०८१	३/३/२०८१
१४	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२/१३/२०८१	३/२३/२०८१
१५	साबिक यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३/४/२०८१	३/३१/२०८१
१६	हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	पेश नभएको	-
१७	सानिमा रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	पेश नभएको	-
१८	राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी लिमिटेड	पेश नभएको	-

अनुसूची ३५
आ.व. २०८०/८१ मा प्राधिकरणबाट स्वीकृत भएका जीवन बीमालेख तथा पुरक करारहरु

क्र. सं	बीमकको नाम	स्वीकृत बीमालेख	मिति	आवृत्ति
१	राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी	छोरी बीमालेख	१०/०३/२०८०	१
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	-	-
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	नेपाल लाइफ सामुहिक अफिनिटि म्यादि जीवन बीमा योजना	१०/१५/२०८०	२
		नेपाल लाइफ केटाकेटी सुनौलो भविष्य जीवन बीमा योजना	०१/०९/२०८१	
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	बाल उन्नति	१०/११/२०८०	१
५	मेट लाईफ (एलिको)	My Child Education Protection Plan	११/०६/२०८०	१
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	एशियन १५ वर्षे अग्रिम भुक्तानी सावधिक प्लस जीवन बीमालेख	०६/१०/२०८०	६
		एशियन सुखी जीवन प्लस बीमालेख	०६/१०/२०८०	
		वार्षिक भुक्तानी जीवन बीमा योजना (Annual Repay)	१०/०३/२०८०	
		सुनौलो बाल भविष्य (सावधिक) जीवन बीमालेख	१०/१५/२०८०	
		बीमा श्री सावधिक जीवन बीमा	१२/१५/२०८०	
		सजिलो म्यादी बीमा योजना	०३/२०/२०८१	
७	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	आई एम इ. म्यादि जीवन बीमा योजना (IIME : Best Term Policy)	१०/०८/२०८०	१
८	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	सन मेडिकेयर (अतिरिक्त लाभ)	०२/११/२०८१	१
९	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	-	-	-
१०	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	सिटिजन दुर्घटना स्थायी आंशिक अशक्तता लाभ।	०५/०८/२०८०	३
		सिटिजन बचत बृद्धी योजना (Citizen Saving Growth Plan)	०१/३१/२०८१	
		सिटिजन बाल भविष्य बीमा योजना	०३/२०/२०८१	
१२	सानिमा रिलायन्स लाईफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	Child Assurance Plan	१०/०४/२०८०	१
१३	हिमालयन लाईफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	हिमालयन अनमोल रत्न सावधिक जीवन बीमा योजना	०३/२०/२०८१	१
१४	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	जीवन किरण सावधिक जीवन बीमा योजना	१०/१२/२०८०	१
		जम्मा		२१

अनुसूची ३६

आ.व. २०८०/८१ मा प्राधिकरणबाट स्वीकृत भएका निर्जीवन बीमाका बीमालेखहरु

क्र. सं	बीमकको नाम	स्वीकृत बीमालेख	मिति	आवृत्ति
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	सवारी साधन अतिरिक्त लाभ बीमालेख	०९/२०/२०८०	१
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	मोटर बीमा अन्तर्गत Add on cover	०९/२०/२०८०	३
		Oriental Cyber Insurance	१०/०३/२०८०	
		Oriental Youth Eco Care बीमालेख स्वीकृति वारे	११/०९/२०८०	
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	Cyber Security Insurance Policy	०८/०८/२०८०	२
		नेशनल मोटर प्लस बीमालेख स्वीकृति बारे	१२/१४/२०८०	
४	नेको इन्सुरेन्स लिमिटेड	सवारी साधन अतिरिक्त लाभ बीमालेख	०४/१४/२०८०	४
		अनलाइन बीमालेख जारी गर्न	०५/२४/२०८०	
		Corporate Guard 2013 Non-SEC Directors and Officers Liability Insurance Policy	०२/२२/२०८१	
		सवारी साधन अतिरिक्त लाभ बीमालेख	०३/१२/२०८१	
५	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	-	-	-
६	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	Cyber Protection Insurance	१०/०३/२०८०	३
		सवारी साधन अतिरिक्त लाभ संसोधन स्वीकृति वारे	०१/०७/२०८०	
		Digital माध्यमबाट बीमालेख जारी गर्ने बारे	०२/११/२०८१	
७	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	Digital माध्यमबाट बीमालेख जारी गर्ने बारे	११/०१/२०८०	२
		मोटर व्यापक बीमा अनतर्गत थप सुविधा स्वीकृति वारे	११/१८/२०८०	
८	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड	सामूहिक श्रमिक सुरक्षा बीमालेख	०५/२१/२०८०	१
९	हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	Mobile Banking Protection Insurance Policy	०५/०८/२०८०	४
		हस्पिटल क्षतिपूर्ति बीमालेख	०६/३०/२०८०	
		स्मार्ट निजी सवारी साधन बीमालेख	०७/२१/२०८०	
		Critical Illness Policy	०२/०८/२०८१	
१०	सानिमा जिआइसी इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	सवारी साधन अतिरिक्त लाभ बीमालेख	०१/१३/२०८१	१
११	सिद्धार्थ प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	Digital माध्यमबाट बीमालेख जारी गर्ने बारे	०६/१५/२०८०	२
		विद्युतीय सवारी साधन अतिरिक्त लाभ सुविधा स्वीकृति बारे	०६/३०/२०८०	
१२	सगरमाथा लूम्बिनी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	इन्जिनियरिङ पोर्टफोलियो अन्तर्गत Deterioration of Stock Policy	१०/१८/२०८०	२
		सामुन्द्रिक बीमा अन्तर्गत Duty of Supplementary Cover	१०/२२/२०८०	
१३	आईजिआई प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	Indemnity Period Under Loss of Profit - अतिरिक्त लाभ सुविधा	०८/२१/२०८०	१
१४	यूनाईटेड अजोड इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	मोटर अतिरिक्त लाभ बीमालेख	०९/१७/२०८०	१
		जम्मा		२७

अनुसूची ३७

आ.व. २०८०/८१ मा प्राधिकरणबाट स्वीकृत भएका लघु बीमालेखहरु

क्र. सं	बीमकको नाम	स्वीकृत बीमालेख	मिति	आवृत्ति
१	गार्डियन माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड, मोरङ्ग	गार्डियन म्यादी जीवन लघु बीमालेख,	०३/२१/२०८०	७
		गार्डियन सामुहिक म्यादी जीवन लघुबीमालेख,	०८/०७/२०८०	
		दर्घटना मृत्यु लाभ पुरक करार योजना	०८/२४/२०८०	
		दुर्घटना पुर्ण र स्थायी अशक्तता पुरक योजना	०८/२४/२०८०	
		दुर्घटना लाभ पुरक योजना	०८/२४/२०८०	
		दिर्घायु बचत (सावधिक) लघु जीवन बीमा योजना,	०९/१६/२०८०	
		साना बचत लघु जीवन बीमा योजना)	०२/२७/२०८१	
२	क्रेष्ट माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड, सुर्खेत	सि.एम.एल म्यादी बीमा योजना,	०३/२६/२०८०	६
		सि.एम.एल. सावधिक लघु जीवन बीमा योजना,	०८/२९/२०८०	
		सि.एम.एल. बीमा शुल्क छुट पुरक योजना	०९/१३/२०८०	
		दुर्घटना पुर्ण र स्थायी अशक्तता पुरक योजना	०९/१३/२०८०	
		दर्घटना मृत्यु लाभ पुरक करार योजना	०९/१३/२०८०	
		समृद्धि लघु जीवन बीमा योजना	०३/१२/२०८१	
३	लिवर्टी माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड, कास्की	समृद्ध कवच म्यादी लघु जीवन बीमालेख,	०७/२२/२०८०	८
		समृद्ध भविष्य लघु जीवन बीमालेख,	०८/१०/२०८०	
		सामुहिक म्यादी लघुबीमालेख,	०९/१९/२०८०	
		· सामुहिक दुर्घटनात्मक औषधी उपचार खर्च (सामुहिक पुरक करार)	१०/२८/२०८०	
		· दुर्घटना पुर्ण र स्थायी अशक्तता पुरक योजना (सामुहिक पुरक करार)	१०/२८/२०८०	
		· दर्घटना मृत्यु लाभ पुरक करार योजना (सामुहिक पुरक करार)	१०/२८/२०८०	
		· बीमाशुल्क छुट पुरक करार (सामुहिक पुरक करार)	०३/१३/२०८१	
		· ग्रामीण सामुहिक म्यादी लघुबीमा (सामुहिक पुरक करार)	०३/३१/२०८१	
४	स्तरीकृत निर्जीवन बीमालेखहरु	· सम्पत्ति लघुबीमालेख	०५/०७/२०८०	४
		· घर लघुबीमालेख	०५/०७/२०८०	
		· सैंधमारी लघुबीमालेख	०५/०७/२०८०	
		· दुर्घटना लघुबीमालेख	०५/०७/२०८०	
		जम्मा		२५

अनुसूची ३८
आ. व. २०८०/८१ मा स्वीकृत लघु बीमालेखहरु

सि.नं	बीमकको नाम	कामको विवरण	मिति
१	गार्डियन माइक्रो लाईफ इ. लि.	डिजिटल माध्यमबाट बीमालेख जारी गर्न स्वीकृति सम्बन्धमा ।	०६/३०/२०८०
२	लिबर्टी माइक्रो लाईफ	डिजिटल माध्यमबाट बीमालेख जारी गर्न स्वीकृति सम्बन्धमा ।	०७/१६/२०८०
३	क्रेष्ट माइक्रो लाइफ	डिजिटल माध्यमबाट बीमालेख जारी गर्न स्वीकृति सम्बन्धमा ।	०२/०२/२०८१

अनुसूची ३९
जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको आ.व. २०७८/०७९ को वित्तीय विवरण स्वीकृति

क्र.सं.	बीमक	स्वीकृत भएको	पेश भए/नभएको
१	*श्री राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी		पेश नभएको
२	श्री नेशनल लाइफ इन्स्योरेन्स कं.लि	२०८१/०४/०६	२०८१/०३/३१
३	श्री नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०८१/०२/२७	२०८१/०२/२१
४	श्री लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लि.	२०८१/०२/०२	२०८१/०१/३०
५	श्री मेट लाइफ (ALICO)	२०८०/०९/१८	२०८०/०९/१६
६	श्री एशियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०८०/१०/१७	२०८०/१०/१४
७	श्री सुर्यज्योति लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०८०/१२/२८	२०८०/१२/२२
८	श्री आइएमई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०८१/०२/०२	२०८१/०१/२३
९	श्री सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०८०/११/२२	२०८०/११/१३
१०	श्री रिलायबल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०८०/०९/२९	२०८०/०९/२६
११	श्री सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०८०/०९/१८	२०८०/०९/१७
१२	श्री सानिमा रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२०८१/०५/३१	२०८१/०५/३१
१३	श्री हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		पेश नभएको
१४	श्री प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२०८१/०५/१७	२०८१/०५/०९
१५	श्री साबिक ज्योति लाईफ इन्स्योरेन्स लि.	२०८०/११/२२	२०८०/११/१३
१६	श्री साबिक रिलायन्स लाईफ इन्स्योरेन्स लि.	२०८१/०५/३१	२०८१/०५/३१

*राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी (साबिक राष्ट्रिय बीमा संस्थान)को वित्तिय विवरण आ.व. २०६९/७० सम्मको स्विकृत

अनुसूची ४०
निर्जीवन बीमकहरू तथा पुनर्बीमकहरुको आ.व. २०७९/८० को वित्तीय विवरण स्वीकृति

क्र.सं.	बीमक	स्वीकृत भएको	पेश भए/नभएको
१	श्री नेपाल इन्स्योरेन्स कं.लि.	२०८०/०८/१५	२०८०/०८/०९
२	श्री हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्स लि.	२०८०/०९/२६	२०८०/०९/२५
३	श्री नेको इन्सुरेन्स लि.,	२०८०/०९/१९	२०८०/०८/२४
४	श्री दि ओरियण्टल इन्स्योरेन्स	२०८०/१२/०८	२०८०/०९/२६
५	श्री नेशनल इन्स्योरेन्स कं.लि.	२०८०/१२/१९	२०८०/०९/२६
६	श्री यूनाईटेड अजोड इन्स्योरेन्स लि.	२०८०/१०/०८	२०८०/१०/०७
७	श्री सिद्धार्थ प्रिमियर इन्स्योरेन्स लि.	२०८०/१०/२४	२०८०/१०/२३
८	श्री सगरमाथा लुम्बिनी इन्स्योरेन्स कं.लि.	२०८०/११/२४	२०८०/११/१७
९	श्री प्रभु इन्स्योरेन्स लि.	२०८०/११/२४	२०८०/११/२२
१०	श्री आई जि आई प्रुडेन्सियल इन्स्योरेस लि.	२०८०/१०/१७	२०८०/०९/२९
११	श्री शिखर इन्स्योरेन्स कं.लि.	२०८०/११/११	२०८०/११/०६
१२	श्री एन एल जी इन्स्योरेन्स कं.लि.	२०८०/१०/०५	२०८०/०९/२९
१३	*श्री राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लि.		पेश नभएको
१४	श्री सानिमा जीआईसी इन्स्योरेन्स लि.	२०८०/११/११	२०८०/१०/१४
१५	श्री साबिक अजोड इन्स्योरेन्स लि.	२०८०/०९/१६	१०८०/०८/१०
१६	श्री साबिक लुम्बिनी इन्स्योरेन्स कं.लि.	२०८०/०९/२६	२०८०/०९/०८
१७	श्री साबिक प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स लि.	२०८०/०९/२९	२०८०/०९/११
१८	श्री साबिक सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लि.	२०८०/०९/२९	२०८०/०९/१२
१९	श्री साबिक जीआईसी इन्स्योरेन्स लि.	२०८०/१०/०५	२०८०/०९/१७
	पुनर्बीमा कम्पनी		
२०	श्री नेपाल पुनर्बीमा कं.लि	२०८१/०१/१०	२०८१/०१/०४
२१	श्री हिमालयन रिईन्स्योरेन्स लि.	२०८०/१०/२५	२०८०/१०/२५

*राष्ट्रिय बिमा कम्पनीको वित्तीय विवरण आ.व. २०७२/७३ सम्म स्विकृत

अनुसूची ४१
लघु बीमकहरूको आ.व. २०७९/०८० को वित्तीय विवरण स्वीकृति

क्र.सं.	बीमक	स्वीकृत भएको	पेश भए/नभएको
१	श्री गार्डियन माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड।	२०८०/१०/०५	२०८०/०९/२६
२	श्री क्रेस्ट माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड।	२०८०/११/१०	२०८०/१०/२४
३	श्री लिबर्टी माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड।	२०८०/१०/०५	२०८०/०९/२९
४	श्री नेपाल माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड।	२०८०/१०/०५	२०८०/०९/२४
५	श्री प्रोटेक्टिभ माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड।	२०८०/०९/२६	२०८०/०९/१३
६	श्री स्टार माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड।	२०८०/१०/०५	२०८०/०९/२६

अनुसूची ४२

आ.व. २०८०/८१ मा स्तलगत निरिक्षण गरिएका जीवन बीमकहरुको विवरण

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	स्थलगत निरिक्षण	आकस्मिक निरिक्षण	पुन निरिक्षण
१	राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी लिमिटेड	✓	✓	
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓		✓
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓		✓
४	मेट लाईफ (एलिको)	✓	✓	
५	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	✓		
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓		✓
७	सूर्यज्योति लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	✓	✓
८	हिमालयन लाईफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	✓	✓✓	
९	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓		✓
१०	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓		✓
११	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	✓	✓	✓
१२	सानिमा रिलायन्स लाईफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	✓		✓
१३	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓		
१४	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓		

अनुसूची ४३

आ.व. २०८०/८१ मा स्तलगत निरिक्षण गरिएका निर्जीवन बीमकहरु

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	स्थलगत निरिक्षण	आकस्मिक निरिक्षण	पुन निरिक्षण
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	✓	
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓		
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓		✓
४	हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	✓	
५	यूनाईटेड अजोड इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	✓✓✓	✓
६	सिद्धार्थ प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓		✓
७	नेको इन्सुरेन्स लिमिटेड	✓		
८	सगरमाथा लूम्बिनी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	✓	✓
९	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	✓	✓	
१०	आईजिआई प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	✓		✓
११	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	✓	✓
१२	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓		
१३	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड	✓	✓	✓
१४	सानिमा जिआइसी इन्स्योरेन्स लिमिटेड	✓	✓	✓

आ.व. २०८०/८१ मा स्तलगत निरिक्षण गरिएका पुनर्बीमकहरु

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	स्थलगत निरिक्षण	आकस्मिक निरिक्षण	पुन निरिक्षण
१	नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेड	✓	✓✓✓	
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓		

अनुसूची ४४
आ.व. २०८०/८१ अन्त्यसम्ममा प्राधिकरणमा दर्ता मुद्धा सम्बन्धि विवरण

आ.व.	गत वर्षको निवेदन बाकी संख्या	यस वर्षको निवेदन संख्या	पुनरावेदनबाट आएका मुद्धाको संख्या	जम्मा	फैसला/ सहमति भएको मुद्धा संख्या	तामेली संख्या	बाकी संख्या
२०७५/७६	८३	१००	४	१८७	८५	१	१०१
२०७६/७७	१०१	१२६	१	२२८	९१	२	१३५
२०७७/७८	१३५	१३७	१	२७३	९३	०	१८३
२०७८/७९	१८३	१५५	०	३३८	१५२	०	१८६
२०७९/८०	१८६	१५५	०	३४१	१४९	०	१९२
२०८०/८१	१९२	*२४४ (१५९+८५)	१	४३७	**१५० (१०१+४९)	०	२८७

** २४४ मध्ये १५९ वटा निवेदन केन्द्रिय कार्यालय र ८५ वटा निवेदन प्रादेशिक कार्यालयमा दर्ता भएका*

*** १५० मध्ये १०१ वटा फैसला भएका र ४९ वटा मध्यस्थता मार्फत सहमति भएका*

अनुसूची ४५
नेपाल बीमा प्राधिकरणका प्रादेशिक कार्यालयहरूबाट सम्पन्न भएका कार्यहरू

क्र.सं	आ.व. २०८०/८१ मा सम्पन्न कार्यक्रमहरू	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनि प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	सुदर पश्चिम प्रदेश
१	स्थानीयतह लगायत अन्य सरोकारवालाहरुसँग अन्तरक्रिया	२८	३०	३०	३५	३४	२८
२	निर्जीवन तथा जीवन बीमकहरूको स्थलगत निरीक्षण	२२	३६	२५	२२	२९	१२
३	उजुरी दर्ता संख्या	५८	५२	३५	४६	४९	५१
४	उजुरी मध्यस्थता तथा मेलमिलाप संख्या	५	१८	१६	९	२२	१४
५	अभिकर्ताको अनलाईन परिक्षा सञ्चालन	१७	१६	२७	१२	१२	१२
६	तालिम संचालन संख्या		२			६	२
७	डिजिटल तथा चेतनामुलक होर्डिङ्ग बोर्ड स्थापना	५	६	२			
८	चेतनामूलक रेडियो कार्यक्रम प्रशारण		६	१२			

अनुसूची ४६

नेपाल बीमा प्राधिकरण

कुपण्डोल, ललितपुर ।

अपरिष्कृत वित्तीय अवस्थाको विवरण (वासलात)

३१ आषाढ २०८१ (१५ जुलाई, २०२३) को

विवरण	३१ आषाढ २०८१	३१ आषाढ २०८०
सम्पत्तिहरू		
सम्पत्ति तथा उपकरण	१,१३१,२२२,१३४	१,१३३,५१०,७३५
लिजहोल्ड सम्पत्ति	१७,०४१,६२९	१७,०४१,६२९
अमुर्त सम्पत्ति	५,०३१,८३५	२,९१८,०२८
स्थगन कर सम्पत्ति	२८,१३४,७८६	२८,२०१,०९२
निर्माणाधिन सम्पत्ति	१८०,३७५,०७०	११,३६२,५७२
लगानी	६,३२९,४६६,६३८	४,९३८,८००,०००
स्टक मौज्दात	७७५,१७०	७५६,८९५
विविध आसामी	१,६२४,५३१,५५१	२,२०५,४७६,६८२
अग्रिम भुक्तानी, कर्जा तथा सापटी रकम	६२१,७२६,७०६	२३५,३५६,४४९
बैंक तथा नगद मौज्दात	२१९,२६९,०७७	१९४,६८१,०४४
जम्मा सम्पत्ति	**१०,१५७,५७४,५९५**	**८,७६८,१०५,१२४**
कोष तथा दायित्व		
कोष		
संचित कोष	१०,०१४,००१,५०१	८,६२८,८९९,९२१
जम्मा कोष	**१०,०१४,००१,५०१**	**८,६२८,८९९,९२१**
दायित्व		
लिजहोल्ड दायित्व	१७,८२७,५४१	१७,८२७,५४१
स्थगन कर दायित्व	-	-
विविध साहु	२८,७१२,१२५	९,२४९,७२०
व्यवस्था	९७,०३३,४२९	११२,१२७,९४३
जम्मा दायित्व	१४३,५७३,०९५	१३९,२०५,२०४
जम्मा कोष र दायित्व	१०,१५७,५७४,५९६	८,७६८,१०५,१२४

अनुसूची ४७

नेपाल बीमा प्राधिकरण

कुपण्डोल, ललितपुर ।

अपरिष्कृत नाफा नोक्सान हिसाबको विवरण

१ श्रावण २०८० देखि ३१ असाढ २०८१ सम्मको

विवरण	चालु वर्षको रकम रु.	गत वर्षको रकम रु.
आम्दानी		
संचालन आम्दानी	१,६४१,११३,०८२	१,५७७,९८२,३६०
अन्य आम्दानी	५०७,८४७,८८३	५६६,६७९,३०५
कुल आम्दानी	२,१४८,९६०,९६५	२,१४४,६६१,६६५
खर्च		
कर्मचारी खर्च	१९१,९२०,५०३	१६१,७०४,९२४
व्यवस्थापन खर्च	१६२,४९२,३९२.३२	२८३,६२८,५७८
ह्रासकट्टी तथा एमोर्टाइजेसन खर्च	२३,९०१,४७०	२२,७४७,९९५
जम्मा खर्च	३७८,३१४,३६६	४६८,०८१,४९७
व्याज र आयकरपूर्वको बचत	१,७७०,६४६,५९९	१,६७६,५८०,१६८
वित्तीय खर्च	-	१,४४६,८८३
आयकरपूर्वको बचत	१,७७०,६४६,५९९	१,६७५,१३३,२८५
आयकर खर्च		
चालु आयकर	४४२,६६१,६५०	४२४,७१८,१४५
स्थगन कर	६६,३०६	(५,०३१,४००)
खुद बचत	१,३२७,९१८,६४३	१,२५५,४४६,५४०

नेपाल बीमा प्राधिकरणका प्रदेश कार्यालयहरु

कोशी प्रदेश

बिराटनगर महानगरपालिका-०१, त्रिवेणी मार्ग
इमेल ठेगाना: infokoshi@nia.gov.np
सम्पर्क नं.: ०२१-५९०४०४

मधेश प्रदेश

आदर्शनगर, वीरगन्ज
इमेल ठेगाना: infomp@nia.gov.np
सम्पर्क नं.: ०५१-५९१०६२

गण्डकी प्रदेश

उपकार मार्ग, अमर सिंह चोक, पोखरा
इमेल ठेगाना: infogp@nia.gov.np
सम्पर्क नं.: ०६१-५८२९८५

लुम्बिनी प्रदेश

कालिकानगर-११, बुटवल
इमेल ठेगाना: infolp@nia.gov.np
सम्पर्क नं.: ०७१-५९१५०१

कर्णाली प्रदेश

विरेन्द्रनगर-७, कालिञ्चोक सुर्खेत
इमेल ठेगाना: infokp@nia.gov.np
सम्पर्क नं.: ०८३-५९०७४३

सुदूरपश्चिम प्रदेश

धनगढी उपमहानगर-१, कैलाली
इमेल ठेगाना: infospp@nia.gov.np
सम्पर्क नं.: ०९१-५९००१८

नेपाल बीमा प्राधिकरण

पो.ब.नं.	: २१७२, ललितपुर-१०, कुपण्डोल
फोन	: ०१-५४२१०७९, ५४३८७४३
फ्याक्स	: ०१-५४२०११९
टोल फ्रि नं.	: १६६०-०१-५६७८९
वेबसाइट	: www.nia.gov.np
इमेल	: info@nia.gov.np